

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra regionálního managementu

Bakalářská práce

Finanční nástroje podpory udržitelného rozvoje Prachatic

Vypracovala: Šárka Strouhalová

Vedoucí práce: doc. Mgr. Martin Šlachta, Ph.D.

České Budějovice 2020

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka JAROŠOVÁ
Osobní číslo: E16568
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Strukturální politika EU pro veřejnou správu
Název tématu: Finanční nástroje podpory udržitelného rozvoje Prachatic
Zadávací katedra: Katedra regionálního managementu

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je popsat strategické a finanční nástroje uplatněné při realizaci udržitelného rozvoje Prachatic.

Metodika práce:

Bude vypracována literární rešerše o strategických a finančních nástrojích regionálního rozvoje se zaměřením na rozvoj urbánních oblastí a na koncept MA21. Dále bude vypracován přehled realizovaných a připravovaných projektů Prachatic z online dostupných zdrojů a ze zdrojů poskytnutých úřady samosprávy. Následně bude zhodnocen přínos realizovaných projektů pro udržitelný rozvoj Prachatic.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární rešerše, 3. Cíl a metodika, 4. Řešení problematiky, 5. Provedení analýzy, 6. Závěr, 7. Resumé, 8. Použitá literatura, 9. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stránek**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Blažek, J., & Uhlíř, D. (2011). Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Karolinum.

Kadeřábková, J., & Peková, J. (2012). Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Maier, K. (2012). Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada.

Marzluff, J. M. (Ed.) (2008). Urban ecology: an international perspective on the interaction between humans and nature. New York: Springer.

Wokoun, R., Malinovský, J., & a kol. (2010). Regionální rozvoj : Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde.

Wokoun, R., Mates, P., & Kadeřábková, L. (2011). Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

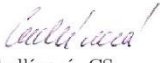
Vedoucí bakalářské práce: **doc. Mgr. Martin Šlachta, Ph.D.**
Katedra regionálního managementu

Datum zadání bakalářské práce: **13. prosince 2017**

Termín odevzdání bakalářské práce: **12. dubna 2019**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
15. listopadu 2018

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 7. března 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 27. srpna 2020

.....
Šárka Strouhalová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce doc. Mgr. Martinu Šlachtovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi byly poskytnuty při vypracování této práce. Poděkování zároveň patří Městskému úřadu Prachatice, zejména odboru stavební péče a regionálního rozvoje, za poskytnutí dokumentů a dalších přínosných materiálů. V neposlední řadě také děkuji mé rodiny za podporu během celého studia.

Obsah

1. Úvod	8
2. Cíl a metodika	9
3. Literární rešerše a řešení problematiky	11
3.1. Trvale udržitelný rozvoj	11
3.2. Pilíře trvale udržitelného rozvoje	11
3.2.1. Ekonomický pilíř.....	13
3.2.2. Enviromentální pilíř	13
3.2.3. Sociální pilíř.....	13
3.3. Cíle udržitelného rozvoje.....	13
3.4. Strategické nástroje udržitelného rozvoje.....	15
3.4.1. Globální úroveň.....	15
3.4.2. Národní úroveň	16
3.4.3. Regionální úroveň	17
3.4.4. Lokální úroveň	18
3.5. Finanční nástroje regionálního rozvoje	22
3.5.1. Regionální úroveň	22
3.5.2. Národní úroveň	26
3.5.3. Evropská úroveň.....	30
4. Provedení analýzy	36
4.1. Charakteristika regionu Prachatice.....	36
4.1.1. Poloha	36
4.1.2. Historie města	38
4.1.3. Ceny pro město a zapojení do programů	39
4.2. Demografická analýza	40
4.2.1. Počet obyvatel.....	40
4.2.2. Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatelstva	41
4.2.3. Věková struktura a průměrný věk obyvatel.....	43
4.2.4. Nezaměstnanost	45
4.3. Analýza významných lokalit z hlediska ochrany přírody	46
4.4. Spolupráce města s dalšími subjekty.....	47
4.5. Přehled realizovaných a připravovaných projektů a zhodnocení jejich přínosu.....	48
4.5.1. Dopravní a technická infrastruktura.....	50

4.5.2.	Kulturní dědictví, cestovní ruch a volnočasové aktivity	53
4.5.3.	Životní prostředí a územní rozvoj	58
4.5.4.	Kvalita života a bydlení	61
4.5.5.	Sociální a zdravotní péče	63
4.5.6.	Podpora podnikání	65
4.5.7.	Efektivní a komunikující veřejná správa	67
4.5.8.	Školství a lidské zdroje	70
5.	Závěr	73
6.	Summary	76
7.	Seznam použitých zdrojů	78
8.	Seznam zkratk, obrázků, grafů a tabulek	84
9.	Přílohy	88

1. Úvod

Trvale udržitelný rozvoj je pojem, který se v posledních letech skloňuje v různých formách. Ať už z hlediska ochrany životního prostředí, organizování mezinárodních konferencí na celosvětové úrovni či z pohledu etického podnikání a dostupné sociální péče. Trvale udržitelný rozvoj je v České republice definován v § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí jako „...*takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů*“. Avšak poprvé byl popsán již v roce 1987 ve zprávě Naše společná budoucnost Světovou komisí pro životní prostředí a rozvoj OSN jako „*rozvoj, který zajišťuje potřeby současnosti, aniž by omezoval možnosti uspokojit potřeby budoucích generací*.“ (United Nations World Commission on Environment and Development, 1987)

Účelem trvale udržitelného rozvoje je nalezení rovnováhy mezi enviromentálním, sociálním a ekonomickým pilířem tak, aby docházelo k vyváženému rozvoji. Pro naplnění jednotlivých cílů hrají důležitou roli kvalitně zpracované strategické a koncepční dokumenty, a to na všech úrovních rozvoje. Z hlediska rozvoje města Prachatic je nejdůležitějším dokumentem Strategický plán města Prachatice pro období 2015 – 2020. V rámci trvale udržitelného rozvoje je kladen důraz na regionální řízení, jehož principy jsou definovány v Místní Agendě 21, do níž je město Prachatice zapojeno. Dalším významnou částí této problematiky jsou finanční nástroje a jejich využití pro realizaci přínosných projektů. Finanční prostředky může město čerpat z různorodých zdrojů napříč všemi úrovněmi podpory. Významnou část prostředků v dnešní době tvoří finance z evropských strukturálních a investičních fondů, avšak neméně důležitým aspektem jsou národní dotace z jednotlivých ministerstev, příspěvky od krajů a nižších celků či spolupráce s místními akčními skupinami a dalšími subjekty.

Zhodnocení přínosnosti projektů, které jsou ve města realizovány, je z hlediska trvale udržitelného rozvoje komplikovanou analýzou, v rámci které musí být brány v potaz sociálně-demografické aspekty, významné lokality z hlediska ochrany přírody, ale také ekonomické stránky rozvoje.

2. Cíl a metodika

Cílem bakalářské práce je popsat strategické a finanční nástroje, které jsou uplatňovány při realizaci místního rozvoje ve městě Prachatice. Důraz je kladen především na rozvoj urbánních oblastí a na koncept Místní Agendy 21. Záměrem praktické části práce je zpracování přehledu realizovaných a připravovaných projektů Prachatic a zhodnocení jejich přínosu z hlediska udržitelného rozvoje. Na závěr práce je vyhodnocena celková pozice města Prachatice v rámci naplnění Místní Agendy 21 a plnění cílů trvale udržitelného rozvoje.

Práce vychází z dostupné literatury i on-line zdrojů, a to jak od českých autorů, tak ze zahraničí. Dále jsou využity data ze strategických dokumentů ze všech úrovní udržitelného rozvoje. Postupně jsou do práce zapracovávány informace z Agendy 21, Evropy 2020, Strategického rámce ČR 2030+, Politiky územního rozvoje ČR, Místní Agendy 21, územních a regulačních plánů a zejména ze Strategického plánu rozvoje města Prachatice pro období 2015 – 2022. V rámci finančních nástrojů je zpracován přehled podpory na úrovni nadnárodní, národní, regionální i lokální. Jednou z hlavních finančních příležitostí je čerpání dotací z fondů Evropské unie. V této práci je kladen důraz především na programové období 2014 – 2020, na integrované operační programy a programy mezinárodní a nadnárodní spolupráce. Práce dále monitoruje možnosti podpory pro obce z národních dotací jednotlivých ministerstev a zabývá se také problematikou obecních a krajských rozpočtů.

Pro lepší pochopení lokální problematiky udržitelného rozvoje je v druhé polovině práce zpracována demografická analýza vybraných ukazatelů pro město Prachatice. Důraz je kladen především na hodnocení vývoje počtu obyvatel, věkovou strukturu, přirozený a migrační přírůstek a nezaměstnanost. Analýza vychází z dat Českého statistického úřadu. Dále je zpracována analýza významných lokalit z hlediska ochrany přírody na katastrálním území města Prachatice. V rámci následného přehledu a zhodnocení přínosu realizovaných a plánovaných projektů jsou výše zmíněné aspekty brány v potaz.

Analýza plánovaných a realizovaných projektů vychází z dat, které jsou poskytnuty Městským úřadem Prachatice. Práce kopíruje prioritní osy, které si město Prachatice stanovilo ve svém Strategickém plánu, a pro každou prioritní osu je dále zpracován přehled vybraných projektů z let 2017 – 2020. V přehledu je popsán rok realizace, cena projektu a

další informace, zejména o zdroji finančního krytí. Následně je zhodnocen přínos těchto projektů z hlediska trvale udržitelného rozvoje, a to na základě auditů, vyhodnocení realizací, ale také z osobní zkušenosti jakožto občanky města Prachatice, účast na jednání zastupitelstva města a dlouhodobého sledování veřejného dění ve městě Prachatice.

3. Literární rešerše a řešení problematiky

3.1. Trvale udržitelný rozvoj

Pojem „trvale udržitelný rozvoj“ byl poprvé definován v roce 1987 Světovou komisí pro životní prostředí a rozvoj Organizace spojených národů ve zprávě *Naše společná budoucnost* jako „rozvoj, který zajišťuje potřeby současnosti, aniž by omezoval možnosti uspokojit potřeby budoucích generací.“ (United Nations World Commission on Environment and Development, 1987).

„Lidstvo může zajišťovat své současné potřeby, aniž tím omezí možnosti příštích generací uspokojovat jejich budoucí potřeby. Koncepce Trvale udržitelného rozvoje zahrnuje určitá omezení. Tato omezení však nejsou absolutní, ale jsou dána současným stavem techniky a vztahem lidské společnosti k přírodním zdrojům a ke schopnostem biosféry vypořádat se s vlivy lidských činností.“ (Korčák, 1991)

V České republice je trvale udržitelný rozvoj vymezen v § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí: *„Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“* (§ 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí).

3.2. Pilíře trvale udržitelného rozvoje

Cílem trvale udržitelného rozvoje je uchování kvality života současné generace tak, aby nebylo ohroženo naplnění potřeb následujících generací. Dosavadní lidská společnost klade důraz zejména na ekonomický růst, který jak však založen na nadměrném využívání přírodních zdrojů, a dále je mnohdy doprovázen sociální nerovností.

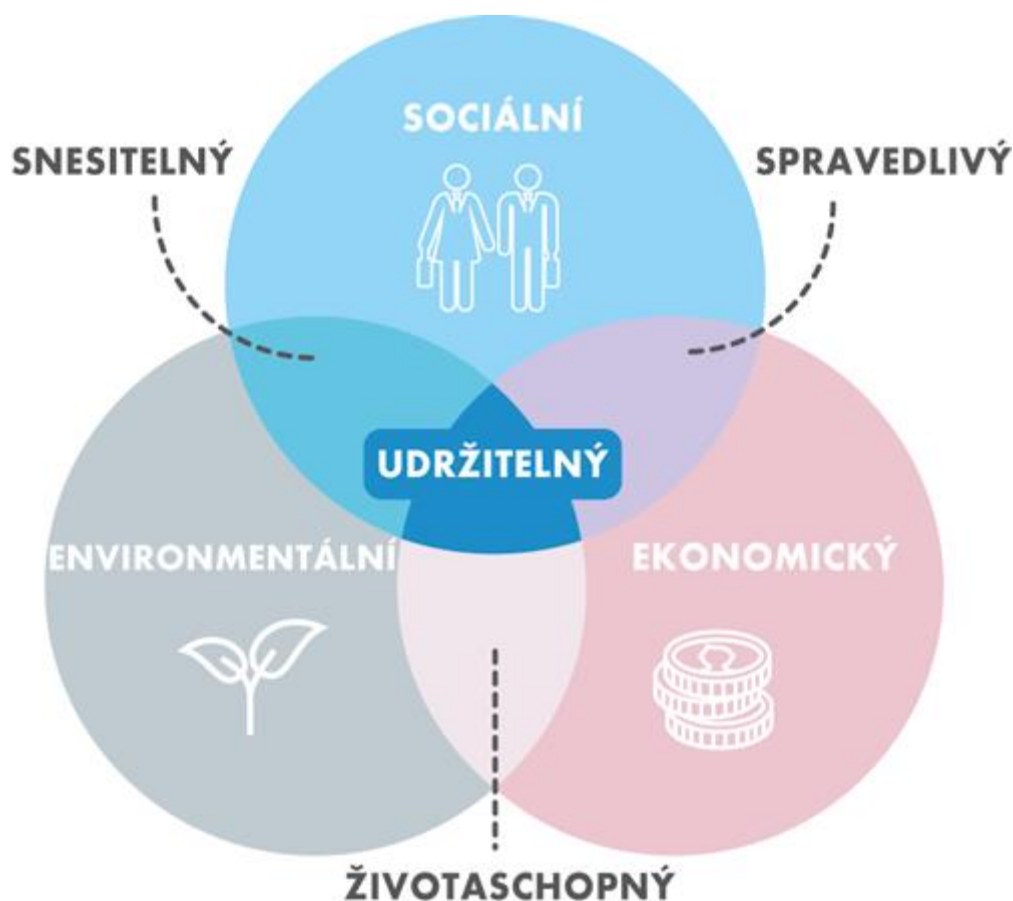
Trvale udržitelný rozvoj je založen na úzkém propojení 3 základních pilířů společnosti, které byly definovány na Světovém summitu k udržitelnému rozvoji v Johannesburgu v roce 2002. (World Summit on Sustainable Development, 2002)

- Ekonomický pilíř
- Enviromentální pilíř

- Sociální pilíř

Jak znázorňuje obrázek 1 (Pilíře trvale udržitelného rozvoje), účelem trvale udržitelného rozvoje je dosažení rovnováhy mezi jednotlivými pilíři tak, aby se vývoj v některém pilíři nevyvíjel na úkor ostatních. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020)

Obrázek 1: Pilíře trvale udržitelného rozvoje

Zdroj: www.statistikaamy.cz (Role ČSÚ v problematice udržitelného rozvoje, 2018)

Všechny tři pilíře se vzájemně doplňují, avšak v praxi se mohou jednotlivé pilíře mnohdy dostat do rozporu. Typickým příkladem může být výstavba dálnice, která sice může přinést ekonomický růst dané lokality, ale také negativní dopad na životní prostředí a ochranu přírody. (Mezřický, 2005)

3.2.1. Ekonomický pilíř

Cílem ekonomického pilíře trvale udržitelného rozvoje je takový ekonomický růst, kterého je dosaženo intenzifikací, technologickou či organizační inovací a vyšší kvalitou a produktivitou lidské práce. Významný podíl na rozvoji ekonomického pilíře mají nové technologie, které jsou méně energeticky náročné a jsou tak šetrnější k životnímu prostředí. (Universitní konferenční centrum Pardubice, 2006)

3.2.2. Enviromentální pilíř

Současný růst moderní společnosti není dlouhodobě udržitelné zejména z toho důvodu, že je založen na neobnovitelných energetických zdrojích. Cílem trvale udržitelného rozvoje proto je snížení zátěže znečištění životního prostředí, a to především pomocí legislativních opatření na národní úrovni, směrnic Evropské unie a mezinárodních dohod. Mezi celoevropské nástroje podpory enviromentálního pilíře udržitelnosti patří například NATURA 2000 či lokální Agendy 21. (Universitní konferenční centrum Pardubice, 2006)

3.2.3. Sociální pilíř

Cílem udržitelnosti v sociálním pilíři rozvoje je zajištění adekvátní životní úrovně každého jedince. Míra životní úrovně se dá analyzovat pomocí mnoha indikátorů od bezpečnosti, dodržování lidských práv, přes odstranění chudoby a zlepšení zdraví, až ke vzdělání a rovnosti příležitostí. (Universitní konferenční centrum Pardubice, 2006)

3.3. Cíle udržitelného rozvoje

V roce 2012 se na Konferenci Organizace spojených národů (OSN) o udržitelném rozvoji v Riu de Janeiro začaly formulovat cíle udržitelného rozvoje (SDGs). Na formulaci jednotlivých cílů se podílely všechny členské státy OSN, zástupci podnikatelské a akademické sféry i občané z celého světa. 17 konkrétních cílů je součástí dokumentu *Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030*, který byl schválen summitem OSN 25. září 2015 v New Yorku.

Jak znázorňuje obrázek č. 2 Cíle udržitelného rozvoje, jednotlivé cíle se týkají sociální, ekonomické a enviromentální oblasti rozvoje. V sociální oblasti se jedná především o

vymýcení chudoby, zajištění kvalitní zdravotní péče a přístupu ke vzdělání a dosažení genderové rovnosti. V ekonomické sféře je cílem zejména podpora udržitelného hospodářského růstu a plná zaměstnanosti, a dále budování infrastruktury či zajištění bezpečnosti ve městech a obcích. Enviromentální cíle se zaměřují hlavně na podporu přírodních ekosystémů, ochranu oceánů a na boj se změnou klimatu. (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 2015).

Obrázek 2: Cíle udržitelného rozvoje

Zdroj: www.osn.cz (Cíle udržitelného rozvoje (SDGs), 2020)

Druhá část V. oddílu Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 ukazuje, jak se má s udržitelnými cíli pracovat, jak ukazuje článek 247: „*Vlády by měly stanovovat cíle v souladu s Ríem, Miléniovou deklarací a Johannesburgem. Dále zdůrazňujeme, že cíle udržitelného rozvoje by měly být akční, srozumitelné a snadno komunikovatelné, omezené v počtu, aspirační, globální povahy a obecně použitelné ve všech zemích, přičemž by měly brát v úvahu různé vnitrostátní skutečnosti, kapacity a úroveň rozvoje a respektovat národní politiky a priority. Uznáváme také, že cíle by měly být zaměřeny na prioritní oblasti pro dosažení udržitelného rozvoje a měly by být zaměřeny na tento výsledek. Vlády by měly řídit implementaci s aktivní účastí všech příslušných zúčastněných stran, podle potřeby.*“ (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 2015)

3.4. Strategické nástroje udržitelného rozvoje

Problematika trvale udržitelného rozvoje se řeší na několika úrovních:

- Globální
- Národní
- Regionální
- Lokální

3.4.1. Globální úroveň

Na globální úrovni se jedná především o řešení celosvětových problémů týkajících se například změny klimatu či sociálních nerovností. Této úrovni se věnují především již zmíněné summity Organizace spojených národů (OSN). Další významné kroky k udržitelnému rozvoji na nadnárodní úrovni zajišťuje také Evropská unie (EU).

Agenda 21

Na Summitu Země v Rio de Janeiru byl v roce 1992 Organizací spojených národů přijat dokument Agenda 21, ve kterém byly formulovány jednotlivé kroky směřující k udržitelnému rozvoji. Jedná se o globální strategický plán, jehož cílem je nelezení rovnováhy hospodářského růstu a ochrany životního prostředí. „*Oblasti programu Agendy 21 jsou popsány ve východiscích, cílech, akcích, činnostech a prostředcích vedoucích k jejich realizaci. Agenda 21 je dynamická a různé subjekty ji budou realizovat s ohledem na jejich vzájemně odlišnou situaci, možnosti a prioritní oblasti zájmů jednotlivých států/regionů. Agenda 21 se bude vyvíjet v souladu s měnícími se podmínkami a vnějšími i vnitřními okolnostmi. Proces její realizace je začátkem nového globálního partnerství pro udržitelný rozvoj.*“ (United Nations, 1992) Dokument obsahuje úvodní preambuli a následné 4 základní části. První část se zabývá sociálními a ekonomickými problémy a to především, chudobou a rozvojem lidského zdraví. Další část Agendy 21 se zaměřuje na ochranu životního prostředí, zejména na uchování biodiverzity a ochranu vodních zdrojů. Třetí je věnována problematice skupin, obzvláště ženám a dětem. Poslední část se orientuje na praktické možnosti podpory jednotlivých aspektů udržitelného rozvoje. (Agenda 21, 1992)

Evropa 2020

„Evropa 2020“ je „strategií pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“. (Evropská rada, 2010) Jedná se o hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie s výhledem do roku 2020, jejímž cílem je takový hospodářský růst, který je založen na principech znalostní ekonomiky, je udržitelný a podporuje sociální i územní začleňování. Evropská rada schválila dne 17. června 2010 5 hlavních cílů, které členské státy implementovaly do své národní politiky. Dále Strategie Evropa 2020 podporuje sedm stěžejních iniciativ týkajících se například digitálního programu či platformy pro boj proti chudobě. (Overview - Eurostat, 2020)

3.4.2. Národní úroveň

Nejdůležitějšími dokumenty udržitelného rozvoje na národní úrovni v České republice je dokument „Strategický rámec Česká republika 2030“, který je odpovědí na přijetí globální rozvojové agendy pro udržitelný rozvoj 2030, která byla přijata Valným shromážděním OSN 25. září 2015 v New Yorku, a dále dokument „Implementace Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj“.

„Podle zákona č. 17/Sb. z roku 1992 trvale udržitelný rozvoj společnosti je ,takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“ (Nátr, 2005)

Strategický rámec ČR 2030

Strategický rámec ČR 2030 schválila vláda v dubnu roku 2017 jako klíčový dokument státní správy pro udržitelný rozvoj a zvyšování kvality života. 6 klíčových oblastí se věnuje všem pilířům udržitelného rozvoje, a dále životu v regionech a obcích, českému příspěvku k rozvoji na globální úrovni a dobrému vládnutí. Avšak největší důraz je kladen na enviromentální pilíř, jenž se projevuje i v nové upřesněné definice udržitelného rozvoje *„Udržitelný rozvoj znamená respekt ke světu, jaký jsme zdědili od svých předků. Znamená respekt k limitům přírody a planety a zajištění stejných možností pro rozvoj generací, jež přijdou po nás. Dobrá a dostupná voda, kvalitní půda ani pestrá krajina nejsou nic samozřejmého, a přitom jsou v našem společném zájmu. Udržitelný svět chápe věci v jejich celistvosti a vzájemných souvislostech. Chová úctu k člověku i lidské společnosti, z níž nikoho nevylučuje.“* (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017) Ve strategii jsou definovány možná rizika a příležitosti, kterých může Česká republika využít.

Udržitelný rozvoj v České republice zajišťuje Rada vlády pro udržitelný rozvoj, jejíž činnost zajišťuje oddělení udržitelného rozvoje na Ministerstvu životního prostředí. Činnost Rady se zaměřuje především na implementaci Strategického rámce Česká republika 2030 a Agendy 2030 OSN pro udržitelný rozvoj, dále projednává Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti, a v neposlední řadě metodicky koordinuje koncepční dokumenty. Rada je složena ze zástupců ministerstev, Úřadu vlády, Parlamentu ČR, sociálních partnerů, nestátních neziskových organizací a akademické obce. (Udržitelný rozvoj - Ministerstvo životního prostředí, nedatováno)

Politika územního rozvoje ČR

Celostátním nástrojem územního plánování je „Politika územního rozvoje ČR“. Tento dokument slouží pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni a pro koordinaci územně plánovací činnosti krajů. Politika územního rozvoje ČR je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Politika územního rozvoje České republiky, 2020)

3.4.3. Regionální úroveň

Jako základní vodítko pro regionální úroveň udržitelného rozvoje slouží Strategie regionálního rozvoje ČR 2021 +, na kterou navazuje strategie kraje, program rozvoje kraje a také zásady územního rozvoje.

Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+

Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s řadou partnerů vytvořilo Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR 21+), která slouží jako vodítko pro krajské samosprávy při tvorbě strategií rozvoje územních obvodů krajů. Tato strategie je základním koncepčním dokumentem a nástrojem regionální politiky. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, nedatováno)

Program rozvoje kraje

Za základní dokument regionálního rozvoje na úrovni vyššího územně samosprávného celku je považován „Program rozvoje kraje“, na jehož realizaci se podílí zastupitelstvo kraje, které ho následně schvaluje a poté po dobu trvání kontroluje jeho plnění. Tento dokument kraj zpracovává v samostatné působnosti na základě platné legislativy, zejména zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje (zákon č. 248/2000 Sb., o

podpoře regionálního rozvoje) a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích). Program rozvoje kraje definuje strategické vize a cíle daného kraje pro určité období. Dílčí cíle na úrovni prioritních os jsou dále rozpracovány do jednotlivých opatření, kterým jsou stanoveny konkrétní aktivity a záměry k naplnění stanovených cílů, které jsou následně zpracovány do pěti dílčích cílů na úrovni prioritních os. Dále je vytvořena SWOT analýza, v které jsou definovány silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby daného kraje. Hlavní oblasti zájmu jsou především sociální služby, zdravotnictví, střední školství a správa silnic II. a III. Třídy. (Koncepční materiály - www.kraj-jihocesky.cz, 2020)

Zásady územního rozvoje

Zásady územního rozvoje kraje jsou územně plánovací dokumentací pro území celého kraje, která konkretizuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu s Politikou územního rozvoje ČR. Zásady územního rozvoje stanovují zejména požadavky na účelné a hospodářské uspořádání území daného kraje, dále vymezují plochy a koridory nadmístního významu a vyhodnocují vlivy na udržitelný rozvoj území. Zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. (Geoportál Jihočeského kraje , 2020)

3.4.4. Lokální úroveň

Dokumenty na lokální úrovni musí být v souladu s nadřazenými dokumenty, a to především s Politikou územního rozvoje České republiky a dále se Zásadami územního rozvoje.

Program rozvoje obce

Dle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (zákon č. 128/2000 Sb. o obcích) je základním rozvojovým dokumentem obce Program rozvoje obce, který stanovuje hlavní oblasti jejího rozvoje, formuluje možná řešení a představy jednotlivých subjektů o rozvoji obce. Tento dokument je dále podkladem pro územní plán a východiskem pro rozhodování orgánů v obce v oblastech regionálního rozvoje. Kvalita zpracování Programu rozvoje obce může mít vliv na získání vnějších prostředků. V analytické části dokumentu je charakterizována obec z hlediska území, obyvatelstva, hospodářství, infrastruktury, vybavenosti, životního prostředí a správy obce. Následně se analyzují slabé a silné stránky, které jsou východiskem pro návrhovou část. V návrhové části se definují strategické vize na 10 – 20 let a dále

opatření a aktivity vedoucí k realizaci programu. Program rozvoje obce je schvalován zastupitelstvem obce. (Program rozvoje obce , 2020)

Územní plán

Územní plán obce je součástí územně plánovací dokumentace obce, který je vydáván ve formě opatření obecné povahy, tedy „*smíšeného právního aktu, který stojí mezi obecně závazným právním předpisem a individuálním rozhodnutím*“. (Územní plán - pojem a závaznost - Frank Bold Advokáti, 2015) Územní plán obce musí být v souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací, tedy především se zásadami územního rozvoje na krajské úrovni a dále s politikou územního rozvoje České republiky. Územní plán obsahuje plošné a prostorové uspořádání území dané obce. Dále vymezuje zastavěné území, zastavitelné plochy, plochy přestavby a plochy určené pro veřejně prospěšné stavby. Územní plán také stanovuje podmínky využití ploch. Územní plán obsahuje výrokovou část a odůvodnění a dále grafickou část zobrazující jednotlivé regulace území. Proces tvorby územního plánu je dán stavebním zákonem č 183/2006 Sb., který stanovuje jednotlivé kroky od padání návrhu na zadání až po vydání územního plánu či podmínky případného přezkumného řízení. Územní plán je schvalován zastupitelstvem příslušné obce. (Zákon č. 183/2006 Sb. Stavební zákon)

Regulační plán

Další součástí územně plánovací dokumentace obce je regulační plán, který se zpracovává jen pro část obce a je mnohem podrobnější. Základem regulačního plánu jsou pozemky, pro které regulační plán stanovuje podrobné podmínky využití, podmínky umístění a prostorového uspořádání staveb a dále takové hodnoty, které jsou v souladu s životním prostředím a veřejně prospěšných opatřeních. (Zákon č. 183/2006 Sb. Stavební zákon)

Místní Agenda 21

„Místní Agenda 21 je proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování, zapojování veřejnosti a využívání všech dosavadních poznatků o udržitelném rozvoji v jednotlivých oblastech zvyšuje kvalitu života a směřuje k zodpovědnosti občanů za jejich životy i životy ostatních bytostí v prostoru a čase.“ (HRABALOVÁ & KLÍMOVÁ, 2006)

Místní Agenda 21(MA21) je nástrojem udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování

a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života. V MA21 je kladen důraz na místní samosprávu a státní správu, a to napříč politickým spektrem, bez ohledu na stranické cíle. Správa věcí veřejných má být založena na otevřenosti, na zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů a na transparentnosti. (Místní Agenda 21 - Ministerstvo životního prostředí, 2020) To potvrzuje i 28. kapitola: Iniciativy místních úřadů na podporu Agendy 21: „*Velké množství problémů a řešení obsažených v Agendě 21 má své kořeny na úrovni místních aktivit; participace a spolupráce místních úřadů bude proto faktorem určujícím úspěšnost realizace jejich cílů. (...) Protože jsou úrovní správy nejbližší lidem, sehrávají důležitou roli ve výchově, mobilizaci i při reakci na podněty veřejnosti a napomáhají tak dosažení udržitelného rozvoje. Všechny místní úřady by měly vstoupit do dialogu s občany, místními organizacemi a soukromými podniky a přijmout "místní Agendu 21". Na základě konzultací a vytváření konsenzu by se místní úřady poučily od občanů a od místních, občanských, komunitních, obchodních a průmyslových organizací a získaly informace nutné pro zformulování nejlepších strategií. Tento proces konzultací by zvýšil povědomí domácností o udržitelném rozvoji.*“ (Ministerstvo životního prostředí, 2005)

Základním pilířem MA21 je spolupráce místní samosprávy s veřejností. Pokud lidé přijmou MA21 a její cíle, budou přímo zapojeni do rozhodování a převezmou tak část zodpovědnosti za rozvoj území, dojde k snižování potencionálních konfliktů, odstranění nedorozumění a předání zkušeností mezi veřejností a samosprávou. Existuje celá řada možností zapojení veřejnosti: (Reitschmiedová, 1998)

- Fórum či kulaté stoly – setkávání veřejnosti, zájmových skupin a představitelů státní správy
- Tematické pracovní skupiny – skupiny vytvořené s cílem práce na konkrétním tématu
- Dotazníky, průzkumy veřejného mínění – lze jimi zjistit názory veřejnosti
- Informační dokumenty (letáky, brožury apod.) – umožňují rychlé šíření informací
- Semináře – předávání zkušeností
- Soutěže – např. zaměřené na životní prostředí, motivaci formou odměny
- Výstavy

Nejen spolupráce se samotnou veřejností je klíčem k úspěšnému naplnění MA21. Neméně důležitá je i vzájemná spolupráce s místními občanskými sdruženími, místními akčními skupinami, s nestátními neziskovými organizacemi a se soukromým sektorem.

Veřejné služby nemusí poskytovat pouze subjekty veřejné správy. Obec či město může na rozvoji veřejných služeb spolupracovat s neziskovými organizacemi a soukromým sektorem. Dle Škarabelové neziskové organizace lépe znají skutečnou poptávku po veřejných službách a mnohdy poskytují i ve vyšší kvalitě, zejména v oblasti sportu, kultury a sociálních služeb. (Škarabelová, 2005) I soukromý sektor se může podílet na zajišťování soukromých služeb – tento typ spolupráce se nazývá Public-private Partnership (PPP), jehož cílem je lepší dostupnost a vyšší kvalita poskytovaných služeb, větší hospodárnost, stanovení a naplnění strategie a zajištění reálné potřeby obyvatel. (Jetmar, 2008)

Nedílnou součástí MA21 je kvalitní úřednický aparát. Pracovníci veřejné správy by měli být kvalifikováni, měli by znát principy udržitelného rozvoje a MA21 a umět je zapojit do praxe. Pro realizaci MA21 je vymezena doporučená organizační struktura: (Kapšar, 2006)

- Politik MA21 – nese zodpovědnost za celý proces MA21
- Tajemník či ředitel úřadu – je zodpovědný za realizaci MA21 v rámci úřadu
- Koordinátor MA21 – koordinuje činnost MA21, spolupracuje se všemi partnery
- Strategický tým – složen ze zástupců odborů úřadu, vytváří strategický dokument

Strategický plán

Strategický plán je z hlediska střednědobého plánování důležitým dokumentem pro rozvoj dané obce či města. Cílem tohoto dokumentu je poskytnutí základní představy všem aktérům veřejného i soukromého sektoru o socioekonomickém směřování obce či města. V dokumentu jsou stanoveny základní směr a priority obce či města, dále jsou definovány vize a hlavní cíle, jež jsou naplňovány prostřednictvím navrhovaných aktivit a projektů. Strategický plán obsahuje 3 části – analytickou část, návrhovou část a implementační část. Analytická část dokumentu je zaměřena na aktuální socio-ekonomickou situaci a na klíčové oblasti rozvoje. Návrhová část definuje možný budoucí stav daného území a pomocí vizí a pilířů navrhuje možná řešení rozvoje obce či města. V implementační části jsou stanoveny pravidla pro nakládání se strategickým plánem. (Strategický plán rozvoje města, 2020)

3.5. Finanční nástroje regionálního rozvoje

Finanční nástroje podpory regionálního rozvoje mohou být z různých zdrojů:

Na regionální úrovni tvoří nejvýznamnější část zdroje z krajských a obecních rozpočtů. Na národní úrovni je regionální rozvoj financován ze státního rozpočtu. Neméně velký význam má evropská úroveň a operační programy EU, programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce a další integrované nástroje.

3.5.1. Regionální úroveň

Vymezení pojmu „region“ není jednoduché a lze ho chápat z různých hlediska. Ať už z geografického, funkčního, účelového, ekonomického pohledu či dle zákona č. 248/2000 Sb. (Jáč, 2011)

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje definuje region jako „*územní celek vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, správních obvodů obcí s rozšířenou působností obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován podle tohoto zákona*“. (Zákon č. 248\2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje)

Z hlediska financování jednotlivých regionů je nejdříve potřeba definovat pojmy obec a kraj a následně se zaměřit na rozpočty těchto celků.

Obec a obecní rozpočet

Dle zákona č. 128\2000 Sb., o obcích je pojem „obec“ definován jako „*základní územní samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající*.“ (zákon č. 128/2000 Sb. o obcích)

Dle výše uvedená definice je obec samostatně vystupující veřejnou korporací hospodařící si s vlastním majetkem a má tedy svůj vlastní rozpočet. Obecní rozpočet je nejdůležitějším nástrojem finančního řízení obce, díky kterému může daná obec prosazovat zájmy obyvatelstva, ekonomicky a sociálně rozvíjet území a financovat své politické programy. Rozpočet obce je sestavován pro každý kalendářní rok a při jeho zpracování je nutné vycházet ze střednědobého výhledu a na základě údajů ze státního rozpočtu a rozpočtu kraje. (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018)

Dle dokumentu Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí (Institut pro veřejnou správu Praha, 2018) plní obecní rozpočet 3 hlavní funkce:

- alokační funkci – financování potřeb obce a zajištění veřejných statků
- redistribuční funkci – přerozdělením finančních prostředků lze ovlivnit rovnoměrný rozvoj v jednotlivých obcích
- stabilizační funkci – obec svými aktivitami ovlivňuje kvalitu života v daném území

Jak ukazuje níže uvedená tabulka č. 1 – Obecní rozpočet – obsahem obecního rozpočtu jsou příjmové a výdajové složky. Nejvýznamnější příjmovou složkou jsou zpravidla příjmy daňového charakteru, které v průměru tvoří více než 50 % celkových příjmů obcí. (Svaz měst a obcí České republiky, 2014)

Tabulka 1: Obecní rozpočet

<i>Obecní rozpočet</i>	
Příjmy	Výdaje
• příjmy z vlastnických a majetkových práv hospodářské činnosti právnických osob	• výdaje na vlastní činnost obce v samostatné působnosti, péče o vlastní majetek a jeho rozvoj
• příjmy z výsledků vlastní činnosti	• závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených jí zákony
• příjmy z vlastní správní činnosti, správní poplatky, pokuty	• výdaje spojené se zajištěním výkonu statní správy
• výnosy na daních a podíly na daních dle zákona č. 243\2000 Sb.	• závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi
• příjmy z místních poplatků dle zákona č. 565\1990 Sb., o místních poplatcích)	• závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření
• dotace ze státního rozpočtu nebo státních fondů, dotace z kraje	• na úhradu výdajů, které vznikají rozhodnutím obce jako zřizovatele
• podíly na příjmech z poplatků, odvodů a pokut	• na úhradu úroků z přijatých půjček a úvěrů, výdaje na emisi dluhopisů

• přijaté peněžní dary a příspěvky	• na veřejně prospěšnou činnost obce, na dotace, dary a příspěvky na sociální účely

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze zákona č. 250\2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních celků

Příjmy daňového charakteru jsou:

- daňové příjmy, které získává obec na základě zákona o rozpočtovém určení daní, tzv. sdílené daně (podíly na výnosech daní z přidané hodnoty a daní z příjmů, celkový výnos daně z nemovitosti)

O rozpočtovém určení daní bližší hovoří zákon č. 243\2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (Zákon č. 243\2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům) Podíly každé obce je dán poměrem násobku počtu obyvatel k 1. lednu běžného roku a koeficientem velikostní kategorie obce, k součtu těchto násobků všech obcí v České republice. Tento způsob přerozdělování má sloužit jako motivační prvek pro obce ke zvýšení počtu obyvatel či k podpoře podnikání a zvýšení zaměstnanosti. (V novém roce nové rozdělení daní pro obce - Ministerstvo vnitra České republiky, 2008)

- dalšími daňovými příjmy jsou zejména výnosy z místních poplatků (poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatky ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity apod) (Zákon č 565\1990 Sb., o místních poplatcích)

Základní dělení výdajů obce je na výdaje běžné a kapitálové:

- běžné výdaje jsou zejména výdaje na chod obecního či městského úřadu, na provoz škol, veřejného prostranství, obecní policie apod.
- mezi kapitálové výdaje patří výdaje na investiční výstavbu, stavby, rekonstrukce či výdaje na nákup akcií

Kraj a krajský rozpočet

Pojem kraj je definován v zákoně č. 129\2000 Sb., zákon o krajích jako „*územní společenství občanů, které má právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu.*“ (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích)

Obdobně jako obec i kraj má ze své podstaty veřejnoprávní korporace svůj rozpočet, který je sestavován na kalendářní rok na základě rozpočtových výhledů. Obsahuje informace o příjmech a výdajích, zejména o budoucích investicích a o finančních zdrojích.

Jednotlivé zdroje příjmů a výdajů jsou specifikovány v níže uvedené Tabulce č. 2 – Krajský rozpočet. Největší část příjmů kraj tvoří dotace, a to 85 %. Dotace fungují na základě principu solidarity mezi státem a krajem a jsou projevem přerozdělovacích procesů. Dotace může kraj získat z fondů Evropské unie, od státu či formou daru od osob soukromého práva. (Úvod do problematiky veřejné správy, 2020)

Tabulka 2: Krajský rozpočet

Krajský rozpočet	
Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • příjmy z vlastnických a majetkových práv a hospodářské činnosti organizace	<ul style="list-style-type: none"> • na úhradu vlastní činnosti obce v samostatné působnosti, péče o vlastní majetek
<ul style="list-style-type: none"> • příjmy z výsledků vlastní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • závazky vyplývající pro kraj z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy
<ul style="list-style-type: none"> • příjmy z vlastní správní činnosti, správní poplatky, pokuty	<ul style="list-style-type: none"> • výdaje spojené se zajištěním výkonu statní správy
<ul style="list-style-type: none"> • výnosy na daních a podíly na daních dle zákona č. 243\2000 Sb.	<ul style="list-style-type: none"> • závazky vyplývající pro kraj z uzavřených smluvních vztahů v jeho hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací

<ul style="list-style-type: none"> • dotace ze státního rozpočtu nebo státních fondů 	<ul style="list-style-type: none"> • závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
<ul style="list-style-type: none"> • podíly na příjmech z poplatků, odvodů a pokut 	<ul style="list-style-type: none"> • na úhradu úroků z přijatých půjček a úvěrů, výdaje na emisi dluhopisů
<ul style="list-style-type: none"> • přijaté peněžní dary a příspěvky 	<ul style="list-style-type: none"> • výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro kraj

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze zákona č. 250\2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních celků (Zákon č. 250\2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních celků)

Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů krajů jsou daňové příjmy. Kraj, obdobně jako obec, získává podíl na tzv. sdílených daní – avšak na rozdíl od obcí, není výše podílu pro kraje závislá na počtu obyvatel. Koeficient pro podíly krajů vychází zejména z počtu organizačních složek a příspěvkových organizací, které kraj zabezpečuje. (Úvod do problematiky veřejné správy, 2020)

Výdaje kraje jsou nástrojem politiky kraje, jimiž poskytuje veřejnou službu. Výdaje mohou být dle druhu děleny následovně:

- Obligatorní výdaje jsou dány zákonem nebo dohodami, a proto se mohou nazývat povinnými výdaji či mandatorními výdaji.
- Účelové výdaje mohou být vynaloženy na takové účely, které jsou v souladu s politikou kraje (Úvod do problematiky veřejné správy, 2020)

3.5.2. Národní úroveň

Z hlediska národní úrovně je důležitým aspektem státní rozpočet a rozdělení veřejných financí jednotlivým rezortům. V rámci komplexního trvale udržitelného rozvoje nehraje důležitou roli pouze Ministerstvo pro místní rozvoj, ale také všechna další ministerstva, která zajišťují rozvoj svých oborů – dopravy, kultury, školství či životního prostředí.

Státní rozpočet

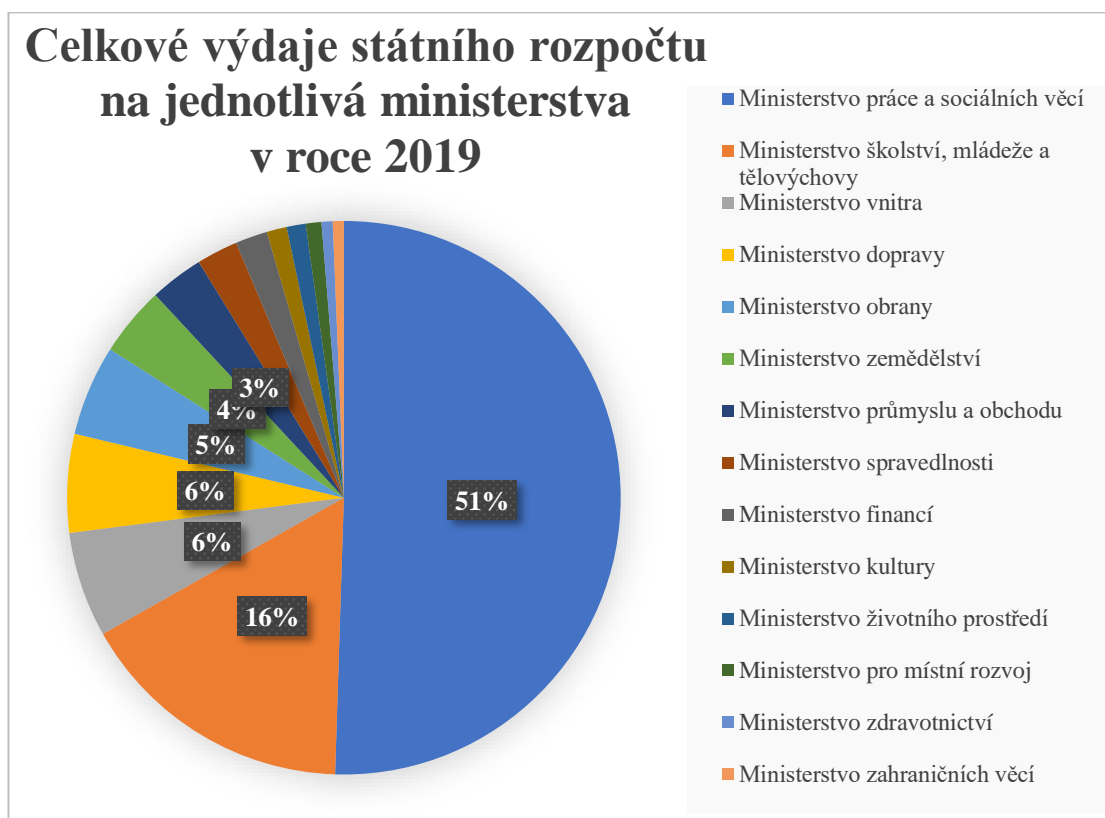
Dle údajů z Kapesní příručky Ministerstva financí České republiky Státní rozpočet 2019 v kostce bylo ze státního rozpočtu v roce 2019 dáno na výdaje jednotlivých ministerstev 1 261 655 mil. Kč. Jak ukazuje Graf č. 1 (Celkové výdaje státního rozpočtu na jednotlivá ministerstva v roce 2019 (v mil. Kč)) a dále Graf č.2 (Celkové výdaje státního rozpočtu na jednotlivá ministerstva v roce 2019 (v %)) nejvyšší část celkových výdajů – 51% - byla vynaložena pro rezort Ministerstva práce a sociálních věcí. Hlavním důvodem takto vysoké podílu jsou zejména výdaje na vyplácení důchodů. (Ministerstvo financí - Sekce veřejné rozpočty, 2019)

Graf 1: Celkové výdaje státního rozpočtu na jednotlivá ministerstva v roce 2019 (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Kapesní příručky Ministerstva financí České republiky Státní rozpočet 2019 v kostce (Ministerstvo financí - Sekce veřejné rozpočty, 2019)

Graf 2: Celkové výdaje státního rozpočtu na jednotlivá ministerstva v roce 2019 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Kapesní příručky Ministerstva financí České republiky Státní rozpočet 2019 v kostce (Ministerstvo financí - Sekce veřejné rozpočty, 2019)

Národní dotace

Národní zdroje tvoří významnou část podpory rozvoje měst a obcí, díky kterým mohou být rozvíjeny venkovské oblasti, infrastruktura či cestovní ruch v rámci jednotlivých regionů. Právě regionální programy a dotační tituly jednotlivých ministerstev mohou být alternativou ke finančním prostředkům ze zdrojů EU, jejichž strukturální fondy nelze financovat veškeré aktivity.

Dle publikace Národní dotační zdroje – Příležitosti a možnosti pro města a obce z národních zdrojů (Svaz měst a obcí České republiky, 2019) zřizují ministerstva více než 200 dotačních titulů pro města a obce. Nejvýznamnější jsou zejména dotační tituly Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva pro životní prostředí. Níže uvedená tabulka č. 3 (Přehled vybraných národních dotačních programů pro obce) ukazuje příklady národních dotačních titulů pro rok 2020 napříč jednotlivými ministerstvy, ve kterých mohou obce velikostně odpovídat městu Prachatice vystupovat jako žadatelé.

Tabulka 3: Přehled vybraných národních dotačních programů pro obce

Ministerstvo pro místní rozvoj
Podpora bydlení pro rok 2020
Podpora pro odstranění bariér v budovách pro rok 2020
Podpora územně plánovacích dokumentací obcí
Národní program podpory cestovního ruchu v regionech
Podpora revitalizace území 2020
Státní fond rozvoje bydlení
Panel 2013+
Nájemní domy
Program pro mladé
Regenerace sídlišť
Výstavba pro obce
Program zateplování
Ministerstvo životního prostředí
Národní program Životní prostředí
Program Péče o krajinu
Nová zelená úsporám
Ministerstvo zemědělství
Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků pro rok 2020
Podpora prevence před povodněmi
Ministerstvo kultury
Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
Program zachrany architektonického dědictví
Ministerstvo vnitra
Program prevence kriminality
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Program regenerace a podnikatelské využití brownfieldů
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných územně samosprávnými celky

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z dokumentu Svaz měst a obcí České republiky (Národní dotace MMR pro města a obce v roce 2020, 2020) a z publikace Národní dotační zdroje – Příležitosti a možnosti pro města a obce z národních zdrojů (Svaz měst a obcí České republiky, 2019)

3.5.3. Evropská úroveň

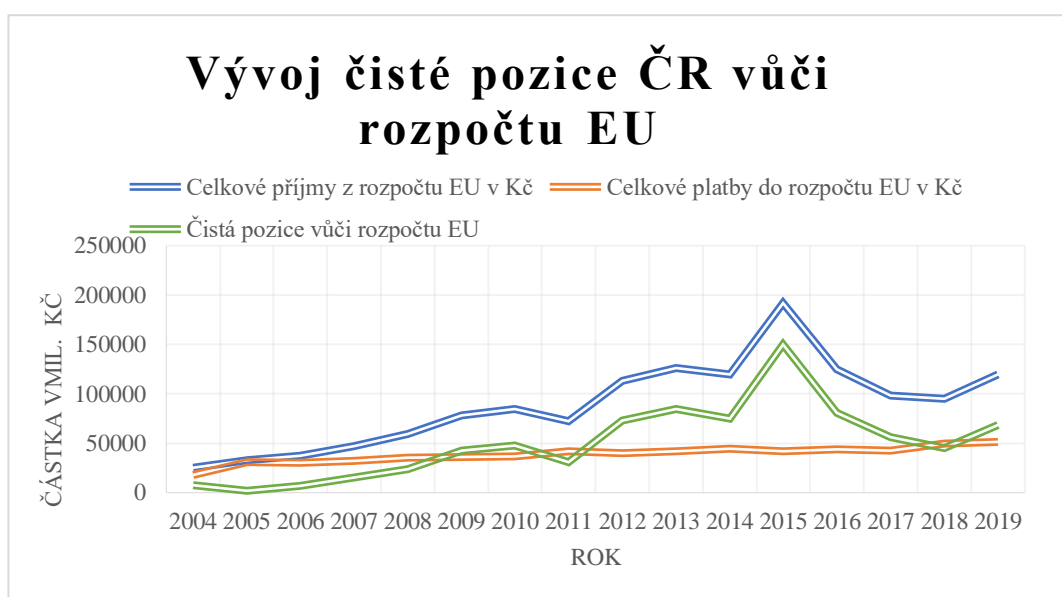
Mezi hlavní cíle Evropské unie patří:

- podpora míru, jeho hodnot a blahobytu občanů EU
- podpora svobody, bezpečnosti a spravedlnosti
- posílení soudržnosti a solidarity mezi členskými státy EU
- podpora udržitelný rozvoj pomocí konkurenceschopného tržního hospodářství s plnou zaměstnaností, sociálním pokrokem a ochranou životního prostředí
- boj proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci
- respektování kulturní a jazykové rozmanitosti (The EU in brief - European Union, 2020)

Čistá pozice země

Vstupem do Evropské unie v roce 2004 si Česká republika zajistila mimo již výše zmíněné aspekty také mnohé finanční příležitosti. Česká republika se již od roku 2004 drží tzv. čistou pozici země. Pojem čistá pozice je dle Ministerstva financí České republiky definován jako „rozdíl mezi každoročními příjmy a výdaji z/do rozpočtu EU, tzn. bilanci čistých příjmů/výdajů ČR ve vztahu k evropskému rozpočtu“. (Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU: 2004 - 2020 | 2020 | Ministerstvo financí ČR, 2020)

Graf 3: Vývoj čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Ministerstva financí České republiky (Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU: 2004 - 2020 | 2020 | Ministerstvo financí ČR, 2020)

Jak ukazuje výše uvedená graf č. 3 (Vývoj čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU) příjmy z rozpočtu EU nepřetržitě již od roku 2004 výrazně převyšují platby, které do EU Česká republika vkládá. Jak uvádí Žurovec „za pozitivní čistou pozicí ČR k evropskému rozpočtu stojí opět příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a příjmy ze Společné zemědělské politiky EU. Dlouhodobý postupný nárůst odvodů ČR reflektuje jak rostoucí objem rozpočtu EU, tak i dlouhodobé posilování ekonomické vyspělosti ČR v rámci EU.“ (Žurovec, 2020) Strukturu příjmů z rozpočtu EU podrobněji ukazuje tabulka č. 4 (Platby z/do rozpočtu EU 2019) vytvořená pro rok 2019:

Tabulka 4: Platby z/do rozpočtu EU 2019

Platby z rozpočtu EU 2019	částka v mil. Kč
Strukturální akce	83 066,96
Zemědělství	32 604,31
Programy EU	4 244,91
Platby do rozpočtu EU 2019	
tradiční vlastní zdroje (cla)	7 368,06
Zdroj z DPH	6 771,93
Zdroj z HND	37 278,23

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Ministerstva financí České republiky (*Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU: 2004 - 2020 | 2020 | Ministerstvo financí ČR, 2020*)

Fondy EU

Na podpoře hospodářské rozvoje zemí EU a v souladu s cíli strategie Evropa 2020 spolupracuje v programovém období 2014 – 2020 pět hlavních evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF): (European Structural and Investment Funds - Regional Policy - European Commission, 2020)

- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)
- Evropský sociální fond (ESF)
- Fond soudržnosti (CF)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)
- Evropský námořní a rybářský fond (OUFF)

Mezi ostatní fondy se řadí:

- Fond solidarity (FSEU)
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF)

Dle dokumentu Evropské strukturální a investiční fondy 2014 – 2020 v kostce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015) jsou ESI fondy nadále významným investičním nástrojem, díky kterým se mohou české regiony dostat na úroveň evropských standardů. Cílem programové období 2014 – 2020 je zlepšení fungování celého systému na základě zkušenosti z předešlých programových období, tak aby byly poskytované peníze využity ještě lépe a prospěšněji. Oproti předešlým programovým období byl snížen počet cílů na 2:

- Cíl 1 – Investice pro růst a zaměstnanost
- Cíl 2 – Evropská územní spolupráce

Níže uvedená tabulka č. 5 (Přehled programů z ESI fondů v programovém období 2014 – 2020) ukazuje přehled jednotlivých programů z ESI fondů a jejich řídicích orgánů v programovém období 2014 – 2020:

Tabulka 5: Přehled programů z ESI fondů v programovém období 2014 – 2020

Program	řídicí orgán
Operační program Doprava (OP D)	MD
Integrovaný regionální operační program (IROP)	MMR
Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)	MPO
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)	MŠMT
Operační program Životní prostředí (OP ŽP)	MŽP
Program rozvoje venkova (PRV)	MZe
Operační program Zaměstnanost (OP Z)	MPSV
Operační program Technická pomoc (OP TP)	MMR
Operační program Praha - pól růstu (OP PPR)	MHMP
Operační program Rybářství (OP R)	MZe
Programy Evropské územní spolupráce (EÚS)	MMR\zahraniční instituce

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z dokumentu Evropské strukturální a investiční fondy 2014 – 2020 v kostce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015)

Dle Strategie Evropa 2020 (Evropská rada, 2010) má být kladen důraz nejen na finanční čerpání, ale také na dosahování výsledků. V rámci ESI fondů je tento cíl prosazován definováním 11 tematických cílů (TC):

- Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací
- Zlepšení přístupu k ICT, využití a kvality ICT
- Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků
- Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětví
- Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení
- Zachování a ochrana životního prostředí a Podpora účinného využívání zdrojů
- Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách
- Podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil
- Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci
- Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání, včetně odporné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení
- Zvyšování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných subjektů a zlepšování účinnosti veřejné správy

Integrovaný regionální operační program

Z hlediska regionálního rozvoje je nejvýznamnějším operačním programem Integrovaný regionální operační program (IROP), který navazuje na Integrovaný operační program a regionální operační programy z programového období 2007 – 2013. IROP bude nadále pokračovat i v programovém období 2021 – 2027. Dle Ministerstva pro místní rozvoj, které je řídicím orgánem „*IROP usiluje o vyvážený rozvoj území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Cílem IROP je posílení regionální konkurenceschopnosti a kvality života všech obyvatel ČR. Podpora je územně směřována do všech krajů České republiky kromě hlavního města Prahy. Výjimku tvoří e-government, tedy informační systémy pro státní správu, které mají dopad na celé území ČR.*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj - IROP - Představujeme IROP, 2020)

IROP se člení na 5 prioritních os (PO):

- PO 1: Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony
- PO 2: Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů
- PO 3: Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí
- PO 4: Komunitně vedený místní rozvoj
- PO 5: Technická pomoc

Kromě dotací využívá IROP i inovativní formy využívání finančních prostředků, ať už finanční či integrované nástroje. Finanční nástroje jsou efektivnějším a prospěšnějším způsobem využívání prostředků EU, které jsou založeny na principu opakovaného využití prostředků návratným způsobem – např. formou zvýhodněných úvěrů. Dle Evropské komise je cílem finančních nástrojů co nejvyšší míra zapojené soukromých investorů do financování projektů. (European Commission, Directorate-General for Regional and Urban policy, 2018).

Specifické typy území mohou být rozvíjeny pomocí integrovaných nástrojů, jejichž cílem je vyrovnání územních rozdílů a podpora rozvoje těchto oblastí. Nositeli integrovaných nástrojů jsou především města či místní akční skupiny (MAS), které musejí pro svá území zpracovat integrovanou strategii, jenž následně umožňuje financovat aktivity z různých prioritních os, jednoho či více operačních programů. Hlavními integrovanými nástroji jsou:

- Integrované územní investice (ITI) – nástroj pro realizaci integrovaných strategií umožňuje koordinaci provázaných a územně zacílených intervencí z různých operačních programů
- Integrované plány rozvoje území (IPRÚ) – speciální nástroj v realizaci udržitelného rozvoje měst
- Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) – nástroj zaměřen na venkovský prostor se zapojením MAS, které zastupují veřejné i soukromé zájmy (Ministerstvo pro místní rozvoj - IROP - Představujeme IROP, 2020)

Programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce

Programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce 2014 – 2020 navazují na programy realizované v programovém období 2007 – 2013 a jehož kontrolorem je Centrum pro regionální rozvoj České republiky. (Programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce 2014 -

2020 - Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region, 2019) Přehled jednotlivých programů přeshraniční, nadnárodní a mezinárodní spolupráce pro období 2014 – 2020 je k dispozici v níže uvedené tabulce č. 6 (Přehled programů přeshraniční, nadnárodní a mezinárodní spolupráce pro programové období 2014 – 2020):

Tabulka 6: Přehled programů přeshraniční, nadnárodní a mezinárodní spolupráce pro programové období 2014 – 2020

<i>Programové období 2014 – 2020</i>	
Přeshraniční spolupráce	Nadnárodní a mezinárodní spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> • Interreg V-A Česká republika - Polsko 	<ul style="list-style-type: none"> • Interreg CENTRAL EUROPE
<ul style="list-style-type: none"> • Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika 	<ul style="list-style-type: none"> • DANUBE
<ul style="list-style-type: none"> • Interreg V-A Rakousko - Česká republika 	<ul style="list-style-type: none"> • Interreg EUROPE
<ul style="list-style-type: none"> • OPPS České republika - Svobodný stát Bavorsko 	<ul style="list-style-type: none"> • URBACT III
<ul style="list-style-type: none"> • OPPS Svobodný stát Sasko - Česká republika 	

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů webových stránek Centra pro regionální rozvoj České republiky (*Programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce 2014 - 2020 - Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region, 2019*)

Zvláštní nástroje podpory

V programovém období 2007 – 2013 vytvořila Evropská komise ve spolupráci s Evropskou investiční bankou a dalšími finančními institucemi čtyři společné iniciativy, jejichž cílem bylo dosáhnout účinnější a udržitelnější politiky soudržnosti:

- JASPERS – nástroj technické podpory k přípravě velkých projektů spolufinancovaných z finančních prostředků EU
- JEREMIE – společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky prosazující využívání nástrojů finančního inženýrství
- JESSICA – podpora udržitelných investic do městských oblastí pomocí mechanismů finančního inženýrství
- JASMINE – technická pomoc a finanční podpora nebankovním poskytovatelům mikroúvěrů (Special support instruments , 2015)

4. Provedení analýzy

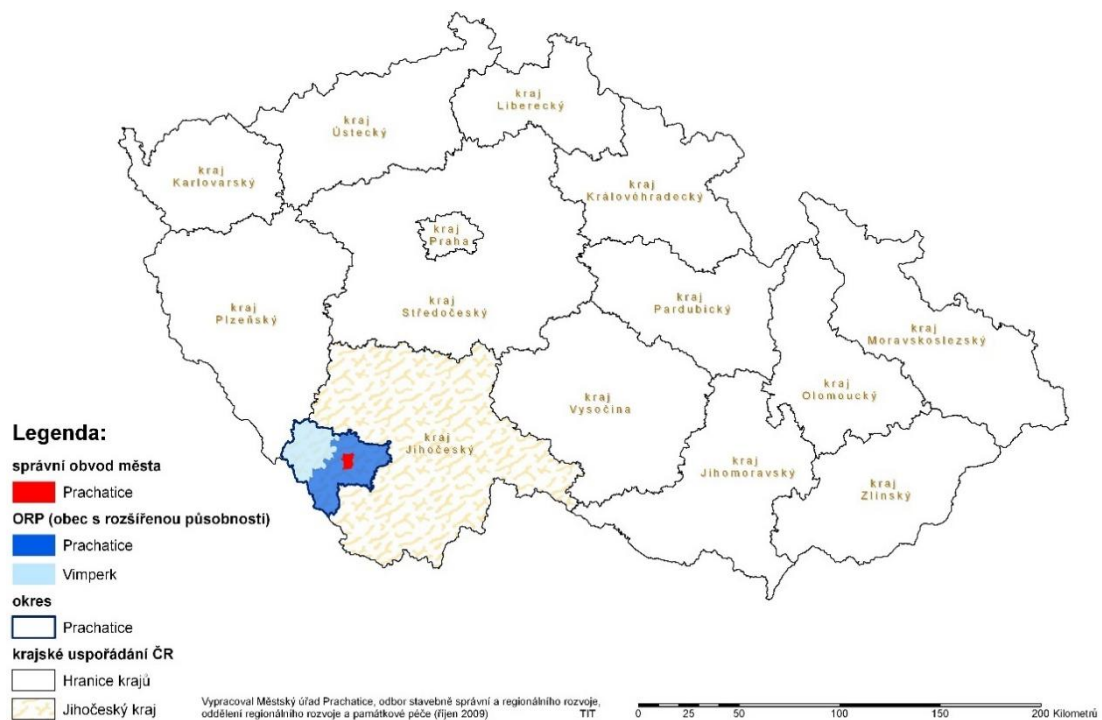
4.1. Charakteristika regionu Prachatic

4.1.1. Poloha

Město Prachatic leží v jihozápadní části Jihočeského kraje v příhraniční části České republiky. Jak ukazuje obrázek č. 3 (Správní obvod města Prachatic v rámci České republiky) město Prachatic je od roku 1960 okresním městem a současně od roku 2003 obcí s rozšířenou působností (ORP). V okrese Prachatic se dále nachází ORP Vimperk.

Obrázek 3: Správní obvod města Prachatic v rámci České republiky

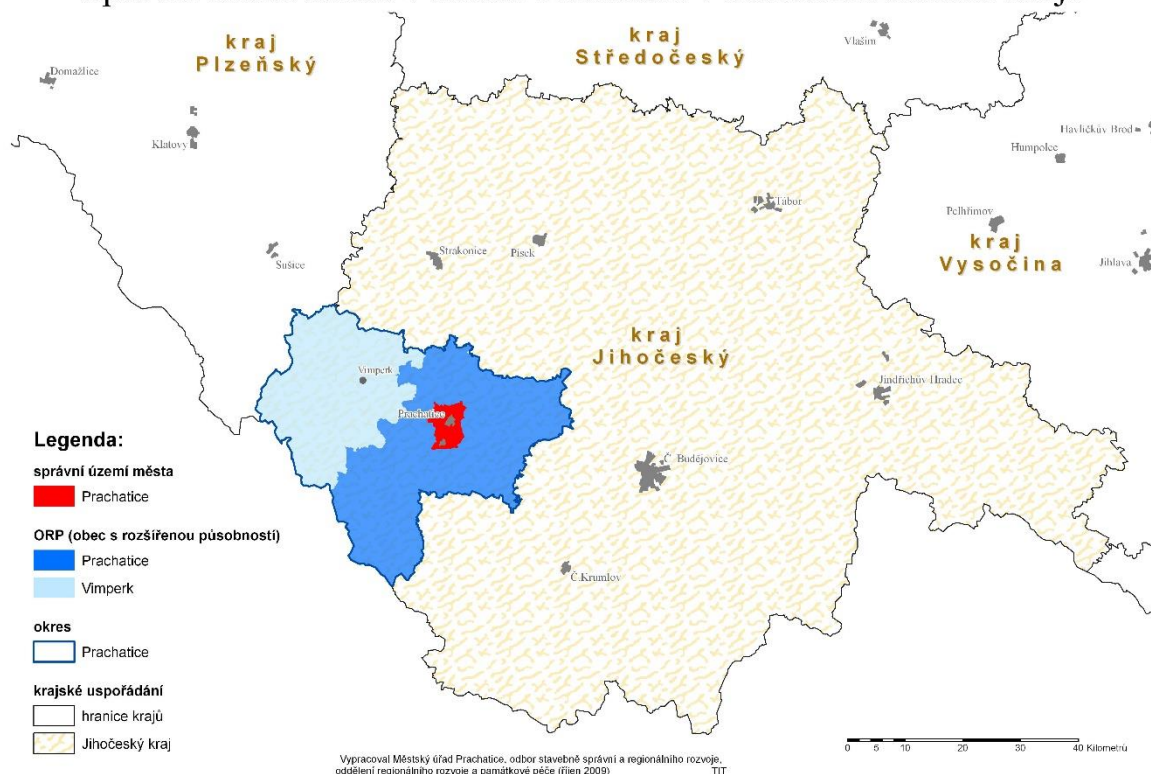
Správní obvod města Prachatic v rámci České republiky

Zdroj: Městský úřad Prachatic, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje

Obrázek 4: Správní území města v okrese Prachatice v rámci Jihočeského kraje

Správní území města v okrese Prachatice v rámci Jihočeského kraje

Zdroj: Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje

Níže uvedený obrázek č. 5 (Správní území města v ORP Prachatice v rámci okresu) zobrazuje správní území města Prachatice.

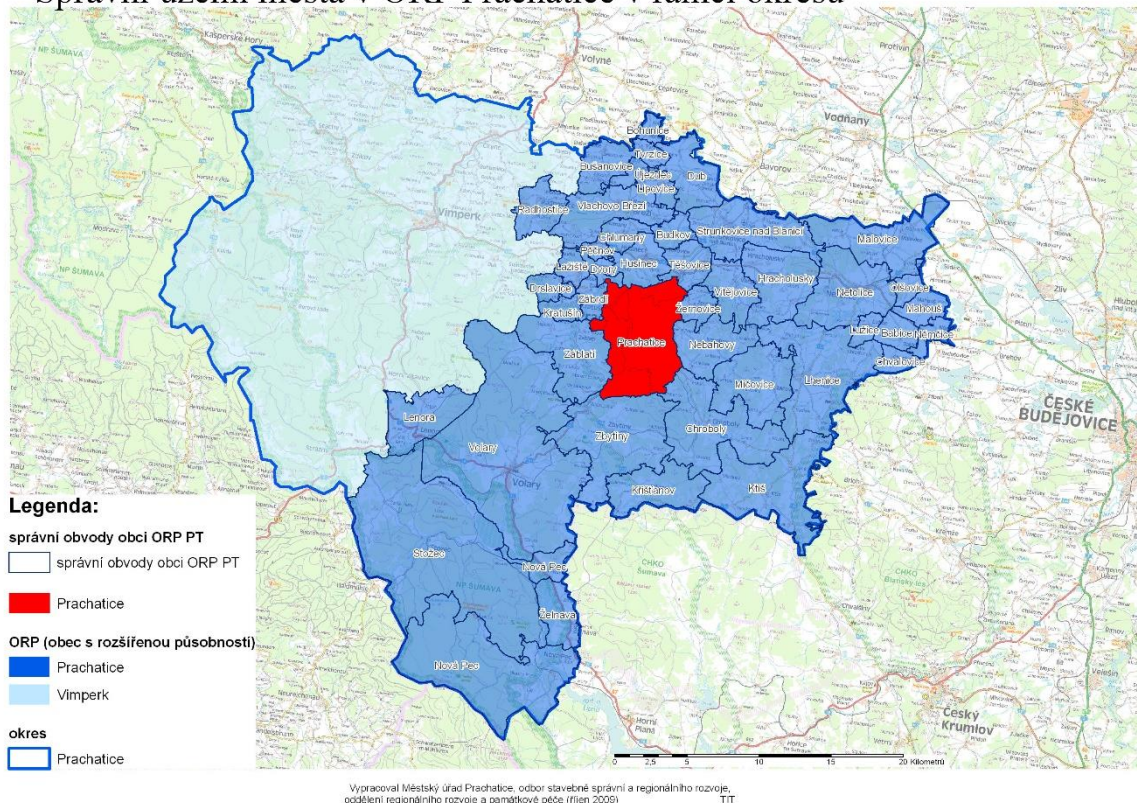
Obec s rozšířenou působností Prachatice zahrnuje území 44 obcí: Babice, Bohunice, Budkov, Bušanovice, Drslavice, Dub, Dvory, Hracholusky, Husinec, Chlumany, Chroboly, Chvalovice, Kratušín, Křišťanov, Ktiš, Lažiště, Lenora, Lhenice, Lipovice, Lužice, Mahouš, Malovice, Mičovice, Nebahovy, Němčice, Netolice, Nová Pec, Olšovice, Pěčnov, Prachatice, Radhostice, Stožec, Strunkovice nad Blanicí, Těšovice, Tvrzice, Újezdec, Vitějovice, Vlachovo Březí, Volary, Záblatí, Zábrdí, Zbytiny, Želnavá, Žernovice.

Pod pověřený obecní úřad Prachatice spadá území 29 obcí: Bohunice, Budkov, Bušanovice, Drslavice, Dub, Dvory, Hracholusky, Husinec, Chlumany, Chroboly, Kratušín, Ktiš, Lažiště, Lhenice, Lipovice, Mičovice, Nebahovy, Pěčnov, Prachatice, Radhostice, Strunkovice nad Blanicí, Těšovice, Tvrzice, Újezdec, Vitějovice, Vlachovo Březí, Záblatí, Zábrdí, Žernovice.

Obrázek 5: Správní území města v ORP Prachatice v rámci okresu

Správní území města v ORP Prachatice v rámci okresu

Zdroj: Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje

4.1.2. Historie města

První zmínky o městě Prachatice souvisí s obchodní stezkou zvanou „Zlatá stezka“, která měla velký význam z hlediska obchodu s bavorskou solí dopravovanou soumary z Pasova do Prachatic. Samotná osada Prachatice byla založena po polovině 13. století a již v roce 1323 získaly Prachatice na základě potvrzení od krále Jana Lucemburského právo užívat obchodní cestu a vybírat na ní poplatky. Vrchol město Prachatice zažívalo v první polovině 16. století, kdy v roce 1609 byla Prachatice panovníkem Rudolfem II. povýšeny na město královské. Postupně byl obchod se solí oslabován a v roce 1706 skončil. V roce 1622 byly Prachatice věnovány Jana Oldřichovi z Eggenberka v roce 1719 jej po sto letech získali Schwarzenbergové. Po roce 1850 převzalo vedení města postupně se poněmčující obyvatelstvo a Prachatice se staly centrem okresu. (Prachatice - Město - Česká republika - Jihočeský kraj, 2020)

4.1.3. Ceny pro město a zapojení do programů

Dne 6. října 1981 bylo historické jádro města vyhlášeno ministerstvem kultury České socialistické republiky městskou památkovou rezervací, a to na základě „výjimečné zachovalosti historického jádra města, coby středověkého urbanistického útvaru s mimořádným historickým a estetickým charakterem daným dochovanými gotickými a renesančními měšťanskými domy, monumentálním gotickým kostelem a renesanční radnicí, umístěnými v dochovaném středověkém opevnění města“. (Městský úřad Prachatice, 2015)

V roce 2003 získalo město Prachatice za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón titul Historické město roku 2002. A následně v roce 2012, 2014 a 2015 Zvláštní uznání za soustavné vykazování vynikajících výsledků v Programu regenerace. V roce v 2013 obdrželo město Cenu odborného měsíčníku Moderní obec za promyšlenou a soustavnou péči o zachování historického rázu MPR.

Město Prachatice je od roku 2009 na základě zapojení do celostátního projektu Národní síť Zdravých měst ČR zařazeno do mezinárodního projektu „Zdravé město“ a dále do programu „místní Agenda 21“ pod Organizací spojených národů. Ke konci roku 2009 bylo město na základě dlouhodobého zaměření na trvale udržitelný rozvoj a kvalitní životní prostředí, komunikace s občany a podpory činnosti neziskových organizací, oceněno za rychlý postup nového člena ke kvalitě Zdravého města a Místní Agendě 21 za rok 2009.

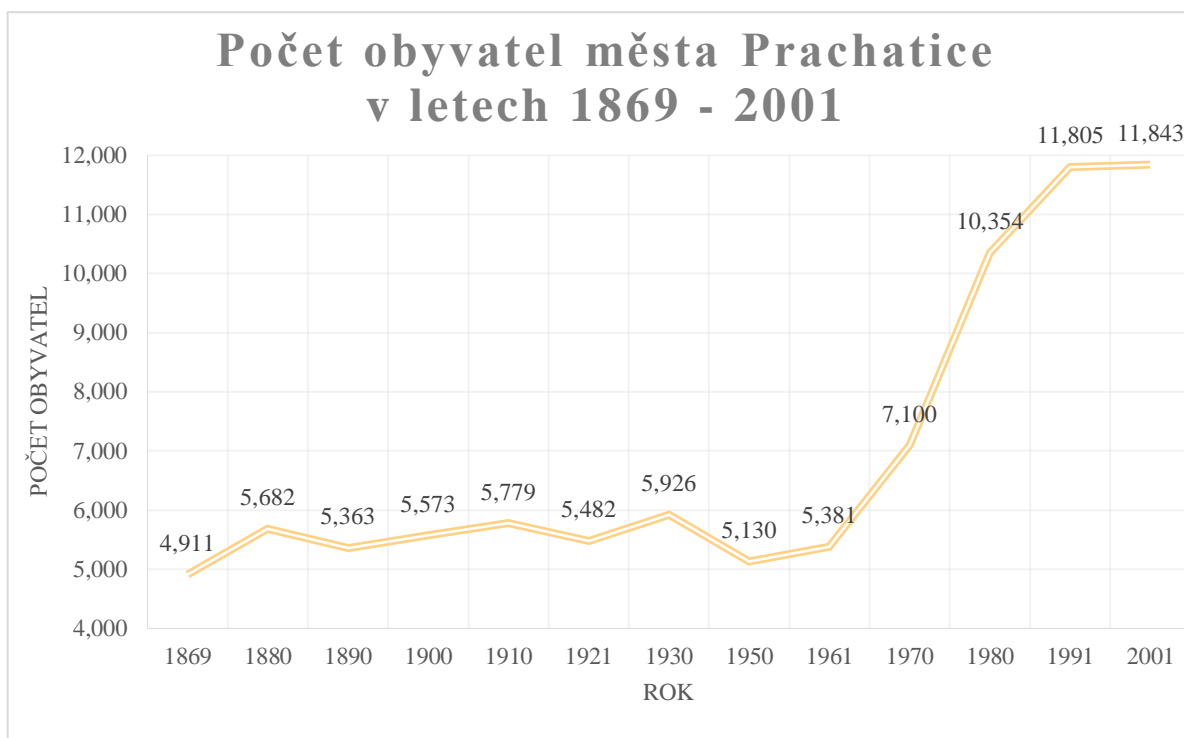
V roce 2011 získalo město bronzový stupeň za aplikací místní Agendy 21 Cenu Ministerstva vnitra za kvalitu ve veřejné správě. Další bronzovou cenu Ministerstva vnitra obdržely Prachatice v roce 2013 za zvyšující se kvalitu veřejné služby při uplatňování MA21 v rámci projektu Zdravého města Prachatice. V roce 2011 Cenu Ministerstva vnitra za inovace ve veřejné správě za Poradní sbor zdravotně postižených a seniorů jako prostředek efektivní komunikace vedení města s veřejností. Příklady dalších cen je cena Národní rady zdravotně postižených, 2. místo v celostátní soutěži za prorodinné aktivity Prachatice – Obec přátelská rodině 2011 či Cenu ministra zdravotnictví MAKROPULOS za mnoholeté a systematické zlepšování kvality života seniorů. (Městský úřad Prachatice, 2015)

4.2. Demografická analýza

4.2.1. Počet obyvatel

V ORP (obec s rozšířenou působností) Prachatice k 31.12.2018 žilo 33 457 obyvatel, z toho 10 874 obyvatel v samotném městě Prachatice. Avšak jak dokazuje níže uvedený graf č. 4 (Počet obyvatel města Prachatice v letech 1869 – 2001) a graf č. 5 (Počet obyvatel města Prachatice v letech 2004 – 2020) počet obyvatel města Prachatice dosáhl svého vrcholu na začátku nového tisíciletí, avšak v posledních 15 letech počet obyvatel kontinuálně klesá.

Graf 4: Počet obyvatel města Prachatice v letech 1869 - 2001

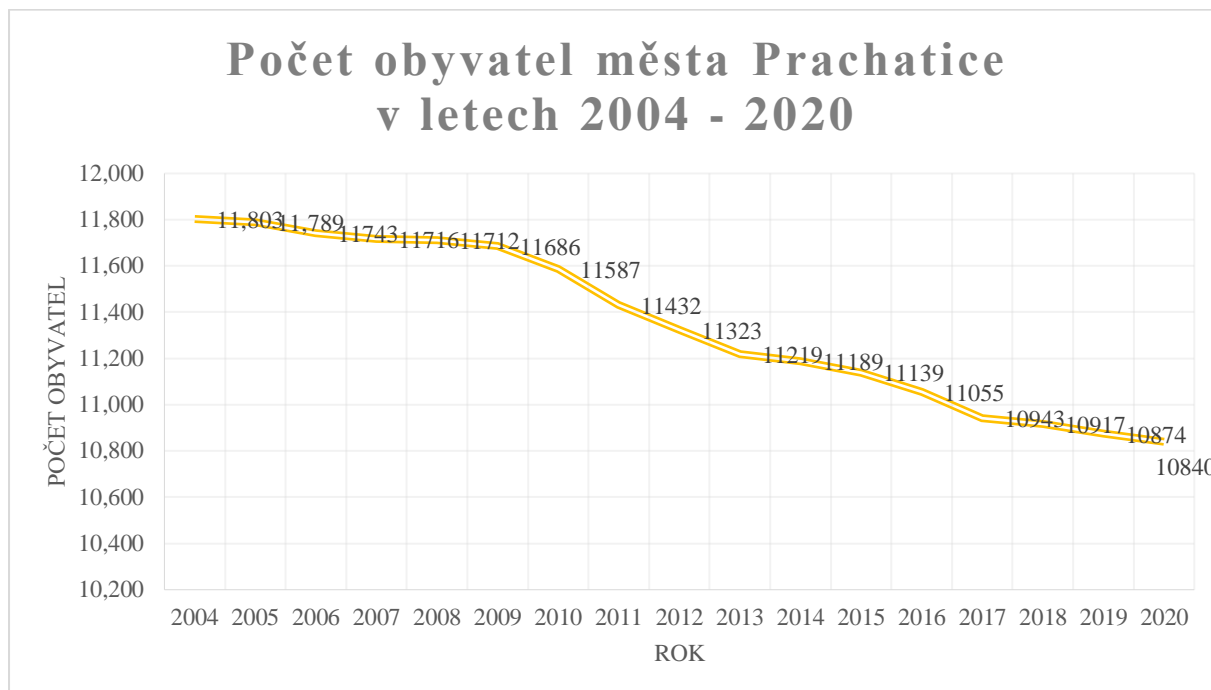
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu (Databáze demografických údajů za obce ČR | ČSÚ, 2019)

V roce 1869 počet obyvatel přímo ve městě Prachatice činil 4911. Populace ne přelomu 19. a 20. století v Prachaticích postupně mírně rostla. Pokles je znát až ve 20. letech 20. století vlivem 1. světové války. Dalším významný milníkem pro obyvatelstvo Prachatic byla 2. světová válka a následné poválečné období, během kterého se počet obyvatel Prachatic snížil. Důvodem byla obecná vyšší úmrtnost, ale také odsun německého obyvatelstva ze sudetské příhraniční oblasti. Prudký nárůst počtu obyvatel začal být zaznamenáván po roce 1960 na základě čím dál tím víc populárnějšího urbanizačního

procesu. Ke značnému nárůstu obyvatel v 70. a 80. letech 20. století přispěla výstavba sídliště panelových domů. V 90. letech začal vývoj stagnovat. Pokles, kterého si lze všimnout zhruba od roku 2004, je pro město nedobрым ukazatelem úbytku obyvatel ve městě Prachatice a odchodu mladých lidí mimo region.

Graf 5: Počet obyvatel města Prachatice v letech 2004 - 2020

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu (Databáze demografických údajů za obce ČR | ČSÚ, 2019)

4.2.2. Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatelstva

O celkovém poklesu obyvatel vypovídají také další demografické stastiky. Na vývojové trendy mají vliv přirozené jevy, ale také migrace. (Okres Prachatice | ČSÚ v Českých Budějovicích, 2020) Níže uvedená tebulka č. 7 (*Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel ve městě Prachatice v letech 2004 - 2012*) a tabulka č. 8 (*Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel ve městě Prachatice v letech 2012 – 2019*) ukazuje jako jednu z hlavních příčin dlouhodobé záporné migrační saldo - tedy počet vystěhovalých převyšuje počet nově přistěhovalých obyvatel. Avšak v posledních 3 letech počet nově nastěhovalých obyvatel převyšuje 200. Tento trend je dán především stále se zvyšujícím počtem nově přichozích cizinců, kteří do regionu přichází za prací díky fungování pracovních agentur a velkému množství ubytoven ve městě. Přirozený přírůstek byl v první dekádě 21. století kladný, tj. počet živě nrozených byů vyšší než počet zemřelých. Tento

pozitivní trend se však v posledních letech mění. V letech 2018 a 2019 se přirozený přírůstek dostal dokonce do záporných dat, tj. jedná se o přirozený úbytek.

Tabulka 7: Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel ve městě Prachatice v letech 2004 - 2012

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
počet narozených	130	115	128	130	133	137	127	115
počet zemřelých	92	103	91	97	93	90	96	92
Přirozený přírůstek	38	12	37	33	40	47	31	23
přistěhovalí	232	216	204	194	189	133	184	180
vystěhovalí	284	274	268	231	255	279	370	303
migrační přírůstek	-52	-58	-64	-37	-66	-146	-186	-123
celkový přírůstek	-14	-46	-27	-4	-26	-99	-155	-100

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu (*Databáze demografických údajů za obce ČR | ČSÚ, 2019*)

Tabulka 8: Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel ve městě Prachatice v letech 2012 - 2019

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet narozených	108	127	123	104	120	128	110	105
počet zemřelých	102	100	115	90	104	126	123	121
přirozený přírůstek	6	27	8	14	16	2	-13	-16
Přistěhovalí	180	232	219	191	182	237	225	202
Vystěhovalí	299	289	277	289	310	265	255	220
migrační přírůstek	-119	-57	-58	-98	-128	-28	-30	-18
celkový přírůstek	-113	-30	-50	-84	-112	-26	-43	-34

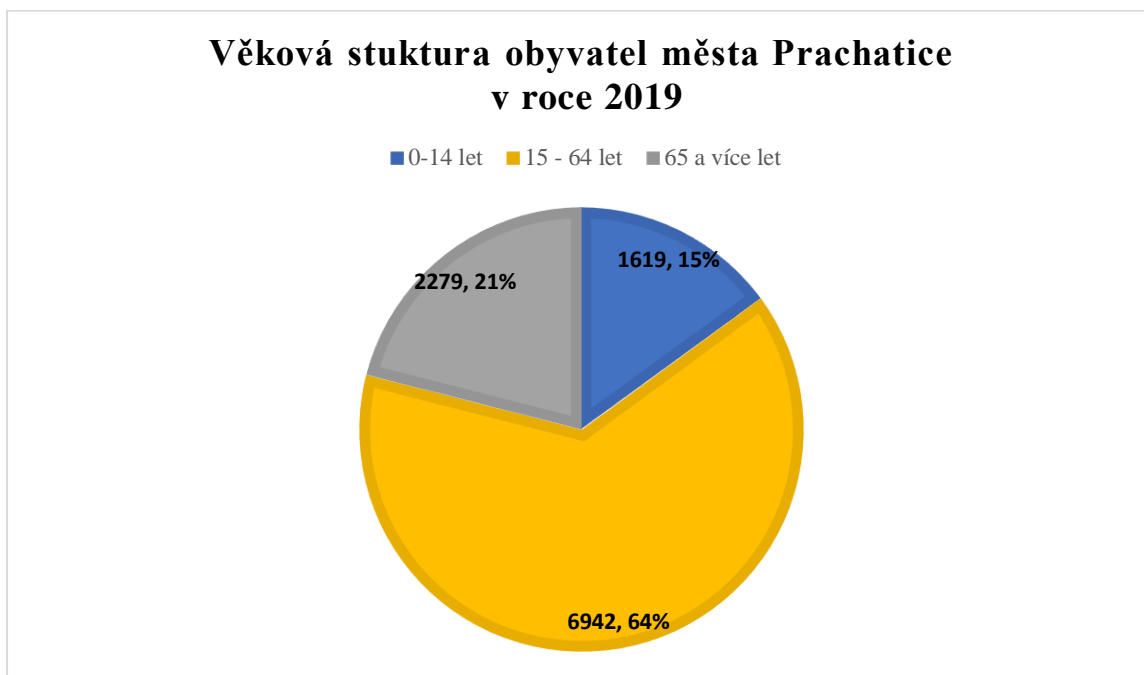
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu (*Databáze demografických údajů za obce ČR | ČSÚ, 2019*)

4.2.3. Věková struktura a průměrný věk obyvatel

Dalšími zajímavými demografickými jevy, které by měl být v rámci strategického plánování brány v potaz, jsou ukazatele věkové struktury obyvatel a průměrného věku obyvatel.

Věkovou struktura obyvatel znázorňuje níže uvedený graf č. 6 (Věková struktura obyvatel města Prachatice v roce 2019), který rozděluje obyvatelstvo města Prachatice do 3 základních skupin dle věku. V předproduktivním věku (0 – 14 let) je 15% místních obyvatel, což je v porovnání s celorepublikovým průměrem o 1% méně. Procentuální počet obyvatel v produktivním věku 15 - 64 let odpovídá národnímu průměru 64%. Z předchozích údajů je patrné, že v Prachaticích žije o 1% více obyvatel v postproduktivním věku 65 let a více než je průměr celé České republiky.

Graf 6: Věková struktura obyvatel města Prachatice v roce 2019

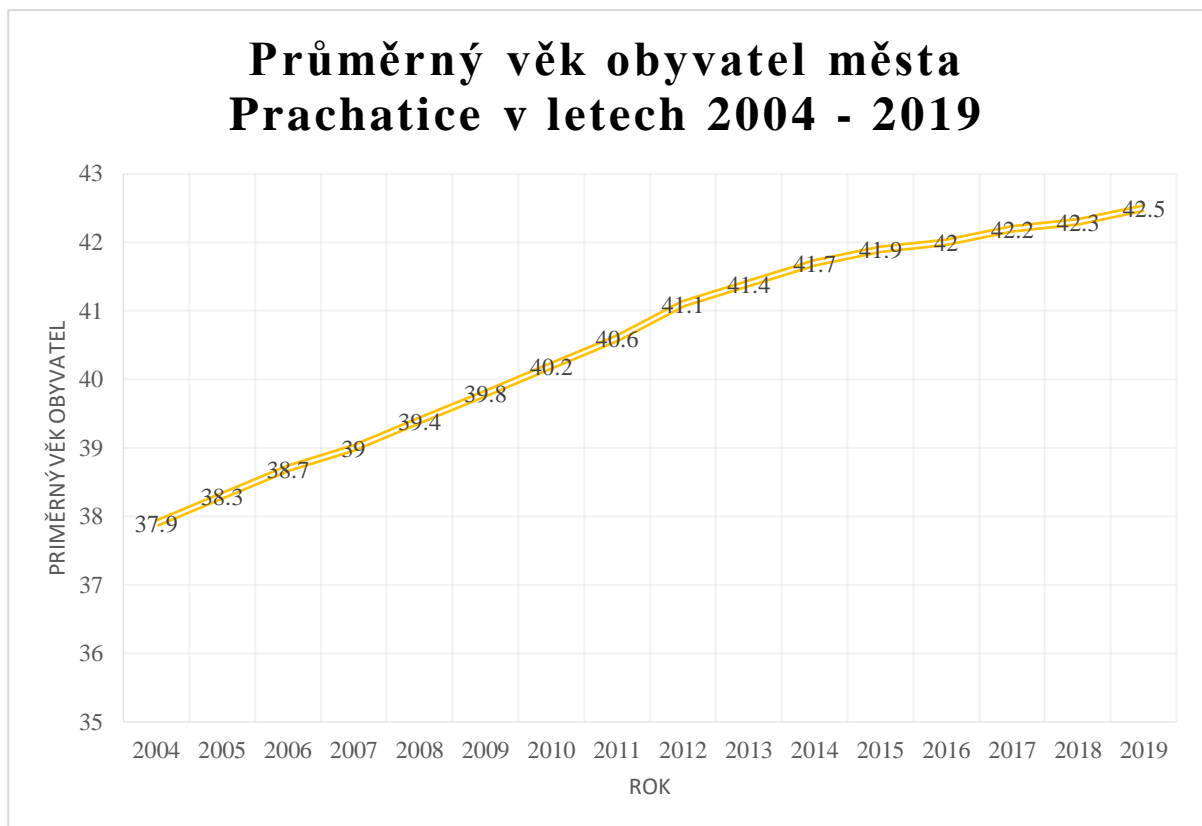

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu (*Vše o území VDB, 2019*)

Průměrný věk obyvatel Prachatic v roce 2019 činil 43,3 roku, což je o 0,7 roku více než vykazuje celonárodní průměr. Níže uvedený graf č. 7 (*Průměrný věk obyvatel města Prachatic v letech 2004 – 2019*) zobrazuje trendy zvyšujícího průměrného věku obyvatel. Tento jev, obdobně jako vyšší podíl obyvatel v postproduktivním věku, je dán především existencí několika zdravotních zařízení ve městě Prachatice zabývajícím se péčí o seniory. Ve Prachaticích se nachází:

- Domov seniorů Mistra Křišťana Prachatice
- Senior house Eden
- Dům s pečovatelskou službou Skalka
- Dům s pečovatelskou službou SNP
- Hospic sv. Jana N. Neumanna Prachatice
- Domov Matky Vojtěchy

Graf 7: Průměrný věk obyvatel města Prachatice v letech 2004 – 2019

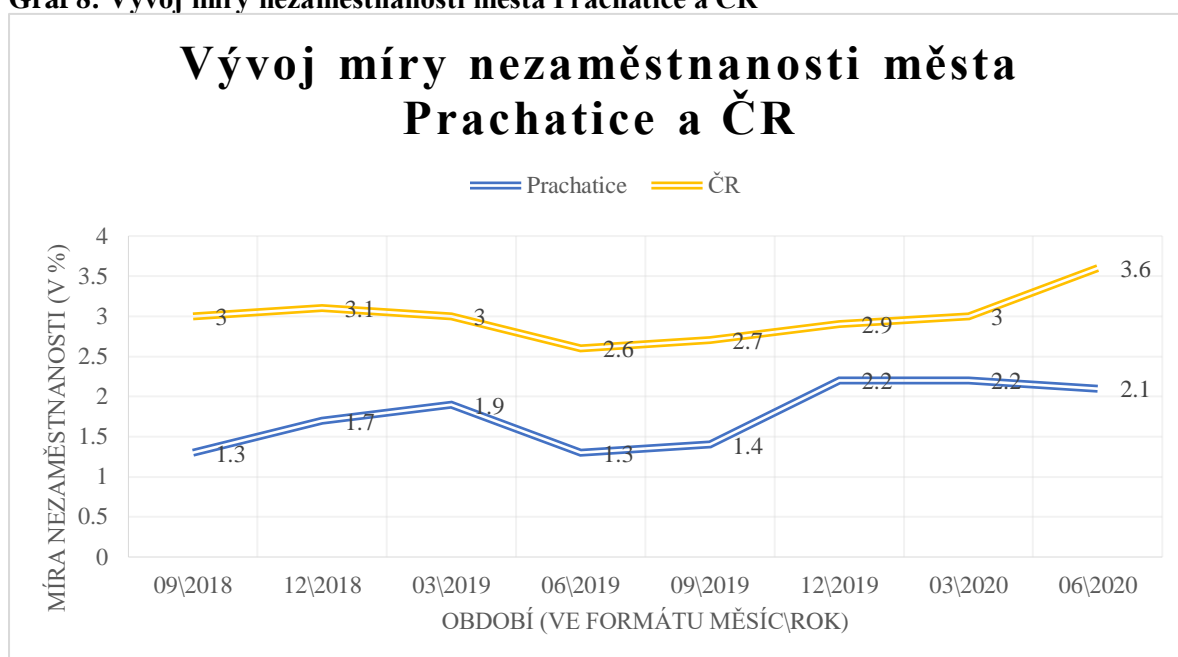

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu (*Vše o území VDB, 2019*)

4.2.4. Nezaměstnanost

Níže uvedený graf č. 8 (Vývoj míry nezaměstnanosti města Prachatice a ČR) ukazuje, že nezaměstnanost ve městě Prachatice je pod národním průměrem České republiky. Město Prachatice, obdobně jako celý kraj, se může pyšnit nízkou mírou nezaměstnanosti. V rámci struktury nezaměstnanosti je problém zejména s dlouhodobou nezaměstnaností a s nižší mírou zaměstnanosti rizikových uchazečů v rizikových skupinách (ženy, uchazeči starší 50 let a osoby se zdravotním postižením). (Janutková, 2012)

Graf 8: Vývoj míry nezaměstnanosti města Prachatice a ČR

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných z Českého statistického úřadu
(*Nezaměstnanost v obcích vybraného SO ORP | VDB, 2020*)

Nízká nezaměstnanost je dána i tzv. přeshraniční prací. Tito pracovníci podléhají předpisům státu, kde jsou zaměstnáni. Mají zde také zdravotní i nemocenské pojištění, nárok na sociální příspěvky (např. přídatky na děti, mateřskou dovolenou apod.) či v budoucnu na starobní důchod. (Přeshraniční pracovníci - Vaše Evropa, 2020) – jedné se o tzv. „pendlery“: „Pendler je přeshraniční pracovník, tj. osoba zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná v jiném členském státě, než je stát bydliště, kam se vrací denně nebo nejméně jednou týdně.“ (DGB-Bezirk Sachsen, 2005)

4.3. Analýza významných lokalit z hlediska ochrany přírody

Na území města Prachatice se nachází několik zásadních lokalit evropského kontextu k ochraně přírody a krajiny Natura 2000:

Tabulka 9: lokality Natura 2000 na území města Prachatice

Status území	Název území	Katastrální území
Evropsky významná lokalita	CZ0310014 Libín	Prachatice
Evropsky významná lokalita	CZ0313820 Prachatice – kostel	Prachatice
Evropsky významná lokalita	CZ0314024 Šumava	Libínské Sedlo

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných na webu Evropská významných lokalit v České republice Natura (*Evropsky významné lokality v České republice Natura 2000, 2020*)

Další významné útvary se statusem přírodní památky či přírodní rezervace:

Tabulka 10: Přírodní památky a přírodní rezervace na území města Prachatice

Status území	Název útvaru	Katastrální území
Přírodní památka	Irův dvůr	Prachatice
Přírodní rezervace	Libín	Prachatice
Přírodní památka	Skalka	Prachatice
Přírodní památka	Stádlá	Stádlá
Přírodní památka	Upolíny	Prachatice

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných v dokumentu Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2022 (Městský úřad Prachatice, 2015)

Město Prachatice v roce 2011 obdrželo v rámci ankety týdeníku EKONOM Město pro byznys Jihočeského kraje uznání za nejméně znečištěné ovzduší. Dále také certifikát Ministerstva životního prostředí a organizace TIMUE Ekologická stopa za velmi příznivý poměr ekologické stopy a biologické kapacity. Naměřená ekologická stopa činila 5,27 gha\obyvatele. Biokapacita města ukazovala hodnotu 1,33 gha\obyvatele. Automatická stanice města Prachatice, která funguje již od roku 1995, monitoruje SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, O₃ a prachová frakce PM₁₀. Dle pravidelně zveřejňovaných dat ČHMÚ nejsou ve městě Prachatice překročeny žádné limitní hodnoty a kvalita ovzduší je na velmi dobré úrovni. (Městský úřad Prachatice, 2015)

4.4. Spolupráce města s dalšími subjekty

Město Prachatice je spolu s dalšími přilehlými obcemi členem Dobrovolného svazku obcí Prachaticko, jehož cílem je spolupráce na agendě, která přesahuje správní územní města. Členství v Dobrovolném svazku obcí Prachaticka umožňuje přístup k čerpání peněžních prostředků z dostupných finančních zdrojů. Město Prachatice je také součástí spolku MAS Šumavsko, které sdružuje podnikatele, neziskové organizace a veřejný sektor s cílem rozvíjet potenciál území a podílet se na trvale udržitelném rozvoji. Prachatice jsou členem Svazu města obcí Jihočeského kraje, v rámci kterého dochází ke koordinaci řešení problémů jako je odpadové hospodářství, dopravní obslužnost, infrastruktura či kultura. Dále je město členem dobrovolné zájmové nevládní organizace Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, jejímž cílem je uchování, ochrana a využití kulturního dědictví. (Městský úřad Prachatice, 2015)

Město Prachatice dále působí v rámci předsednictva a odborných komisí Euroregionu Šumava – Jihozápadní Čechy, který funguje jako nástroj pro přeshraniční spolupráci a jenž je správcem fondů INTERREG IIIA. V rámci čerpání evropských datací město spolupracuje s Euroregionem Silva Nortica. V rámci spolupráce v oblasti kultury uzavřelo město Prachatice smlouvy s níže uvedenými partnerskými městy: (Partnerská města: Prachatice, 2013)

- Impruneta Itálie
- Mauthausen Rakousko
- Zvolen Slovensko
- Grainet Německo
- Waldkirchen Německo
- Ignalina Litva
- Rogačevo Bělorusko
- Terra del Sole Itálie

Cílem spolupráce s Jihočeskou hospodářskou komorou je prohloubení vztahů mezi podnikatelskou sférou a orgány místní samosprávy tak, aby se rozvíjela infrastruktura, zvyšovala se zaměstnanost a úroveň společenského života.

Dále město Prachatice v rámci sítě „Zdravých měst“ organizuje osvětové akce jako Oslava místní produkce, Den Země, Den stromů, Fórum Zdravého města či Studentské

fórum, kterými se snaží podporovat enviromentální přesah udržitelného rozvoje. (Zdravé město: Prachatice, 2020)

4.5. Přehled realizovaných a připravovaných projektů a zhodnocení jejich přínosu

Město Prachatice ve svém Strategickém pánu rozvoje města definovalo své strategické a rozvojové vize, na základě kterých stanovilo prioritní osy rozvoje, strategické cíle v rámci prioritních os rozvoje, konkrétní opatření, specifické cíle a dílčí rozvojové aktivity v rámci.

Prioritní osy a strategické cíle a opatření k jejich dosažení

Bylo definováno 8 prioritních os, v kterých má město koordinační roli, která znamená aktivní přístup města ke koordinaci aktiv konkrétních jiných realizačních subjektů, nebo roli, kdy je opatření realizováno přímo prostřednictvím města (tj. Městským úřadem Prachatice, jeho lidskými, finančními či materiálními zdroji). (Městský úřad Prachatice, 2015) Níže uvedená tabulka č. 11 (Prioritní osy rozvoje města Prachatice) ukazuje jednotlivé prioritní osy a definuje roli města při realizaci:

Tabulka 11: Prioritní osy rozvoje města Prachatice

Prioritní osa	Role města při realizaci
Dopravní a technická infrastruktura	přímá realizace městem, koordinační
Kulturní dědictví, cestovní ruch a volnočasové aktivity	přímá realizace městem, koordinační
Životní prostředí a území rozvoj	přímá realizace městem, koordinační
Kvalita života a bydlení	přímá realizace městem, koordinační
Sociální a zdravotní péče	přímá realizace městem, koordinační
Podpora podnikání	přímá realizace městem, koordinační
Efektivní a komunikující veřejná správa	přímá realizace městem
Školství a lidské zdroje	přímá realizace městem, koordinační

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných v dokumentu Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2022 (Městský úřad Prachatice, 2015)

Níže uvedená tabulka č. 12 (Strategické cíle prioritních os rozvoje a opatření k jejich dosažení) blíže popisuje jednotlivé strategické cíle prioritních os rozvoje a navrhovaná opatření k jejich dosažení.

Tabulka 12: Strategické cíle prioritních os rozvoje a opatření k jejich dosažení

Dopravní a technická infrastruktura	
Strategický cíl	Zlepšit dopravní připojení města na hlavní silniční tahy jako důležitého základního předpokladu rozvoje města. Zlepšit stávající stav a budovat novou dopravní a technickou infrastrukturu. Zvýšit ochranu města proti povodním a přívalovým dešťům, mj. zajištěním vsakování srážkové vody do půdního profilu nebo svedením do vodoteče.
Opatření	Dopravní infrastruktura Technická infrastruktura Protipovodňová opatření
Kulturní dědictví, cestovní ruch a volnočasové aktivity	
Strategický cíl	Profilovat město Prachatice jako spádové centrum cestovního ruchu, aktivních volnočasových aktivit, relaxace a kongresové turistiky. Zajistit průběžnou obnovu a údržbu kulturního dědictví při zachování jeho specifických hodnot. Zlepšit předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu se zaměřením na jeho různé druhy se současným využitím potenciálu kulturního dědictví. Zlepšit kvalitu vybavenosti v oblasti sportu a dalších volnočasových aktivit.
Opatření	Péče o kulturní dědictví Cestovní ruch a kultura Volnočasové aktivity
Životní prostředí a území rozvoj	
Strategický cíl	Zachovat kvalitní přírodní a životní prostředí a zlepšovat ho na základě nových poznatků vědy a výzkumu. Zachovat funkčně a esteticky vyvážené, ekologicky stabilní a reálně produkční krajiny a jejich hodnot. Uvážlivě plánovat na úseku územního rozvoje.
Opatření	Odpadové a vodní hospodářství Kvalita ovzduší Péče o zeleň Péče o krajinu Lesnictví Územní rozvoj
Kvalita života a bydlení	
Strategický cíl	Zlepšit předpoklady pro plnohodnotně kvalitní život všech věkových skupin obyvatelstva.
Opatření	Bydlení Bezpečnost Obecně
Sociální a zdravotní péče	
Strategický cíl	Zajistit předpoklady pro dostupné a kvalitní sociální a doprovodné služby, zdravotní péči a účelnou prevenci.
Opatření	Sociální služby

	Zdravotní péče Prevence Informovanost
Podpora podnikání	
Strategický cíl	Zajistit předpoklady pro rozvoj podnikatelského prostředí. Spolupráce s podnikateli na území města Získávání nových podnikatelských subjektů
Opatření	Podpora zaměstnanosti
Efektivní a komunikující veřejná správa	
Strategický cíl	Zvýšit efektivitu fungování veřejné správy poskytující dostatek informací o své činnosti a zapojující občany do procesu správy věcí veřejných. Občanská společnost Předávání informací Regionální spolupráce
Opatření	Efektivita výkonu veřejné správy
Školství a lidské zdroje	
Strategický cíl	Zajistit předpoklady pro kvalitní vzdělanost jako základ konkurenceschopných lidských zdrojů. Zajistit předpoklady pro spolupráci škol všech úrovní, aby vzdělávání žáků bylo snadnější a příjemnější z hlediska získávání vědomostí. Zajistit předpoklady pro výchovu mládeže (rodina - škola). Umožnit trvalé celoživotní vzdělávání všem
Opatření	Předškolní a základní školství Střední a vyšší odborné školství Další formy vzdělávání

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat dostupných v dokumentu Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2022 (Městský úřad Prachatice, 2015)

4.5.1. Dopravní a technická infrastruktura

V rámci dopravní a technické infrastruktury, kterou si město Prachatice stanovilo ve svém Strategickém plánu, jako jednu z hlavních prioritních os, dochází k realizaci mnohých projektů, ať už ze samostatného rozpočtu města či z dotačních programů. Přehled vybraných realizovaných a plánovaných projektů, včetně cen a zdrojů financování, popisuje níže uvedená tabulka č. 13 (Projekty dopravní a technické infrastruktury 2017 - 2020).

Tabulka 13: Projekty dopravní a technické infrastruktury 2017 - 2020

Projekty dopravní a technické infrastruktury 2017 – 2020			
název projektu	rok realizace	cena	Poznámka
dopravní průzkum v souvislosti se záměrem přeložky části silnice II\141 v úseku Těšovice - Prachatice	2017	205 700 Kč	průzkum předán Jihočeského kraji
oprava místní komunikace na Lázních sv. Markéty	2017	730 000 Kč	
Cyklostezka v ulici Rumpálova	od 2017	8 300 000 Kč	5 225 000 Kč dotace IROP (prostřednictvím MAS)
rekonstrukce místní komunikace Duhová	2017	6 900 000 Kč	
rekonstrukce místní komunikace Kahov - Volovice	2017	1 000 000 Kč	spolupráce s Městskými lesy Prachatice
parkoviště v ulicích Mírova, Budovatelská, SNP	2017	3 180 000 Kč	22, 27 a 8 parkovacích stání
rekonstrukce vodovodu v ulice Zlatá stezka	2017	2 200 000 Kč	
rekonstrukce automatického systému řízení na ČOV Prachatice	2017	3 540 000 Kč	
rekonstrukce chodníku v ulici Slámova	2018	1 012 000 Kč	
rekonstrukce místní komunikace Lesní a Černohorská	2018	18 033 000 Kč	rozpočet města
souvislá oprava povrchu komunikace v osadě Oseky	2018	963 000 Kč	
výměna horkovodu v ulici Slámova	2018	1 414 000 Kč	
průzkumný vrt na Libínském sedle	2018	249 000 Kč	dotace ze SFŽP
oprava manipulační plochy u garáží v Ševčíkově ulici	2019	1 058 000 Kč	rozpočet města
oprava místní komunikace v osadě Ostrov	2019	810 000 Kč	rozpočet města
oprava chodníku v ulici Černohorská	2019	491 000 Kč	rozpočet města
rekonstrukce III. Etapy teplovodů sídliště Na Sadech	2019	1 040 000 Kč	
rekonstrukce výměňkové stanice Na Sadech a v Neumannově ulici	2019	1 881 000 Kč	
rekonstrukce kanalizačního sběrače C1 a přeložky vodovodního řádu v Nádražní ulici	2019	4 129 000 Kč	rozpočet města
úpravy Malého náměstí (projektová a správní příprava)	plán 2020	3 600 000 Kč	rozpočet města
revitalizace veřejného osvětlení města Prachatice	plán 2020	3 396 000 Kč	rozpočet města + dotace MPO
měření rychlosti vozidel (ulice Pod Lázněmi, ulice Vodňanská)	plán 2020	8 510 000 Kč	rozpočet města

projektová příprava na parkoviště u hřbitova	plán 2020	100 000 Kč	rozpočet města
Kotelna IV. bio.: instalace akumulace tepla	plán 2020	10 000 000 Kč	rozpočet TH + dotace
Vodovod ulice Lázeňská - Pod Lázněmi	plán 2020	3 000 000 Kč	rozpočet města
ČOV Prachatice - výměna aeračních elementů a kyslíkových sond	plán 2020	1 700 000 Kč	rozpočet města
oprava kanalizace v ulice Růžová	plán 2020	3 500 000 Kč	rozpočet města

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

Přínos jednotlivých projektů z hlediska trvale udržitelného rozvoje je právě v oblasti dopravní infrastruktury velice diskutabilní. Příkladem může být záměr přeložky části silnice II\141 v úseku Těšovice – Prachatice, která je považována za stěžejní projekt z hlediska zlepšení dopravního připojení města na hlavní silniční tahy jako základní předpoklad rozvoje v rámci rozšíření podnikatelské základny a rozsahu turistického ruchu. Avšak dostává se do rozporu s enviromentálním a urbanistickým standardům trvale udržitelného rozvoje z důvodu lokality Kralovy vily v místě plánované přeložky. Kralova vila byla postavena v 30. letech 20. století ve funkcionalistickém stylu a patří mezi významné stavby, které dokládají architektonický vývoj města v období mezi světovými válkami.

V letech 2014 – 2016 zde provozoval spolek Živá vila komunitní centrum, v rámci kterého byly pořádány kulturní představení, festivaly a další aktivity na podporu komunitního rozvoje města. V roce 2016 nebyla však spolku prodloužena nájemní smlouva a vila se dostala do nájmu Technických služeb Města Prachatice, které její prostory využívaly jako sklad a postupem času se z vily stalo ohnisko sociálně-patologických jevů. Zastupitelstvo města Prachatice v roce 2020 vyhlásilo nové výběrové řízení na pronájem Kralovy vily, do kterého se opět přihlásil spolek Živá vila. (Přeložka II\141: Živá vila, 2020) Dne 8. července na jednání zastupitelstva města Prachatice byl pronájem pro spolek schválen. (Zastupitelstvo města č. 14: Prachatice, 2020) Spolek plánuje obnovení kulturních akcí, rekonstrukci vnitřních prostor a kultivaci terasy. Avšak vile nadále hrozí demolice v rámci budování obchvatu města. Významným účastníkem sporu mezi několika desítkami let plánovaným dopravním obchvatem a občanským využitím historické vily je také

Ministerstvo kultury, které vilu dne 1. září 2016 prohlásilo za kulturní nemovitou památku, avšak později vyhovělo rozkladu města Prachatice a vila své postavení ztratila.

Přínos projektů rekonstrukce a oprav místních komunikací je dán zejména zlepšením dopravního napojení osad, které spadají do katastrálního území města Prachatice. Důležité je nezaměřovat se pouze na historické jádro město a revitalizaci centra města, ale také na okrajové části města a na osady, které do správy města spadají, tak aby docházelo ke zlepšování kvality života všech obyvatel rovnoměrně a nehrozily velké disparity v rámci regionu. V rámci městské památkové rezervaci jsou komunikace upravovány kamennou dlažbou, tak aby nabyl narušen krajinný a historický ráz města. Náhrada betonového povrchu vozovek se zelenými prvky je v souladu s cíli trvale udržitelného rozvoje.

Projekty týkající se opravy chodníků, manipulačních ploch, revitalizace veřejného osvětlení a měření rychlosti v problémových úsecích v ulici Vodňanská a Pod Lázněmi, mají za cíl zejména zvýšit bezpečnost chodců a zklidnit dopravu ve městě. Zvláště nové radary na měření rychlosti projíždějících aut v ulici Vodňanská a Pod Lázněmi jsou důležité z hlediska blízkosti základních škol u hlavních dopravních tahů. Oprava chodníků a jejich zpřístupnění osobám s hendikepem a omezenou schopností pohybu a orientace jsou přínosem pro sociální rámeček udržitelného rozvoje v rámci začleněním osob se zdravotním znevýhodněním do běžného života.

V rámci technické infrastruktury jsou projekty ve městě Prachatice prosazovány tak, aby docházelo k využívání nejlepších dostupných technik z hlediska ochrany ovzduší a aby byly podporovány alternativních zdrojů energie. Velkým přínosem pro město vzhledem k environmentálními pilíři trvale udržitelného rozvoje by bylo rozšíření vodohospodářské infrastruktury a likvidace odpadních vod v osadách. Koncepce se již v rámci strategického plánování řeší, byl představen návrh čističky odpadních vod na Libínském Sedle, avšak čeká se na vhodnou dotační příležitost, která by projekt mohla spolufinancovat.

4.5.2. Kulturní dědictví, cestovní ruch a volnočasové aktivity

Jak ukazuje níže uvedená tabulka č. 14 (Projekty kulturního dědictví, cestovního ruchu a volnočasových aktivit 2017 – 2020) město Prachatice v rámci své prioritní osy Kulturního dědictví, cestovního ruchu a volnočasových aktivit, vzhledem k historii města a

velkému potencialu cestovního ruchu, realizuje mnoho projektů. Ať se se jedná o zapojení do Dnů evropského dědictví, v rámci kterého místní památky každoročně navštíví v průměru 2500 návštěvníků tak dále například o grantový program na podporu sportu, talentovaných dětí a mládeže, aktivit společenských, kulturních, neziskových a jiných zájmových organizací působících na území města Prachatic. Na základě tohoto programu město každoročně podpoří nad osm desítek sportovních klubů, neziskových organizací či talentovaných dětí napříč obory.

Tabulka 14: Projekty kulturního dědictví, cestovního ruchu a volnočasových aktivit 2017 - 2020

Projekty kulturního dědictví, cestovního ruchu a volnočasových aktivit 2017 – 2020			
Projekt	rok realizace	cena	poznámka
Program regenerace Městské památkové rezervace Prachatic: 9 akcí	2017	7 800 000 Kč	
program Podpory obnovy kulturních památek: 7 akcí v rámci ORP a jedna městská akce	2017	2 238 000 Kč	dotace 300 000 Kč
doplnění maleb městského znaku, obrazů do kaplí, oprava slunečních hodin	2017	107 000 Kč	dotace od Jihočeského kraje 30 000 Kč
zapojení do Dnů evropského dědictví	2017		zpřístupněno 17 objektů, 2 866 návštěvníků
grantový program na podporu sportu, talentovaných dětí a mládeže, aktivit společenských, kulturních, neziskových a jiných zájmových organizací působících na území města Prachatic	2017	2 050 000 Kč	rozděleno 82 žadatelům
zážitková trasa víly Majolinky a rekonstrukce lesní promenády	2017	1 515 000 Kč	100% dotace SZIF (Program rozvoje venkova)
výstavba Areálu lesních her u Lázní sv. Markéty		1 904 000 Kč	dotace 980 000 Kč od MMR
nové dětské hřiště a altán v osadě Ostrov	2017	2 200 000 Kč	příspěvek od Nadace ČEZ 280 000 Kč
Program regenerace Městské památkové rezervace Prachatic: 14 akcí	2018	7 200 000 Kč	
program Podpory obnovy kulturních památek: 5 akcí v rámci ORP a příprava jedné městská akce	2018	1 973 000 Kč	
obnova zábradlí v kapli sv. Markéty	2018	62 000 Kč	dotace od Jihočeského kraje 40 000 Kč
zapojení do Dnů evropského dědictví	2018		zpřístupněno 17 objektů, 2 376 návštěvníků

modernizace vybavení informačního centra	2018	24 000 Kč	dotace od Jihočeského kraje
grantový program na podporu sportu, talentovaných dětí a mládeže, aktivit společenských, kulturních, neziskových a jiných zájmových organizací působících na území města Prachatice	2018	2 180 000 Kč	rozděleno 84 žadatelům
cyklogeneral cyklistických cest Blanice a Zlatá stezka	2018	360 000 Kč	dotace 140 000 Kč od Jihočeského kraje, 100 000 Kč od Nadace Jihočeské cyklostezky
naučná stezka ptačích budek u Feferského potoka, II. etapa výstavby Areálu lesních her u Lázní sv. Markéty	2018	1 931 000 Kč	100% dotace od SZIF prostřednictvím MAS
nové dětské oranžové hřiště v osadě Podolí	2018	515 000 Kč	příspěvek od Nadace ČEZ 290 000 Kč
rekonstrukce umělé trávy na fotbalovém hřišti	2018	6 680 000 Kč	dotace 4 000 000 Kč od MŠMT
rekonstrukce povrchu atletického oválu	2018	2 900 000 Kč	dotace 1 400 000 Kč od MŠMT
1. etapa kompletní rekonstrukce a rozšíření plaveckého bazénu	2018	121 000 000 Kč	
Program regenerace Městské památkové rezervace Prachatice: 9 akcí	2019	6 600 000 Kč	dotace 2 665 000 Kč
Program na nepamátkové objekty	2019	750 000 Kč	dotace 250 000 Kč
program Podpory obnovy kulturních památek: 7 akcí v rámci ORP	2019	1 850 000 Kč	
zapojení do Dnů evropského dědictví	2019		zpřístupněno 16 objektů, 2 521 návštěvníků
závod XTERRA Czech 2019	2019	200 000 Kč	
grantový program na podporu sportu, talentovaných dětí a mládeže, aktivit společenských, kulturních, neziskových a jiných zájmových organizací působících na území města Prachatice	2019	2 330 000 Kč	rozděleno 89 žadatelům
vytvoření Volnočasového portálu visit.prachatice.eu	2019	76 000 Kč	dotace do Jihočeského kraje 40 000 Kč
oprava fotbalových kabin	2019	903 000 Kč	dotace od Jihočeského kraje 500 000 Kč
oprava povrchu ve sportovní hale	2019	848 000 Kč	dotace od Jihočeského kraje 500 000 Kč
koupě "chaty Libín"	2019	9 000 000 Kč	
restaurování lavic v kostele sv. Petra a Pavla	plán 2020	102 000 Kč	rozpočet města + dotace od Jihočeského kraje
Poskytnutí dotace Římskokatolické farnosti Prachatice na rekonstrukci kostela	plán 2020	230 000 Kč	

Propagace města v zájmu zvýšení cestovního ruchu	plán 2020	420 000 Kč	
grantový program na podporu sportu, talentovaných dětí a mládeže, aktivit společenských, kulturních, neziskových a jiných zájmových organizací působících na území města Prachatice	plán 2020	2 600 000 Kč	
podpora neziskových organizací zaměřených na volnočasové aktivity	plán 2020	150 000 Kč	
regenerace travnatého hřiště s umělou trávou	plán 2020	200 000 Kč	rozpočet sportovního zařízení
areál lesních her, 3. etapa	plán 2020	2 100 000 Kč	50% dotace z Národního programu cestovního ruchu
Hasičská zbrojnice JSDH Staré Prachatice	plán 2020	3 288 000 Kč	rozpočet města + dotace z SZIF
Workoutové hřiště u ZŠ Národní	plán 2020	966 000 Kč	příspěvek od Nadace ČEZ 350 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

Město Prachatice financuje řadu aktivit z Programu regenerace Městské památkové rezervace Prachatice, díky kterému za celou dobu realizaci programu dočkalo více než 100 objektů finančního příspěvků. V řadě případů se nejedná pouze o jednorázový příspěvek, ale o opakovanou podporu vybraných nemovitostí. Město Prachatice se k programu regenerace přihlásilo již v roce 1993 a pravidelně program aktualizuje. Dále město vyhrálo krajské kolo Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2016 a v celostátním hodnocení byly Prachatice nominovány na zisk titulu. Město tak obdrželo odměnu 200 000 Kč. V roce 2017 a 2018 získalo město 2. místo v krajském kole. (Městský úřad Prachatice, 2015) V soutěži Památka roku 2018 zvítězila kaple sv. Markéty v krajském i celostátním kole. Výše uvedené ceny jsou známkou kvalitně vedené agendy městské památkové rezervaci.

Z hlediska trvale udržitelného rozvoje mají velký přínos projekty v areálu Lázní sv. Markéty. Jedná se o areál Lesních her, jejichž první etapa určena dětem ve věku 3 - 12 let, byla vybudována již v roce 2017 za příspěvků Ministerstva pro místní rozvoj. Druhá etapa obsahující i sportovní prvky je vhodná pro děti od 12 let a byla vybudována v roce 2018

ve spolupráci s MAS Šumavsko spolu s naučnou ptačí stezkou u Feferského potoka. II. etapa byla financována za 100% dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu. Třetí etapa areálu lesních her je plánována na rok 2020 a má obsahovat relaxační prvky určená pro dospělé návštěvníky. Na areál her dále navazuje lesní promenáda a Zážitková trasa víly Majolinky. Všechny výše zmíněné projekty jsou ukázkou propojení trvale udržitelného rozvoje. Jedná se o areál v přírodě, kdy veškeré herní prvky jsou z přírodních materiálů, tak aby nebyl narušen ráz šumavské krajiny. Zároveň mají jednotlivé projekty edukační přesah zaměřen na environmentální výchovu a ochranu životního prostředí. Kromě již zmíněného environmentálního pilíře jsou zde naplněny také sociální cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o vhodný prostor, k setkávání rodin s dětmi, dále o přírodní sportoviště pro mladé a v budoucnu taktéž o relaxační zónu pro dospělé i seniory. Dalším přínosem pro město je v rámci reklamních a PR aktivit na podporu cestovního ruchu možnost zviditelnění výše zmiňovanými projekty, což s sebou nese novou klientelu pro místní podnikatele a ekonomický rozvoj města.

Lokalita Lázní sv. Markéty je prostor s velkým potenciálem, který však nebyl z důvodu nepodařených projektů v průběhu let 2001 až 2009, naplněn. Historie Lázní sv. Markéty sahá až do roku 1783. Pramen sv. Markéty, který lázně využívaly, vyvěrá v 635 m. n. m. v oblasti lesního masivu Libín. Před první světovou válkou léčbou v lázních prošlo cca 4000 osob ročně. Po druhé světové válce byla činnost lázní ukončena. Na začátku 21. století byly velké snahy o obnovení lázeňské činnosti. Akciovou společností Resort sv. Markéty, s dřívějším názvem Léčebné centrum sv. Markéty a.s., založilo město Prachatice ke dni 12. 9. 2001. Dále se na založení podílela společnost PRACH-STAV, s.r.o. Město Prachatice vložilo do projektu pozemky, které byly oceněny na 8,1 milionů korun. V průběhu let docházelo k navýšení kapitálu, kterého se již město Prachatice nezúčastnilo, a tak jeho podíl poklesl na 15%. Z regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad byla společností poskytnuta dotace na financování wellness centra. V září 2008 byla uzavřena Smlouva o podmínkách poskytnutí této dotace v částce 70 000 000 Kč. Navíc Jihočeský kraj se zavázal přispět dalších 35 000 000 Kč. Avšak o roku později za nejasných okolností byla dotace ze strany zástupce společnosti vrácena. Společnost se následně dostala do likvidace a město ztratilo vliv na celém projektu. Jedná se o velmi diskutabilní případ neuvážlivé správy městského majetku, který není v souladu s principy udržitelného rozvoje území. (Projekt lázní v Prachaticích stále žije - ČT24 - Česká televize, 2011)

Městu Prachatice se daří získávat finanční zdroje z dotačních titulů Jihočeského kraje, ze Státního zemědělského intervenčního fondu či z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Na získání potřebných financí má pozitivní vliv úzká spolupráce s MAS Šumavsko. Podobný způsob spolupráce se subjekty regionální rozvoje je v souladu s Místní Agendou 21. Město dále získalo podporu na výstavbu dětských a workoutových hřišť od Nadace ČEZ. Tento způsob financování ukazuje přínos zapojení soukromého sektoru do financování veřejných služeb ve formě Public-private Partnership (PPP). Podobnou cestou se chtělo město vydat i v případě „Chaty Libín“, avšak nenašli se vhodní investoři a město tak chatu odkoupilo samo. Jedná o projekt s velkým potenciálem vzhledem k turisticky významné lokalitě rozhledny Libín. Konkrétní kroky dalšího rozvoje a rekonstrukce chaty jsou prozatím v přípravné fázi.

4.5.3. Životní prostředí a územní rozvoj

Životní prostředí v regionu Prachatice je vzhledem k lokalitě kvalitní, avšak v rámci trvale udržitelného rozvoje je potřeba věnovat mu péči tak, aby jeho kvalita byla zachována i pro následující generace. Všechny pilíře trvale udržitelného rozvoje jsou akceptovány i v rámci územní rozvoje, který je plánován tak, aby docházelo k naplnění sociálních, ekologických i ekonomických cílů. Projekty, které podporují kvalitu životního prostředí a trvale udržitelný územní rozvoj, popisuje níže uvedená tabulka č. 15 (Projekty životního prostředí a územního rozvoje 2017 – 2020).

Tabulka 15: Projekty životního prostředí a územního rozvoje 2017 - 2020

Projekty životního prostředí a územního rozvoje 2017 - 2020			
název projektu	rok realizace	cena	poznámka
System odděleného sběru – technické vybavení	2017\2018	5 200 000 Kč	Dotace z OP Životní prostředí
Dovybavení a stavební úpravy sběrného dvora	2017\2018	6 880 000 Kč	Dotace z OP Životní prostředí
Samonosný překopávač kompostu	2017	1 400 000 Kč	
Sanace skládky na Libínském sedle	2017	1 300 000 Kč	
Likvidace černých skládek	2017\2018	100 000 Kč	Technické služby Prachatice
Zpevnění plochy s přístřešky na komunální a separovaný odpad	2017	400 000 Kč	
Soutěž Revitalizace Štěpánčina parka	2017	180 000 Kč	
Pořízení rypadla nakladače	2018	2 670 000 Kč	
Pořízené vozidla na svoz komunálního odpadu	2018	5 920 000 Kč	

Revitalizace Štěpánčina parku	2018	1 764 000 Kč	rozpočet města
Zpracování plánu ÚSES pro ORP Prachatice	2018	2 022 000 Kč	Dotace ze SFŽP
Rozšíření kompostárny	2018	10 000 000 Kč	Dotace z OP Životní prostředí
Štěpánčin park: dokumentace, PPD	2019	761 500 Kč	Rozpočet města
Dosadba alejí na příjezdových komunikacích do Prachatic	Plán 2020	1 092 000 Kč	Rozpočet města + dotace ze SFŽP
Rozšíření sběrného dvora	Plán 2020	18 100 000 Kč	rozpočet města + dotace z OP Životní prostředí
Projekt CEWA (Circular economy of waste)	Plán 2020	2 500 000 Kč	rozpočet města + dotace INTERREG
Pasport zeleně	Plán 2020	818 000 Kč	Rozpočet města + dotace z OP Zaměstnanost
Městský architekt	Plán 2020	280 000 Kč	Rozpočet města
„Individuální nádobový sběr plastu a papíru od prahu domu“	Od 2018		
„Chováme se udržitelně, šetříme životní prostředí i naši peněženku“	Od 2018		Osvětová akce

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

V enviromentálním pilíři trvale udržitelného rozvoje má velkou roli odpadové hospodářství. Město Prachatice v minulých letech za finanční podpory z Operačního programu Životní prostředí rozšířilo svěrný dvůr a zřídilo kompostárnu. V rámci těchto opatření došlo k sanaci skládky na Libínském sedle a likvidaci černých skládek ve městě a přilehlých osadách. Výše zmíněné aktivity na ekologickou likvidaci odpadu byly dále podpořeny uveřejněním interaktivní mapy s lokalitami s kontejnery na třídění odpad, dále zpevněním ploch s přístřešky v okolí komunálního a separovaného odpad či vydáním plánovacích kalendářů s tematikou odpadového hospodářství. Ve města byl dále zahájen projekt „Individuální nádobový sběr plastu a papíru od prahu domu“ a také osvětové akce a cyklus seminářů „Chováme se udržitelně, šetříme životní prostředí i naši peněženku“. V podobných akcí chce město pokračovat i v následujících letech skrze realizaci projektu CEWA (Circular economy of waste), který je spolufinancován přeshraničním programem INTERREG. Výše uvedené projekty a aktivity mají velký přínos pro trvale udržitelný rozvoj. O vysoké úrovni odpovídají i data z let 2017 – 2019, kdy produkce směšného komunálního odpadu na občana poklesla pod 150 kg. U kvalitě odpadového hospodářství

ve městě Prachatice svědčí také audit Udržitelného rozvoje z roku 2018, který zhodnotil, že odpadové hospodářství je ve městě, i na úřadě a dalších veřejných institucích na vysoké úrovni. (Ministerstvo životního prostředí, 2019)

Město Prachatice podporuje myšlenku trvale udržitelného rozvoje i v rámci ochrany kvality ovzduší. Z toho hlediska mají významný přínos aktivity z mezinárodního projektu BEACON, do kterého se město zapojilo a díky němuž organizuje semináře Uhlíková neutralita, dále Klimatické dny na školách či další aktivity na ochranu klimatu jako jsou zpracování návrhů na energetické úspory. Do projektu jsou zapojeny Základní škola Zlatá stezka a Základní škola Národní. V rámci trvale udržitelného rozvoje je nezbytné rozšiřovat ekologické myšlení již mezi děti na 1. stupni základních škol. Město spolupracuje i s dalšími vzdělávacími institucemi jako je DDM Prachatice či CEV Dřípatka. Zde dochází k propojení sociálního a environmentálního pilíře trvale udržitelného pilíře, kdy je postaráno o volnočasové aktivity dětí a zároveň je zde edukativní a ekologický přesah.

Dalším důležitým aspektem, který město Prachatice podporuje, je péče o krajinu a o zeleň. V rámci rozvoje této oblasti město aktivně využívá dotace z Operačních programů a Státního fondu Životního prostředí. V roce 2017 byly vytipovány konkrétní památné a významné stromy, u kterých došlo k jejich ošetření a stabilizaci. Dále byla realizována architektonická soutěž Revitalizaci Štěpánčina parku, který je dlouhodobým problémem města. Cílem této soutěže bylo zpracovat architektonicko – urbanistický návrh, který by plnil funkci plnohodnotného veřejného městského prostoru dle pilířů trvale udržitelného rozvoje. Na Štěpánčin park navazuje areál letního kina, který je však již několik let nevyužíván. Revitalizace výše uvedených míst je strategickým cílem města v nejbližších letech, aktuálně se nachází v přípravné fázi a město se bude v následujícím období snažit získat finanční zdroje z dotačních titulů. Tento projekt by měl z hlediska trvale udržitelného rozvoje pro město velký přínos. Došlo by k rozšíření městské zeleně, podpory kvality ovzduší, revitalizaci starého areálu letního kina, které by bylo vhodným prostorem pro kulturní využití a také finančním přínosem pro místní ekonomiku.

V rámci podpory koncepce trvale udržitelného rozvoje území se město na konci roku 2019 rozhodlo pro externí spolupráci s městským architektem. Tento krok je z hlediska trvale udržitelného rozvoje vnímán velmi pozitivně a může městu přines další důležitý vhled na otázky udržitelné architektury, tak aby se o územní rozvoji rozhodovalo koncepce v souladu s veřejnými zájmy.

4.5.4. Kvalita života a bydlení

Kvalita života všech věkových skupin obyvatelstva je jeden ze základních cílů trvale udržitelného rozvoje. V rámci sociálního pilíře město Prachatice nabízí svým občanům zvýhodněné nájemní bydlení, které se snaží postupně rekonstruovat, zateplovat, vybavovat ho výtahy a bezbariérovými vstupy, tak aby docházelo ke zkvalitnění bydlení a zároveň ke snižování energetické náročnosti budov. Přehled vybraných projektů na zvýšení kvality života a bydlení znázorňuje tabulka č. 16 (Projekty kvality života a bydlení 2017 – 2020):

Tabulka 16: Projekty kvality života a bydlení 2017 - 2020

Projekty kvality života a bydlení 2017 - 2020			
název projektu	rok realizace	cena	poznámka
Rekonstrukce bytových jader v ulici Česká, zateplení fasády a střechy v ulici Za Baštou a další ošetření bytových domů v ulici Česká a Zlatá stezka	2017	89 275 000 Kč	Rozpočet města + rozpočet MSDB + 1 800 000 Kč Dotace z OP Životní prostředí
Opravy na území Městské památkové rezervace	2017	1 925 000 Kč	Dotace MiK z Programu regenerace MPR a MPZ
Revitalizace podnikatelských objektů v Kasárenské ulici	2017	3 000 000 Kč	
Rekonstrukce bytových jader Náměstí Přátelství, schodišť v ulici Budovatelská, zateplení fasády a střechy v ulici Krumlovská	2018	14 521 000 Kč	Rozpočet města + rozpočet MSDB + Dotace 1 980 000 Kč z IROP
Opravy na území Městské památkové rezervace	2018	1 645 000 Kč	Dotace MiK z Programu regenerace MPR a MPZ
Rekonstrukce bytových jader Náměstí Přátelství, výměna a výstavba výtahů, výstavba bezbariérových vstupů a další opravy v bytových domech	2019	23 033 000 Kč	Rozpočet města + rozpočet MSDB + 4 674 000 Kč dotace z MMR
Opravy na území Městské památkové rezervace	2019	1 530 000 Kč	Dotace MiK z Programu regenerace MPR a MPZ
Výměna oken jídelny ZŠ Zlatá stezka	2019	595 000 Kč	Rozpočet MSDB
Zateplení a výměna výplní – snížení energetické náročnosti administrativní budovy Technických služeb	2019	4 245 000 Kč	Dotace 1 666 000 Kč z OP Životní prostředí

Výměna analogových kamer za digitální v rámci městského kamerového systému	2019	150 000 Kč	Rozpočet města
Rekonstrukce dalších bytových domů v majetku města	Plán 2020	11 804 000 Kč	Rozpočet města + rozpočet MSDB
Malorážková střelnice	Plán 2020	9 273 000 Kč	Rozpočet města
Oprava terasy DPS Skalka	Plán 2020	700 000 Kč	Rozpočet MSDB
Výměna analogových kamer za digitální v rámci městského kamerového systému	Plán 2020	150 000 Kč	Rozpočet města
Rozhlasový, e-mailový a SMS informační systém, místní kabelová televize	od 2017		Rozpočet města

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatic (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatic, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatic, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatic, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatic, 2019))

Nedílnou součástí spokojenosti občanů s kvalitou života ve městě je bezpečnost a pocit jistoty. Tyto aspekty, které jsou součástí cílů trvale udržitelného rozvoje, jsou naplňovány pomocí městského kamerového systému, prohloubení spolupráce s Policií ČR a městskou policií v rámci community policing, který se opírá o ochotu veřejnosti podílet se na věcech veřejných. V rámci dopravní a bezpečnostní prevence jsou každoročně organizovány preventivní akce, přednášky, dopravní soutěže a branné dny ve školských zařízeních. V rámci soustředění těchto aktivit do skupin zdravotně postižených a seniorů (kurzy sebeobrany, přednášky v DPS) je naplněn sociální pilíř trvale udržitelného rozvoje napříč věkovými a sociálními skupinami.

Občané jsou pravidelně informováni městským informačním systémem pomocí rozhlasového, e-mailového a SMS systému, a dále skrze místní kabelovou televizi. V rámci fóra Zdravého města Prachatic jsou organizovány veřejné diskuze s občany. Výše uvedené aktivity jsou přínosné z hlediska naplnění Místní Agendy 21 a zapojení občanů do chodu města.

Velkým projektem, který je plánován na rok 2020, je stavba tunelové kryté střelnice a malorážkové střelnice na pozemku města č. parc. 1388\1 v k.ú. Prachatic. Cílem projektu je přesunutí střelnice mimo obytnou zónu tak, aby se vyřešila problematika hlučnosti. Přínos tohoto projektu z hlediska trvale udržitelného rozvoje je dán zejména snížením hladiny hluku a jeho vlivem na zdraví obyvatel.

4.5.5. Sociální a zdravotní péče

Město Prachatice se profiluje jako město poskytující široké spektrum kvalitních služeb. Město spolupracujeme se subjekty poskytující sociální a doprovodné služby, poskytujeme jim individuální dotace, připravuje přehled možných dotačních příležitostí a nabízí pomoc se zpracováním žádostí a dalších potřebných dokumentů. Tyto aktivity, jejichž přehled je k dispozici v tabulce č. 17 (Projekty sociální a zdravotní péče 2017 – 2020), jsou velkou pomocí pro neziskový sektor a pomáhají tak rozšiřovat služby mezi občany a naplňovat tak sociální pilíř udržitelného rozvoje.

Tabulka 17: Projekty sociální a zdravotní péče 2017 - 2020

<i>Projekty sociální a zdravotní péče 2017 - 2020</i>			
název projektu	rok realizace	Cena	poznámka
Týden pro neziskový sektor v Prachaticích, Den seniorů, Den zdravotně postižených a Den dobrovolníků	2017 - 2020		
Podpora vzniku Komunitního centra – Mezigeneračního domu (Zlatá stezka 145)	2017 - 2020	4 790 000 Kč + 2 000 000 Kč + 347 000 Kč	Dotace z MAS Šumavsko + dotace IROP + poskytnutí individuální dotace od města
Taxík Maxík	Od 2017		Spolupráce s Kontem Bariéry
Terénní program Most	2017		
Pomoc subjektů v sociální a zdravotní oblasti formou zvýšené informovanosti o možných dotačních titulech, pomoci při sepisování žádostí apod.	2017 - 2020		
Zapojení do firemního dobrovolnictví v rámci projektu Fondu dalšího vzdělávání	2017		
Dobrovolnické aktivity na úřadu (sběr brýlí pro Afriku, nákup zboží pro děti do Sýrie, sběr kabelek na podporu talentovaných dětí, ponožek pro bezdomovce apod.)	průběžně		
Vzdělávání zaměstnanců v oblasti sociální a zdravotní	2017 - 2020		
Adresář registrovaných poskytovatelů sociálních služeb na ORP Prachatice	2017 - 2020		Zveřejněno na webu a v Radničním listu
Program péče o zdraví a zdravý životní styl	2017		7 projektů na ochranu osob, osobních dat a sociálních sítí

Pronájem bývalé polikliniky Nemocniční 204 pro potřebu ambulantní zdravotní péče a souvisejících sociálních a doprovodných služeb	průběžně	
Podpora Oblastní charity Prachatice	průběžně	
Finanční podpora Hospice sv. J. N. Neumanna	2017	
Projekt prevence kriminality v rámci Jihočeského kraje	2017	
Osvětové akce zaměřené na rizikové formy chování (týrání seniorů, dluhová problematika, kyberšikana, bezdomovectví)	2017 - 2020	
Natočení DVD s tematikou Sociální služby ORP Prachatice	2018-2019	
Veletrh sociálních služeb ORP Prachatice	2019	
Zřízení odlehčovací služby prostřednictvím Domácího hospice sv. Jakuba	2019	
Zorganizování akce Den rodiny	2019	
Přednášky a semináře (kyberkriminalita, dluhová problematika, exekuce)	2019	Projekt Jsme na stejné vlně – dotace od MPSV Obec přátelská seniorům
Kampaň Dobrovolník s kytičkou a Počin roku 2019	2019	
Upoutávky, pozvánky, rozhovory a dokumenty na TV ŠRUMEC	Od 2019	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019) a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

Město organizuje aktivity na podporu sociální oblasti formu týdnů pro neziskový sektor, Dnů seniorů, zdravotně postižených či dobrovolníků. Z hlediska šíření osvěty o sociálně-patologických jevech mají vysoký význam akce na podporu rizikových forem chování, na kterých spolupracuje s regionálními subjekty. Český červený kříž zajistil přednášky a semináře na problematiku týrání seniorů, KreBul o.p.s. se zabýval tématem dluhů a exekucí, prevencí kyberšikany Portus Prachatice. Další spolupráce byla navázána s Městskou policií, která veřejnosti poskytla informace o problematice bezdomovectví. V rámci rozšíření sociálních služeb mezi občany město pravidelně aktualizuje adresář registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, vydává DVD a připravuje reportáže

vysílané na kabelové televizi či na TV ŠRUMEC. V roce 2019 se uskutečnil Veletrh sociálních služeb ORP Prachatice, kterým občanům umožnil seznámit se s možnostmi pomoci pohodlnou formou v rámci jednoho dne. Výše zmíněné aktivity jsou ukázkou naplnění cílů trvale udržitelného rozvoje jako je vymýcení chudoby, rovnoprávnosti, začleňování všech bez ohledu na věk, sociální vrstvu či zdravotní postižení.

V rámci důstojného stáří a paliativní péče, které jsou neodmyslitelnou součástí udržitelného rozvoje, město podporuje Hospic sv. Jana Nepomuka Neumanna a dále Domácí hospic sv. Jakuba, který pomáhá rodinám s nevléčitelně nemocnými členy formou terénní péče. Dále město podpořilo vznik Komunitního centra – Mezigeneračního domu či taxi služby pro seniory a zdravotně postižené Taxík Maxík. Ten je přednostně určen pro občany osad, tak aby se lépe dostali za zdravotní péči či na nákup. Tyto služby jsou velkým přínosem z hlediska naplnění sociálního pilíře trvale udržitelného rozvoje.

V rámci naplnění cílů Místní Agendy 21 je důležitým aspektem organizování Fóra Zdravého města Prachatice, jehož podněty jsou dále zpracovávány formou hlasování či anket mezi občany. Díky tomu získává město přehled o skutečných problémech obyvatel a má tak lepší výchozí pozici pro zpracování přínosných projektů.

4.5.6. Podpora podnikání

Podnikatelská základna je klíčovým aspektem pro rozvoj města z hlediska míry nezaměstnanosti, ekonomické úrovně obyvatel a následným vlivem na sociální disparity v regionu, dále z hlediska rozsahu maloobchodní sítě intenzitu cestovního ruchu. V neposlední řadě má počet podnikatelů vliv na daňové příjmy města. Z výše zmíněných důvodů je nutná podpora místních podnikatelů, avšak v takovém rozsahu, aby docházelo k naplnění pilířů trvale udržitelného rozvoje. Není tedy žádoucí podporovat velké průmyslové haly, naopak je vhodná podpora ekologicky nezávadné výroby. Níže uvedená tabulka č. 18 (Projekty na podporu podnikání 2017 – 2020) ukazuje aktivity, kterými město podporuje podnikání v regionu.

Tabulka 18: Projekty na podporu podnikání 2017 - 2020

<i>Projekty na podporu podnikání 2017 - 2020</i>			
název projektu	rok realizace	cena	poznámka
Setkávání s představiteli významných podnikatelských subjektů	Průběžně		
Bezplatné zajištění prostorů pro organizování seminářů a přednášek Jihočeské hospodářské komory	průběžně		
Revitalizace podnikatelských objektů v Kasárenské 555 (oprava fasád a střech)	2017	3 000 000 Kč	
nabídky volných podnikatelsky využitelných nemovitostí	průběžně		Pomocí finančního odboru
Nabízení volných pracovních míst v městem založenými subjekty	Průběžně		Ve spolupráci s Úřadem práce
Oslava místní produkce	průběžně		

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

V rámci naplnění cílů Místní Agendy 21 je velmi přínosným krokem spolupráce s regionálními subjekty podnikatelů. Město spolupracuje s Jihočeskou hospodářskou komorou formou diskuzních setkání, které jsou obohacující v rámci zapojení všech vrstev obyvatel do veřejné správy. Dále město Jihočeské hospodářské komoře umožňuje bezplatných pronájem městských prostor na pořádání seminářů a přednášek.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti je klíčová spolupráce s Úřadem práce, vytváření nových pracovních míst a zachování městem založených a zřízených subjektů, které poskytují pracovní příležitosti. Dále město revitalizovalo podnikatelské objekty v ulici Kasárenská tak, aby pomohlo vybudovat kvalitnější a konkurenceschopné prostředí pro místní podnikatele.

Z hlediska trvale udržitelného rozvoje je velkým přínosem organizování farmářským trhů, které jsou v souladu s environmentálním pilířem trvale udržitelného rozvoje a jeho cíli v rámci ekologického zemědělství. Zároveň je zde propojení i se sociálním a ekonomickým pilířem. Dochází ke komunitnímu setkávání lidí s cílem podpořit lokální ekonomiku. Tuto akci „Oslava místní produkce“ organizuje spolek IMPAKT.

Dále jsou na akce pořádané městem Prachatice nakupovány potraviny od místních prodejců, často z lokální výroby, některé i se značkou BIO. Tato skutečnost je brána přínosem pro trvale udržitelný rozvoj nejen z hlediska environmentálního, ale opět i z hlediska podpory lokální ekonomiky.

4.5.7. Efektivní a komunikující veřejná správa

V rámci Místní Agendy 21 je důležitým aspektem kvalita správy věcí veřejných. Město Prachatice se od roku 2010 nachází v kategorii C, tj. město prokazuje zvládají pokročilé metody participace, tedy zapojují veřejnost do všech fází rozhodovacího procesu. Město v první fázi participace zapojuje občany a zástupce odborné veřejnosti do rozhodování, ptá se na jejich představy a potřeby. Město by mělo usilovat o splnění dalších fází kategorie C a v budoucnu o dosažení kategorie B. Projekty napomáhající rozvoji efektivní a komunikující veřejné správy jsou definovány v tabulce č. 19 (Projekty efektivní a komunikující veřejné správy 2017 – 2020).

Tabulka 19: Projekty efektivní a komunikující veřejné správy 2017 - 2020

Projekty efektivní a komunikující veřejné správy 2017 - 2020			
název projektu	rok realizace	cena	Poznámka
Fórum Zdravého města, Rada seniorů, Studentské rady, poradní sbory města	průběžně		
Setkání se zástupci osadních výborů, se spolky, neziskovými organizacemi			
Zpracování nových webových stránek města Prachatice	2017		
Zpřístupnění nových elektronických formulářů, možnost elektronického oznámení o ztrátách a nálezech	2017		
Zprávy v tisku, rozhlasu, kabelové televizi, SMS a e-mailová komunikace, vývěsní skřínky	průběžně		
Měsíčník Radniční listy	průběžně		
Projekt „Za kvalitní životní prostředí v obcích DSO Prachaticko“	2017	320 000 Kč	Dotace 120 000 Kč od Jihočeského kraje
Vstup do MAS Šumavsko	2017		
Příprava na neinvestiční projekty typu „People to people“	průběžně		
Projekt „Ein Jahr mit Prachatiz“	2017		4 společné celodenní poznávací akce v rámci spolupráce s partnerskými městy

Elektronický rezervační systém pro oblast dopravně správní agendy a nové elektronické formuláře pro odpovídající správní činnosti	2017		
Kvalitní výpočetní technika, softwarové vybavení apod.	Průběžně		
Vzdělávání zaměstnanců dle aktuálních potřeb	Průběžně		
Zapojení v Národní síti Zdravých měst, realizace Místní Agendy 21	Průběžně		
Zřízení wi-fi hotspotů ve městě Prachatice	Plán 2020		
Interaktivní mapa s přehledem rozmístění kontejnerů na třídění odpad	2018		
Projekt „Podpora tradičních a nových kulturních aktivit v obcích DSO Prachaticko“	2018	200 000 Kč	Dotace 100 000 Kč od Jihočeského kraje
Předávání materiálů pro schůze rady města a zasedání zastupitelstva města v elektronické podobě	Od 2018		
Instalace dvou elektronických úředních desek	2019	490 000 Kč	Dotace 245 000 Kč od Jihočeského kraje
Zavedení elektronického systému hlášení závad na území města formou nové aplikace města Prachatice pro mobilní telefony	2019		
Vytvoření nového volnočasového portálu	2019	76 000 Kč	Dotace 40 000 Kč od Jihočeského kraje
Společná setkávání starostů	2019		
Běh po Zlaté stezce „Prachatice – Grainet“	2019		
Nové partnerské město Pont – du Chateau (Francie)	2019		
Projekt „Prachatice plánují budoucnost“	Plán 2020 - 2021	6 850 000 Kč	Dotace z OP Zaměstnanost
Kulaté stoly s veřejností	Plán 2020		
Mobilní rozhlas, možnost anketního hlasování	Plán 2020	120 000 Kč	Rozpočet města + dotace z OP Zaměstnanost
Smart City – chytré parkování, parkovací automaty, chytrá radnice, chytré cykloboxy apod.	Plán 2020	300 000 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

O zapojení občanů do rozhodovacích procesů svědčí akce typu Fórum Zdravého města, Rada seniorů, Studentská rada, Poradní výbor zdravotně postižených či další pracovní skupiny. Dále město posiluje spolupráci místními částmi formou osadních výborů pro osady:

- Kahov-Oseky-Podolí-Stádlá
- Staré Prachatice-Ostrov-Městská Lhotka
- Libínské Sedlo-Perlovice-Volovice

V rámci trvale udržitelného rozvoje je důležité brát v potaz názory a připomínky všech skupin občanů. Město tento aspekt naplňuje. Dle výše zmíněných skutečností město do rozhodovacího procesu zapojuje jak studenty, seniory či zdravotně postižené, tak také občany z osad. Dále je město součástí MAS Šumavsko a Dobrovolného svazku měst a obcí Prachaticko – diskuze na této úrovni jsou důležité pro rozvoj města v regionálním kontextu.

Efektivní veřejná správa je klíčovým aspektem Místní Agendy 21. Město využívá moderní formy úřední komunikace – CzechPoint, datové schránky, interaktivní formuláře či online rezervační systémy. V rámci zkvalitnění výkonu veřejné správy město investovalo své finanční prostředky do modernizace webových stránek, interaktivních map či do elektronických úředních desek. Tyto aktivity jsou z hlediska trvale udržitelného rozvoje velice přínosné.

V rámci informovanosti a komunikace s občany mají přínos různorodá média, které město využívá. Jedná se, jak o tištěná a rozhlasová média, tak i o moderní formy komunikace:

- Měsíční zpravodaj Radniční listy
- Místní rozhlas
- Kabelová televize
- SMS a e-mailová komunikace
- Mobilní rozhlas
- Elektronické úřední desky

Velkým přínosem z hlediska modernizace veřejné správy a celkové koncepce Smart City budou plánované projekty anketního hlasování v rámci Mobilního rozhlasu, chytré parkovací automaty, tzv. chytrá radnice či zavedení wifi hotspotů ve městě. Tyto aktivity přinesou městu možnost ucházet se o vyšší kategorii v rámci Místní Agendy 21.

4.5.8. Školství a lidské zdroje

Kvalitní vzdělání mládeže i dospělých je hlavním předpokladem pro konkurenceschopné formování lidských zdrojů, jenž je klíčovým aspektem pro budoucí rozvoj města. Město Prachatice si ve svých strategických dokumentech dalo za cíl spolupráci s místními školami na všech úrovních, propojení vztahu škola – rodina, a dále také rozvíjet celoživotní vzdělávání. Jednotlivé projekty v oblasti školství a rozvoje lidských zdrojů popisuje níže uvedená tabulka č. 20 (Projekty školství a lidských zdrojů 2017 – 2020):

Tabulka 20: Projekty školství a lidských zdrojů 2017 - 2020

<i>Projekty školství a lidských zdrojů 2017 – 2020</i>			
název projektu	rok realizace	cena	Poznámka
Výměna oken v MŠ Skalka	2017	630 000 Kč	
II. etapa výměny oken v MŠ Skalka	2018	722 000 Kč	
Úprava zahrady v přírodním stylu v MŠ Česká	2019	965 000 Kč	Dotace od MZŽP
Výměna dveří v budově ZŠ Vodňanská	2018	507 000 Kč	
Rekonstrukce centra zájmového vzdělávání na ZŠ Vodňanská	2018	2 930 000 Kč	Dotace 1 900 000 Kč z IROP prostřednictvím MAS Šumavsko
CEV Dřípatka přemístěna do pavilonů ZŠ Zlatá stezka	Plán 2020	20 230 000 Kč	9 000 000 Kč poskytnuto Jihočeským krajem
Vybudování odborných učeben a zázemí pro inkluzivní vzdělávání – ZŠ Vodňanská	Od 2019	37 736 000 Kč	Dotace 23 135 000 Kč z IROP
Modernizace odborné učebny pro badatelskou výuku – ZŠ Národní	2018	2 083 000 Kč	Dotace 1 732 000 Kč z IROP prostřednictvím MAS Šumavsko
Modernizace učebny přírodních věd – ZŠ Zlatá stezka		2 370 000 Kč	Dotace z IROP
Rekonstrukce přírodovědných učeben, – ZŠ Národní	2019	495 000 Kč	Dotace 470 000 Kč z IROP
Rekonstrukce elektroinstalace v učebním pavilonu ZŠ Zlatá stezka	2017	1 320 000 Kč	
Venkovní učebna s přírodní zahradou – ZŠ Zlatá stezka	2018	3 300 000 Kč	Dotace 1 900 000 Kč z IROP prostřednictvím MAS Šumavsko

Dětská skupina pro předškolní vzdělávání na ZŠ Národní	2018	601 000 Kč + 894 000 Kč	Dotace 400 000 Kč z MPSV + dotace o OPZ
Zvýšení kvality vzdělávání na ZŠ Zlatá stezka	2018	1 050 000 Kč	Dotace z MŠMT
Projekt Pomáháme dětem se vzděláváním v ZŠ Vodňanská	Průběžně	960 000 Kč	Dotace MŠMT
Rozvoj kreativity ve výuce přírodovědných předmětů – ZŠ Národní	průběžně	890 000 Kč	Dotace z MŠMZ
Inkluze v praxi na ZŠ Národní	průběžně	1 040 000 Kč	Dotace od MŠMT
Studentské stáže	Průběžně		Pro studenty VOŠ Prachatice na odboru OSV
Studentská rada	průběžně		
Dopravní soutěž	2017 - 2020		Ve spolupráci s Městkou policií a Policíí ČR
Příměstské tábory ZŠ Vodňanská	2018		Dotace z OPZ
ERASMUS+	2018- 2020		Realizováno Městskou knihovnou
Výstavba pergoly před třídami I. Stupně Montessori	2019		Dotace z MŽP
Otevřena nová třída II. stupně Montessori	2018		
Rekonstrukce doskočiště pro skok daleký na ZŠ Národní	2019	204 000 Kč	Dotace 120 000 Kč od Jihočeského kraje
Rekonstrukce elektroinstalace na ZŠ Zlatá stezka	2019	508 000 Kč	Příspěvek 450 000 Kč od Nadace ČEZ
Vybudování přírodní školní zahrady na ZŠ Národní	Plán 2020	685 000 Kč	Dotace 396 000 Kč od MŽP
Projekt „Co máme společného“ na ZŠ Národní	2019	125 000 Kč	Příspěvek z Dispozičního fondu – Program přeshraniční spolupráce
Projekt BEACON zaměřený na ochranu klimatu	2019		ZŠ Národní, ZŠ Zlatá stezka
Projekt „Žili jsme v jednom státě – Československu“	2019	804 000 Kč	Dotace z projektu ERASMUS
Projekt „S přáteli přes hory a doly“	2019	350 000 Kč	Dotace z programu INTERREG
Rekonstrukce lehkooatletického doskočiště na ZŠ Národní	Plán 2020	7 540 000 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ze strategických dokumentů města Prachatice (Vyhodnocování realizace za rok 2017 (Městský úřad Prachatice, 2017) , Vyhodnocování realizace za rok 2018 (Městský úřad Prachatice, 2018), Vyhodnocování realizace za rok 2019 (Městský úřad Prachatice, 2019)a Plán realizace v roce 2020 (Městský úřad Prachatice, 2019))

Město Prachatice zřizuje pět pracovišť mateřských škol a tři pracoviště škol základních. Mnoho projektů je směřováno na opravu a rekonstrukci budov, na revitalizace zahrad a okolí, a dále na naplnění vzdělávacích aktivit. Na investiční projekty se městu daří získávat finanční zdroje z dotací. Velmi využíván je Integrovaný operační program prostřednictvím MAS Šumavsko a dotace z Ministerstva životního prostředí či příspěvky od Jihočeského kraje. Na vzdělávací aktivity jsou čerpány peníze z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Vytváření kvalitního a moderního zázemí, včetně venkovních učeben a školních zahrad, je důležitým krokem k naplnění cílů trvale udržitelného rozvoje.

K propojení sociálního a enviromentálního pilíře dochází v rámci několika projektů. Nejvýznamnější aktivitou, která se nachází v přípravné fázi, je přestěhování areálu Centra ekologické výchovy Dřípatka a do nevyužitého pavilonu Základní školy Zlatá stezka. Tento krok je velmi přínosný z hlediska propojení školství a enviromentální výchovy. Centrum neslouží pouze pro žáky v rámci školní výuky, ale také pro mimoškolní aktivity formou kroužků či akcí rodinného typu. Z hlediska rozšíření těchto aktivit je přestěhování areálu do větších a modernějších prostor správným krokem.

Město se snaží zajistit také péči o děti od 2 – 3 let, tak aby se mohli rodiče na rodičovské dovolené snáze zapojit na trh práce. Město zřídilo odloučené pracoviště mateřské školy ve spolupráci s Nemocnicí Prachatice a.s. Alternativní předškolní vzdělávání, mateřská centra a dětské skupiny jsou přínosem zejména z hlediska hladšího nástupu rodičů po rodičovské dovolené do práce, čímž lze zamezit sociálním disparitám, ekonomickým problémům a případným následným sociálně – patologickým jevům.

Z hlediska sociálního pilíře trvale udržitelného rozvoje jsou důležité i vzdělávací aktivity pro dospělé, a to bez ohledu na věk, zdravotní handicap či na spádovou oblast. Proto město podporuje činnost Domova dětí a mládeže, Základní umělecké školy, Městské knihovny, Komunitní centrum zdravotně postižených a seniorů a dalších spolků. Dále město Prachatice pořádá dopravní soutěže, projekty na ochranu životního prostředí, akce s partnerským městy v zahraničí či vzdělávací semináře.

5. Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo popsání strategických a finančních nástrojů, kterou jsou uplatňovány v rámci regionálního rozvoje, a dále zpracování přehledu realizovaných a plánovaných projektů ve městě Prachatice a zhodnocení jejich přínosu. V rámci trvale udržitelného rozvoje je důležité kvalitní zpracování strategických a koncepčních nástrojů, a to na všech úrovních rozvoje. Trvale udržitelný rozvoj vychází zejména z Agendy 21, na základě které byly postupně zpracovávány další důležité dokumenty, tj. Evropa 2020, Strategický rámec ČR 2030+, Politika územního rozvoje, Místní Agenda 21, územní, regulační a strategické plány. V rámci finančních nástrojů byly v práci zpracovány možnosti finančních zdrojů, to na všech úrovních. Na základě výše provedených analýz vychází, že město Prachatice hojně využívá dotační příležitosti z fondů Evropské unie, zejména z Integrovaného regionálního programu. V rámci čerpání finančních zdrojů je pro město velkým přínosem spolupráce s Místní akční skupinou Šumavsko. Město také čerpá finanční prostředky z národních dotací – z Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva životního prostředí, Státního fondu Životního prostředí či ze Státního zemědělského intervenčního fondu. Pro město je důležitá městská památková rezervace, která je dobrým výchozím bodem pro cestovní ruch, a také finanční příležitostí pro čerpání prostředků z programu Regenerace městské památkové rezervace.

V rámci práce byla provedena charakteristika regionu Prachatice, z které vychází, že město Prachatice má velký potenciál cestovního ruchu, a to vzhledem k historické Zlaté stezce, historickému jádru centra, ale také s ohledem na lokalitu šumavského podhůří. Následná demografická analýza vybraných jevů ukázala, že se město Prachatice v posledních 15 letech potýká s postupným poklesem počtu obyvatel, růstem průměrného věku obyvatel a nárůstem obyvatel ve věkové kategorii 65 let a více. Tyto skutečnosti jsou brány v potaz v rámci strategického plánování. Důraz je kladen především na sociální pilíř trvale udržitelného rozvoje a na prioritní osu sociální a zdravotní péče. O vysoké úrovni sociálních služeb na katastrálním území města Prachatice svědčí zapojení města do celostátního projektu Národní sítě Zdravých měst ČR, kdy město Prachatice získalo v roce 2009 ocenění za rychlý postup nového člena ke kvalitě Zdravého města a Místní Agendě 21. O kvalitě výše zmíněných služeb vypovídají také audity udržitelného rozvoje.

Pozitivním aspektem je dlouhodobě nízká zaměstnanost v regionu, která je však mimo jiné daná tzv. přeshraniční prací, kdy významná skupina obyvatel v produktivním

věku jezdí každodenně za prací do blízkého sousedního německého pohraničí. Na tuto skutečnost upozorňují významní zaměstnavatelé v regionu. Z hlediska aktivní politiky zaměstnanosti se město snaží o podporu lokální ekonomiky, zejména formou spolupráce s Jihočeskou hospodářskou komorou. Z hlediska podpory místní ekonomiky je dobrým krokem projekt „Oslava místní produkce“, kterou organizuje spolek IMPAKT. Tyto farmářské trhy jsou v souladu s environmentálním pilířem trvale udržitelného rozvoje a jeho cíli v rámci ekologického zemědělství. Zároveň je zde propojení i se sociálním a ekonomickým pilířem. Dochází ke komunitnímu setkávání lidí s cílem podpořit lokální ekonomiku.

Z hlediska trvale udržitelného rozvoje mají velký přínos projekty v areálu Lázní sv. Markéty. Jedná se o areál Lesních her, naučnou ptačí stezkou u Feferského potoka, lesní promenádu a Zážitkovou trasu víly Majolenky. Všechny výše zmíněné projekty jsou ukázkou propojení trvale udržitelného rozvoje. Jedná se o areály v přírodě, kdy veškeré herní prvky jsou z přírodních materiálů, tak aby nebyl narušen ráz šumavské krajiny. Zároveň mají jednotlivé projekty edukační přesah zaměřen na environmentální výchovu a ochranu životního prostředí. Kromě již zmíněného environmentálního pilíře jsou zde naplněny také sociální cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o vhodný prostor, k setkávání rodin s dětmi, dále o přírodní sportoviště pro mladé a v budoucnu taktéž o relaxační zónu pro dospělé i seniory. Dalším přínosem pro město je, v rámci reklamních a PR aktivit na podporu cestovního ruchu, možnost zviditelnění výše zmiňovanými projekty, což s sebou nese novou klientelu pro místní podnikatele a ekonomický rozvoj města.

Velice kladně lze zhodnotit krok, ke kterému se město rozhodlo v roce 2019, a to spolupráci s městským architektem. Tento krok je z hlediska trvale udržitelného rozvoje vnímán velmi pozitivně a může městu přines další důležitý vhled na otázky udržitelné architektury, tak aby se o územní rozvoji rozhodovalo koncepčně v souladu s veřejnými zájmy.

Dalším významným aspektem z hlediska naplnění sociálního pilíře je podpora důstojného stáří a paliativní péče v rámci Hospici sv. Jana Nepomuka Neumanna a dále Domácí hospic sv. Jakuba, který pomáhá rodinám s nevléčitelně nemocnými členy formou terénní péče. Dále město podpořilo vznik Komunitního centra – Mezigeneračního domu či taxi služby pro seniory a zdravotně postižené Taxík Maxík.

Město Prachatice se od roku 2010 nachází v kategorii C Místní Agendy 21. V rámci efektivní a komunikující veřejné správy město zapojuje do rozhodovacího procesu své občany. Jedná se o všechny kategorie občanů - studenty, seniory či zdravotně postižené, ale také občany z osad. Pozitivně lze hodnotit snahu a modernizaci a elektronizaci veřejné správy formou interaktivních formulářů, online rezervačních systémů, elektronických úředních desek či pomocí rozhlasových a televizních médií.

Významným projektem, u kterého dochází k propojení sociálního a environmentálního pilíře, je Centrum ekologické výchovy Dřípatka, které neslouží pouze pro žáky v rámci školní výuky, ale také pro mimoškolní aktivity formou kroužků či akcí rodinného typu. Z hlediska rozšíření těchto aktivit je aktuální prioritou přestěhování areálu do větších a modernějších prostor v lokalitě Základní školy Zlatá stezka.

Ve městě Prachatice jsou ale také projekty, ve kterým dochází ke střetu zájmu a které nenaplnují všechny pilíře a cíle trvale udržitelného rozvoje. Příkladem může být záměr přeložky části silnice II\141 v úseku Těšovice – Prachatice, která je považována za stěžejní projekt z hlediska zlepšení dopravního připojení města na hlavní silniční tahy jako základní předpoklad rozvoje v rámci rozšíření podnikatelské základny a rozsahu turistického ruchu. Avšak dostává se do rozporu s environmentálním a urbanistickým standardům trvale udržitelného rozvoje z důvodu lokality historické památky Kralovy vily v místě plánované přeložky a její budoucí plánované demolice, přestože je vila využívána jako komunitní centrum. Dalším projektem, který mohl mít pro město významný přínos, byl projekt Lázní sv. Markéty, který měl vycházet z historické tradice léčebných lázní v Prachaticích. Projekt mohl městu přinést velkou prosperitu, avšak vzhledem k finančním problémům podnikatelské společnosti, do které město vložilo lukrativní pozemky, a následným dlouholetým právním sporům, se z místa s velkým potenciálem stalo ohnisko sociálně-patologických jevů.

Obecně lze zhodnotit, že město Prachatice má velký potenciál k naplnění vyšší kategorie Místní Agendy 21. Mnoho projektů má velký přínos pro sociální, environmentální i ekonomický pilíř trvale udržitelného rozvoje a pro celkovou spokojenost občanů města Prachatice. Plánované projekty, které chce město v následujících letech realizovat a jenž jsou zaměřeny zejména na koncept Smart City, tento trend potvrzují.

6. Summary

The aim of the bachelor thesis was to describe the strategic and financial tools that are applied in the implementation of local development in the town of Prachatice. The emphasis was mainly put on the development of urban areas and the concept of Local Agenda 21. Data from strategic documents of all levels of sustainable development were applied in the thesis. Gradually, information from Agenda 21, Europe 2020, Strategic Framework of the Czech Republic 2030+, Territorial Development Policy of the Czech Republic, Local Agenda 21, territorial and regulatory plans and especially from the Strategic Development Plan of the town of Prachatice for the time period 2015-2022 were incorporated into the thesis.

An overview of support at supra-national, national, regional and local levels was created within the financial tools. One of the main financial opportunities was drawing subsidies of European Union funds. In this thesis, emphasis was placed primarily on the programming time period 2014-2020, on integrated operational programs and programs of international and supra-national cooperation. The thesis also monitors the possibilities of support for municipalities from national subsidies of individual ministries and also deals with the issue of municipal and regional budgets.

For a better understanding of the local issues of sustainable development, a demographic analysis of selected indicators for the town of Prachatice was created in the second half of the thesis. The emphasis was placed primarily on the evaluation of population development, age structure, natural and migratory growth and unemployment. Furthermore, an analysis of important localities in terms of nature protection in the cadastral area of Prachatice was generated. Also, an overview of selected projects from 2017-2020 was prepared and their contribution from the point of view of sustainable development was evaluated.

The research showed that the town of Prachatice has great potential to fulfill the higher category of Local Agenda 21. Many projects have great benefits for the social, environmental and economic pillar of sustainable development and for the overall satisfaction of the citizens of Prachatice. The planned projects which the town wants to

implement in the upcoming years, which are mainly focused on the Smart City concept, confirm this trend.

Key words: Local Agenda 21, sustainable development, town of Prachatice, regional development

7. Seznam použitých zdrojů

Citovaná literatura

- HONSOVÁ, T. (2010). Osidlování pohraničí na Prachaticku - IS MU - Masarykova univerzita.
- HRABALOVÁ, S., & KLÍMOVÁ, V. N. (2006). Řízení místních samospráv . Brno: Masarykova univerzita.
- JÁČ, K. A. (2011). Jedinečnost obce v regionu. Příbram: Professional Publishing.
- JANUTKOVÁ, B. J. (2012). Vliv lokality na účinnost aktivní politiky zaměstnanosti. České Budějovice.
- JETMAR. (2008). Problematika spolupráce veřejného a soukromého sektoru a její. Praha: Ústav státu a práva.
- MAIER, K. (2012). Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada.
- MARZLUFF, J. M. (Ed.) (2008). Urban ecology: an international perspective on the interaction between humans and nature. New York: Springer.
- MEZŘICKÝ, V. (2005). Environmentální politika a udržitelný rozvoj. Praha: Portál.
- KAPŠAR, P. (2006). Místní agenda 21 informace, postupy, kritéria / autoři Jakub Kašpar, Marie Petrová. Udržitelný rozvoj : dokumenty, úvahy. Praha: Ministerstvo životního prostředí .
- KORČÁK, P. (1991). Naše společná budoucnost: světová komise pro životní prostředí a rozvoj. Praha: Academia.
- NÁTR, L. (2005). Rozvoj trvale neudržitelný. Praha: Karolinum.
- REITSCHMIEDOVÁ. (1998). Práce s veřejností a Místní Agenda 21. Praha: Ministerstvo životního prostředí a Český ekologický ústav, 1998.
- ŠKARABELOVÁ. (2005). Nestátní neziskový sektor, veřejná správa a rozvoj. Brno: Masarykova univerzita.

Citované dokumenty

- Agenda 21. (1992). Rio de Janiero: United Nations
- Evropská rada. (2010). Europe 2020 strategy. Europe 2020 strategy. Evropská rada.
- European Commission, Directorate-General for Regional and Urban policy. (2018). Financial instruments under the European. Brussels: European Union.
- Institut pro veřejnou správu Praha. (2018). Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha.
- Ministerstvo financí - Sekce veřejné rozpočty. (2019). Státní rozpočet 2019 v kostce - kapesní příručka Ministerstva financí ČR. Praha: Ministerstvo financí.

- Městský úřad Prachatice. (2015). Program regenerace městské památkové rezervace Prachatice. Prachatice .
- Městský úřad Prachatice. (2015). Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období let 2015 - 2022. Prachatice.
- Městský úřad Prachatice. (2017). Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2020: Vyhodnocení realizace za rok 2017. Prachatice.
- Městský úřad Prachatice. (2018). Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2020: Vyhodnocení realizace za rok 2018. Prachatice.
- Městský úřad Prachatice. (2019). Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2020: Plán realizace v roce 2020. Prachatice.
- Městský úřad Prachatice. (2019). Strategický plán rozvoje města Prachatice pro období 2015 - 2020: Vyhodnocení realizace za rok 2019. Prachatice.
- Ministerstvo životního prostředí. (2005). kapitola 28: Iniciativy místních úřadů na podporu Agendy 21. V Dokument Agendy 21.
- Ministerstvo životního prostředí. (2019). Prachatice: Audit udržitelného rozvoje 2018.
- Ministerstvo životního prostředí. (2019). ÚZ č. 1317 Životní prostředí. Sagit, a.s.
- Strategický rámec Česká republika 2030. (2017). Úřad vlády České republiky .
- Svaz měst a obcí České republiky . (2019). Národní dotační zdroje – Příležitosti a možnosti pro města a obce z národních zdrojů . Praha: Svaz měst a obcí České republiky .
- Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. (2015). New York: Union Nations .
- United Nations. (1992). Agenda 21. UN Conference on Environment and Development - UNCED. Rio de Janeiro: United Nations.
- United Nations World Commission on Environment and Development. (1987). Our Common Future. United Nations.
- World Summit on Sustainable Development. (2002). Johannesburg Declaration on Sustainable Development. Johannesburg: United Nations.

Internetové zdroje

- Cíle udržitelného rozvoje (SDGs). (23. 01 2020). Načteno z United Nations - informační centrum OSN v Praze: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>
- Čistá pozice ČR ve vztahu k rozpočtu EU: 2004 - 2020 | 2020 | Ministerstvo financí ČR. (29. 07 2020). Načteno z Ministerstvo financí České republiky: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/pozice-cr-vuci-rozpoctu-eu/2020/cista-pozice-cr-ve-vztahu-k-rozpoctu-eu-39115>
- Databáze demografických údajů za obce ČR | ČSÚ. (2019). Načteno z Český statistický úřad | ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

- DGB-Bezirk Sachsen. (2005). Přeshraniční pracovníci v česko-německo-polském příhraničních. Dresden: 4 PEOPLE. Načteno z http://www.igr-elbe-neisse.org/data/files/23/Mindeststandards%20in%20D-PL-CZ_cz.pdf
- European Structural and Investment Funds - Regional Policy - European Commission. (01. 08 2020). Načteno z European Commission: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/
- Evropsky významné lokality v České republice Natura 2000. (2020). Získáno 05. 08 2020, z Evropsky významné lokality v České republice Natura 2000: http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=seznam&quickfilter=3&show_all=0
- Geoportál Jihočeského kraje . (21. 01 2020). Načteno z Geoportál Jihočeského kraje : <https://geoportal.kraj-jihocesky.gov.cz/gs/zasady-uzemniho-rozvoje/>
- Charakteristika okresu Prachatice|ČSÚ v Českých Budějovicích. (13.. květen 2016). Získáno 6.. leden 2019, z Český statistický úřad: https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_okresu_pt
- Koncepční materiály - www.kraj-jihocesky.cz. (21. 01 2020). Načteno z Kraj Jihočeský: <https://www.kraj-jihocesky.cz/jihocesky-kraj/koncepcni-materialy#program-rozvoje-jihoceskeho-kraje-2014---2020>
- Mapy | ČSÚ. (1. 1 2016). Načteno z Český statistický úřad | ČSÚ: <https://www.czso.cz/csu/czso/mapy>
- Ministerstvo pro místní rozvoj - IROP - Představujeme IROP. (2020). Získáno 01. 08° 2020, z Ministerstvo pro místní rozvoj - IROP: <https://irop.mmr.cz/cs/pro-media/predstavujeme-irop>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Politika územního rozvoje České republiky. (21. 01 2020). Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: <https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Stavebni-pravo/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. (nedatováno). Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: <https://mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/Nova-SRR-21>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2015). Evropské strukturální a investiční fondy 2014 - 2020 v kostce. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Načteno z https://www.mmr.cz/getmedia/dda4e489-df77-4be3-b09d-bb9fec5b6323/ESI_fondy_v_kostce_ISBN-web.pdf
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (18. 1 2020). Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Základní pojetí konceptu udržitelného rozvoje. Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj ČR: <https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Regionalni-rozvoj/Informace,-aktuality,-seminare,-pracovni-skupiny/PSUR/Uvodni-informace-o-udrzitelnem-rozvoji/Zakladni-pojeti-konceptu-udrzitelneho-rozvoje>

- Místní Agenda 21 - Ministerstvo životního prostředí . (21. 01 2020). Načteno z Ministerstvo životního prostředí : https://www.mzp.cz/cz/mistni_agenda_21
- Národní dotace MMR pro města a obce v roce 2020. (31. 07 2020). Načteno z Svaz měst a obcí České republiky: <https://www.smocr.cz/Shared/Clanky/8172/mmr-dotace-priloha.pdf>
- Nezaměstnanost v obcích vybraného SO ORP | VDB. (2020). Načteno z Veřejná databáze VDB: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvoch=3109&sp=A&filtr=G%7EFM%7EFZ%7EFR%7EP%7ES%7EU%7E501null&pvokc=65&pvo=ZAMD004&c=v3%7E2_RP2018MP09DPPDM&str=v135
- Okres Prachatice | ČSÚ v Českých Budějovicích. (30. 04 2020). Načteno z Český statistický úřad | ČSÚ: https://www.czso.cz/csu/xc/okres_prachatice
- Okres Prachatice|ČSÚ v Českých Budějovicích . (nedatováno). Získáno 6. leden 2019, z Český statistický úřad : https://www.czso.cz/csu/xc/okres_prachatice
- Overview - Eurostat. (21. 01 2020). Načteno z European Commission: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators>
- Partnerská města: Prachatice. (2013). Získáno 05. 08 2020, z Prachatice: <https://www.prachatice.eu/partnerska-mesta/ds-1414>
- Prachatice - Město - Česká republika - Jihočeský kraj. (2020). Načteno z Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezka: <https://www.historickasidla.cz/dr-cs/486-prachatice.html>
- Program rozvoje obce . (21. 01 2020). Načteno z Ministerstvo pro místní rozvoj: <https://www.mmr.cz/getmedia/75e1aabc-739b-4844-8f8b-fe77488c215e/Program-rozvoje-obce-letak.pdf>
- Programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce 2014 - 2020 - Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region. (20. 10 2019). Načteno z Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region: <https://www.crr.cz/eus/obdobi-2014-2020/>
- Projekt lázní v Prachaticích stále žije - ČT24 - Česká televize. (16. 01 2011). Načteno z ČT24 - Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR - Česká televize: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1291331-projekt-lazni-v-prachaticich-stale-zije>
- Přeložka II\141: Živá vila. (2020). Získáno 04. 08 2020, z Živá vila: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/prachatice-kralova-vila-barbora-koritenska/r~d2ac05e2379811ea926e0cc47ab5f122/?fbclid=IwAR1pWiZbPn9MuLmqS40A7SDweOn3sqVQ-VNGhoc89k9jBnx4gpcwo4sIPxI>
- Přeshraniční pracovníci - Vaše Evropa. (07 2020). Získáno 6.. leden 2019, z Vaše Evropa Evropská unie: https://europa.eu/youreurope/citizens/work/work-abroad/cross-border-commuters/index_cs.htm
- RISY.cz - Obce - Prachatice . (nedatováno). Získáno 6.. leden 2019, z RIS Regionální informační servis : <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=550094>

- Role ČSÚ v problematice udržitelného rozvoje. (09 2018). Načteno z Statistika&My - měsíčník Českého statistického úřadu: <https://www.statistikaamy.cz/2018/09/role-csu-v-problematice-udrzitelneho-rozvoje/>
- Special support instruments . (09. 03 2015). Načteno z European Commission: https://ec.europa.eu/regional_policy/archive/thefunds/instruments/index_cs.cfm
- Strategický plán rozvoje města. (16. 1 2020). Načteno z Statutární město Olomouc - oficiální informační portál: <http://www.olomouc.eu/podnikatel/uzemni-plan-mesta-a-strategie-rozvoje/strategicky-plan-rozvoje-mesta>
- Suburbanizace|Česká republika. (nedatováno). Získáno 6.. leden 2019, z www.suburbanizace.cz: http://www.suburbanizace.cz/01_teorie_suburbanizace.htm
- Svaz měst a obcí České republiky. (2014). Příručka pro člena zastupitele obce po volbách 2014. Praha: SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Načteno z <https://stankovice.com/formular/prirucka-pro-clena-zastupitelstva-obce-po-volbach-v-roce-2014-elektronicka-verze.pdf>
- The EU in brief - European Union. (01. 08 2020). Načteno z EUROPA - European Union website, the official EU website: https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en
- Udržitelný rozvoj - Ministerstvo životního prostředí. (nedatováno). Načteno z Ministerstvo životního prostředí: https://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj
- Universitní konferenční centrum Pardubice. (21. 9 2006). Principy a pravidla územního plánování. Načteno z Ústav udržitelného rozvoje: <https://www.uur.cz/principy/konference/>
- Úvod do problematiky veřejné správy. (29. 07 2020). Načteno z Aktugram - veřejnost: <https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5959&chapterid=6121>
- Územní plán - pojem a závaznost - Frank Bold Advokáti. (3. 11 2015). Načteno z Frank Bold Advokáti: <https://www.fbadvokati.cz/cs/clanky/336-uzemni-plan-pojem-a-zavaznost>
- V novém roce nové rozdělení daní pro obce - Ministerstvo vnitra České republiky. (01 2008). Načteno z Ministerstvo vnitra České republiky: <https://www.mvcr.cz/clanek/v-novem-roce-nove-rozdeleni-dani-pro-obce.aspx>
- Vše o území VDB. (2019). Načteno z Veřejná databáze VDB: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u= VUZEMI_43_550094#profil31550=page%3Dpozice-profilu%26rup%3DA%26pvo%3DPU-DEM-OB1%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31550%26catalog%3D31550
- Zastupitelstvo města č. 14: Prachatice. (08. 07 2020). Načteno z Prachatice: <https://www.prachatice.eu/zastupitelstvo-mesta-c-14/d-33649>
- Zdravé město: Prachatice. (2020). Získáno 05. 08 2020, z Prachatice: <https://www.prachatice.eu/zdrave-mesto/ds-1334>

Žurovec, I. M. (28. 01 2020). Česká republika získala v roce 2019 z rozpočtu EU o 68,5 mld. Kč více, než zaplatila | 2020 | Ministerstvo financí ČR. Načteno z Ministerstvo financí České republiky: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ceska-republika-ziskala-v-roce-2019-z-ro-37294>

Právní předpisy

zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

zákon č. 183/2006 Sb. Stavební zákon

zákon č. 243\2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

zákon č. 248\2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

zákon č. 250\2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních celků

zákon č 565\1990 Sb., o místních poplatcích

8. Seznam zkratek, obrázků, grafů a tabulek

I. Seznam zkratek

CEV = Centrum ekologické výchovy

CF = Fond soudržnosti

CLLD = komunitně vedený místní rozvoj

ČOV = čistička odpadních vod

ČR = České republika

ČSÚ = Český statistický úřad

DDM = Dům dětí a mládeže

DPH = daň z přidané hodnoty

DPS = dům s pečovatelskou službou

DSO = dobrovolný svazek obcí

EFRR = Evropský fond pro regionální rozvoj

EGF = Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

ESF = Evropský sociální fond

ESIF = Evropské strukturální a investiční fondy

EU = Evropská unie

EÚS = Programy evropské územní spolupráce

EZFRV = Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

FSEU = Fond solidarity

HDP = hrubý národní produkt

HND = hrubý národní důchod

ICT = informační a komunikační technologie

IPRÚ = Integrované plány rozvoje území

IROP = Integrovaný regionální operační program

ITI = Integrované územní investice

JSDH = jednotka sboru dobrovolných hasičů

MA21 = Místní Agenda 21

MAS = místní akční skupina

MD = Ministerstvo dopravy

MHMP = Magistrát hlavního města Prahy
MiK = Ministerstvo kultury
MMR = Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO = Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPR = městská památková rezervace
MPSV = Ministerstvo práce a sociálních věcí
MPZ = městská památková zóna
MSDB = Městská správa domů a bytů
MŠMT = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe = Ministerstvo zemědělství
MŽP = Ministerstvo životního prostředí
OP D = Operační program Doprava
OP PIK = Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP PPR = Operační program Praha – pól růstu
OP R = Operační program Rybářství
OP TP = Operační program Technická pomoc
OP VVV = Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP Z = Operační program Zaměstnanost
OP ŽP = Operační program Životní prostředí
ORP = obec s rozšířenou působností
OSN = Organizace spojených národů
OSV = odbor sociálních věcí
OUFF = Evropský námořní a rybářský fond
PO = prioritní osa
PPD = projektová dokumentace
PPP = Public-private Partnership
PRV = Program rozvoje venkova
SDGs = cíle udržitelného rozvoje
SFŽP = Státní fond životního prostředí
SRR 21+ = Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
SZIF = Státní zemědělský intervenční fond
TC = tematické cíle
TH = Technické hospodářství
ÚP = Úřad práce

ÚSES = územní systém ekologické stability

II. Seznam obrázků

Obrázek 1: Pilíře trvale udržitelného rozvoje	12
Obrázek 2: Cíle udržitelného rozvoje	14
Obrázek 3: Správní obvod města Prachatice v rámci České republiky	36
Obrázek 4: Správní území města v okrese Prachatice v rámci Jihočeského kraje	37
Obrázek 5: Správní území města v ORP Prachatice v rámci okresu	38

III. Seznam grafů

Graf 1: Celkové výdaje státního rozpočtu na jednotlivá ministerstva v roce 2019 (v mil. Kč).....	27
Graf 2: Celkové výdaje státního rozpočtu na jednotlivá ministerstva v roce 2019 (v %).....	28
Graf 3: Vývoj čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU	30
Graf 4: Počet obyvatel města Prachatice v letech 1869 - 2001.....	40
Graf 5: Počet obyvatel města Prachatice v letech 2004 - 2020.....	41
Graf 6: Věková struktura obyvatel města Prachatice v roce 2019	43
Graf 7: Průměrný věk obyvatel města Prachatice v letech 2004 – 2019.....	44
Graf 8: Vývoj míry nezaměstnanosti města Prachatice a ČR	45

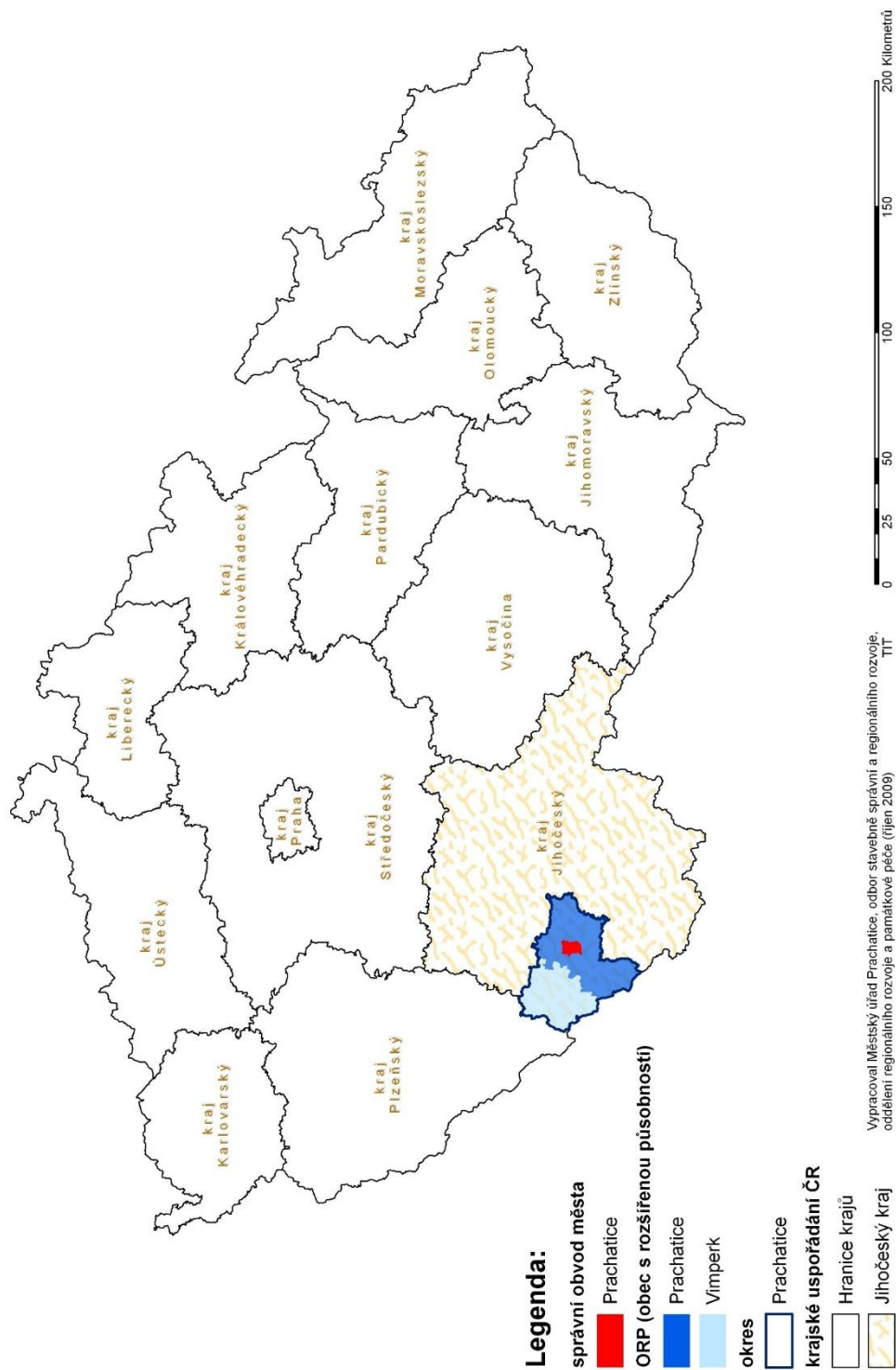
IV. Seznam tabulek

Tabulka 1: Obecní rozpočet	23
Tabulka 2: Krajský rozpočet	25
Tabulka 3: Přehled vybraných národních dotačních programů pro obce	29
Tabulka 4: Platby z/do rozpočtu EU 2019	31
Tabulka 5: Přehled programů z ESI fondů v programovém období 2014 – 2020	32
Tabulka 6: Přehled programů přeshraniční, nadnárodní a mezinárodní spolupráce pro programové období 2014 – 2020	35
Tabulka 7: Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel ve městě Prachatice v letech 2004 - 2012.....	42

Tabulka 8: Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatel ve městě Prachatice v letech 2012 - 2019	42
Tabulka 9: lokality Natura 2000 na území města Prachatice	46
Tabulka 10: Přírodní památky a přírodní rezervace na území města Prachatice	46
Tabulka 11: Prioritní osy rozvoje města Prachatice	48
Tabulka 12: Strategické cíle prioritních os rozvoje a opatření k jejich dosažení	49
Tabulka 13: Projekty dopravní a technické infrastruktury 2017 - 2020	51
Tabulka 14: Projekty kulturního dědictví, cestovního ruchu a volnočasových aktivit 2017 - 2020	54
Tabulka 15: Projekty životního prostředí a územního rozvoje 2017 - 2020	58
Tabulka 16: Projekty kvality života a bydlení 2017 - 2020	61
Tabulka 17: Projekty sociální a zdravotní péče 2017 - 2020	63
Tabulka 18: Projekty na podporu podnikání 2017 - 2020	66
Tabulka 19: Projekty efektivní a komunikující veřejné správy 2017 - 2020	67
Tabulka 20: Projekty školství a lidských zdrojů 2017 - 2020	70

Příloha 1

Správní obvod města Prachatice v rámci České republiky

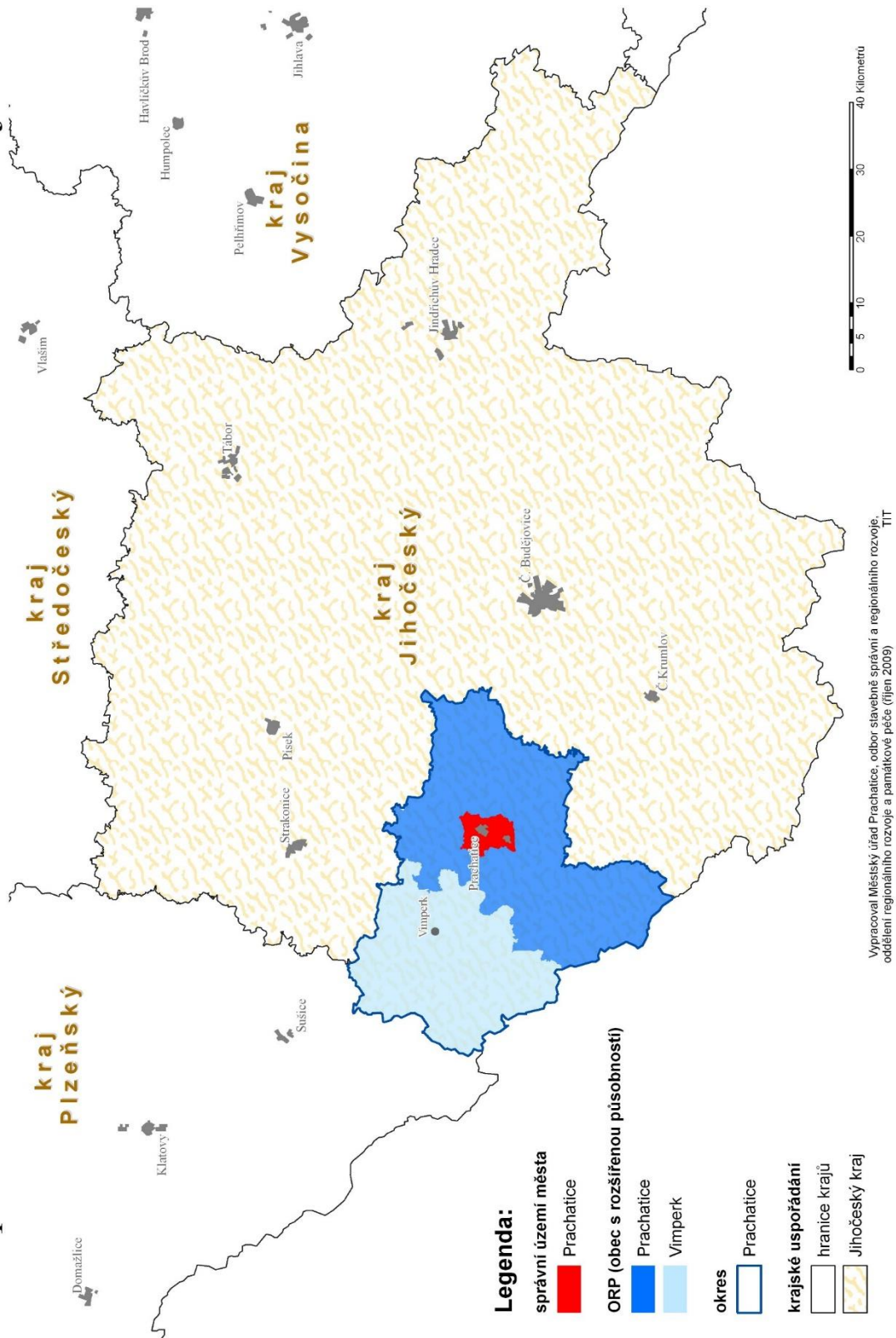

Zdroj: Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje

Příloha 2

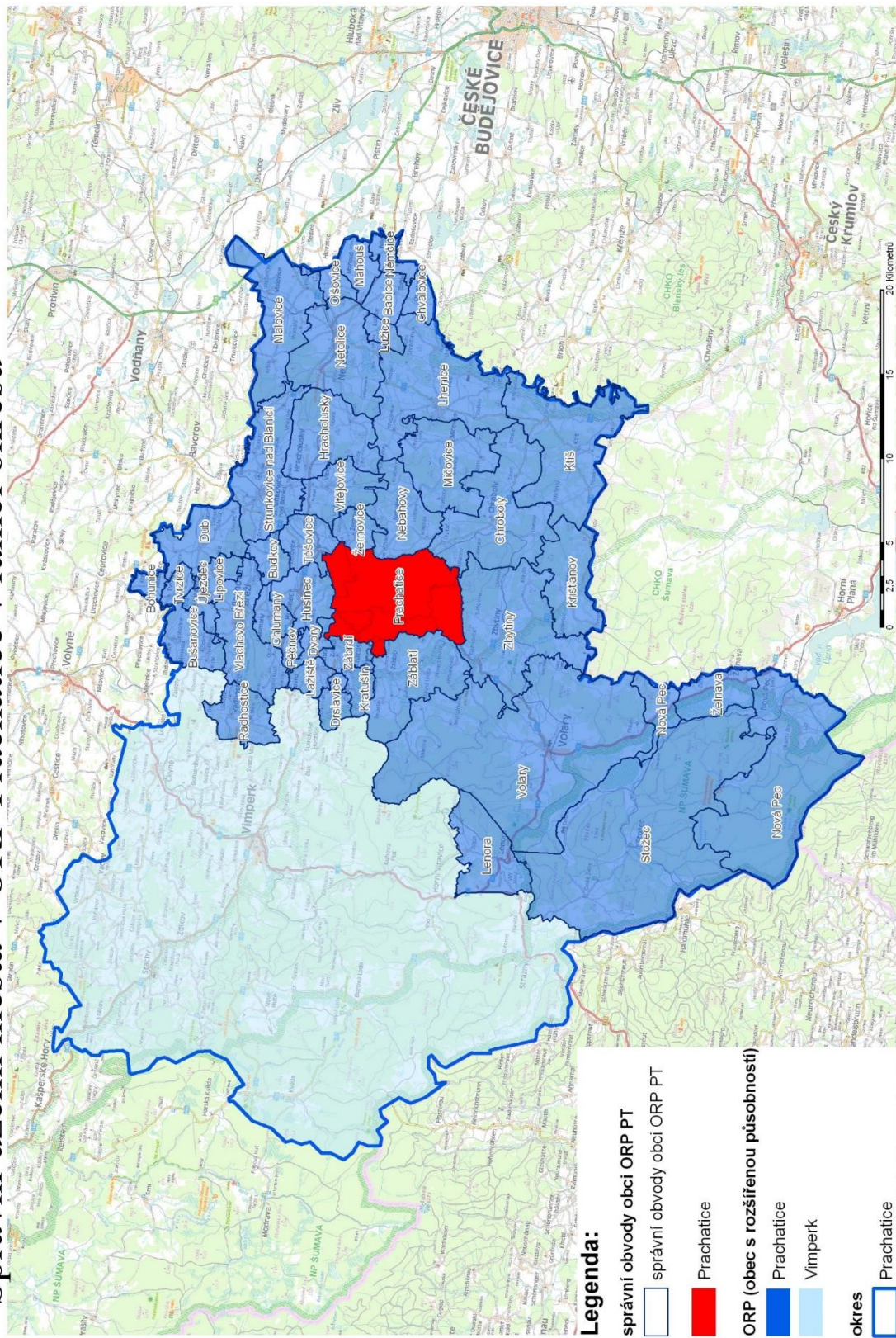
Správní území města v okrese Prachatice v rámci Jihočeského kraje

Zdroj: Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje

Správní území města v ORP Prachatice v rámci okresu

Zdroj: Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje

Vypracoval Městský úřad Prachatice, odbor stavebně správní a regionálního rozvoje, oddělení regionálního rozvoje a památkové péče (říjen 2009) TTT

Příloha 4

Prachatice: Audit udržitelného rozvoje 2018 [archiv]

Stav Auditů k tématu	Sebehodnocení zkontrolováno expertem – OK
Oponent	Gailly Yvonna
Konzultant	--nepřifažen--
Koordinátor	Peřínková Marie

3 Udržitelná výroba a spotřeba

3.1 Udržitelná spotřeba města

ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNÍHO VÝVOJE A AKT UÁL NÍHO STAVU	INDIKÁT O RY Ja k ý mi d a ty jso u tvr ze ní p od lož en a	SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y
Celkové hodnocení oblasti 3.1 Udržitelná spotřeba města		

ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNÍHO VÝVOJE A AKT UÁL NÍHO STAVU	INDIKÁT O RY Ja k ý mi d a ty jso u tvr ze ní p od lož en a	SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y
--	--	--------------------------------

3.1.1 Má město schválený a používá vnitřní předpis upravující pravidla pro nakupování s kritérii energetické efektivity?

Město nemá schválený vnitřní předpis upravující tuto tematiku.

Potravinový odpad obchodní na akce pořádané městem jsou nakupovány od místních prodejců a většinou se jedná o lokální výrobce. Na pití je používána kohoutková voda.

Na některých akcích je k dispozici občerstvení z farmářské prodejny a některé i se značkou BIO.

Nově nakupované spotřebiče jsou ve vyšší energetické třídě.

Spotřeba recyklovaného papíru činí cca 10% z celkové spotřeby.

Odbor životního prostředí se snaží pozitivními příklady motivovat ostatní odbory např.:

– sběr nástěnných kalendářů v lednu následujícího roku, kalendáře předáváme do školní družiny, kde z nich vyrábějí dárkové taštičky a další předměty

– pro veřejnost organizuje odbor životního prostředí cyklus seminářů s názvem Chováme se udržitelně, šetříme životní prostředí i naši peněženku. Podařilo se získat dotaci z krajského úřadu. Během čtyř seminářů vyrábějí kosmetiku a úklidové prostředky. Na posledním se semináři se budeme věnovat bezobalovému nakupování.

– z dotace jsem pro všechny pracovníky získala sadu tašek na třídění odpadů, každý odbor má k dispozici buď kartonový nebo kovový kontejner na třídění odpadů a koš na sběr bioodpadu

– na odboru využíváme centrální tiskárnu a kopírku se scannerem, zrušili jsme jednotlivé tiskárny v kancelářích. Šetříme tím náklady a zároveň i podporujeme zdraví pracovníků, neboť se musí více pohybovat.

– snažíme se vést osvětové kampaně nejen ve vztahu k veřejnosti, ale i k samotným zaměstnancům úřadu

3.1.E Nakupované spotřební zboží a drobný hmotný majetek (DHM) s pozitivním vlivem na UR

evidence nevedena

3.1.D Používání elektrospotřebičů v nejvyšší energetické třídě

částečně

3.1.C Používání recyklovaného papíru

ano

3.1.B Nakupované zboží s ekoznačkou

evidence nevedena

3.1.A Vnitřní předpis upravující udržitelné nakupování

není

Sebehodnocení -1

Město Prachatice tuto oblast zatím systematicky neřešilo

3.2 Odpadové hospodářství (OH)

ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNÍHO VÝVOJE A AKT UÁL NÍHO STAVU	INDIKÁT O RY Ja k ý mi d a ty jso u tvr ze ní p od lož en a	SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y
Celkové hodnocení oblasti 3.2 Odpadové hospodářství (OH)		

ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNÍHO VÝVOJE A AKT UÁL NÍHO STAVU	INDIKÁT O RY Ja k ý mi d a ty jso u tvr ze ní p od lož en a	SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y
--	--	--------------------------------

3.2.1 Jaké další složky komunálního odpadu kromě základních (papír, plast, sklo, nápojový karton) sbíráte odděleně do kontejnerů (např. BRKO, textil, kovy, kuchyňský odpad)?

Ve městě a v městských osadách je celkem 65 sběrných míst s kontejnery na třídění odpadů, ve kterých je rozmístěno 280 ks kontejnerů (94 na papír, 97 na plasty, 48 na barevné a 41 na bílé sklo). Kromě sběru základních komodit (papír, sklo, plast a nápojový karton) byl v roce 2015 zaveden sběr bioodpadu z domácností a ze zahrad prostřednictvím speciálních nádob (hnědé popelnice), které mají občané bydlicí v rodinných domech v bezplatném pronájmu, další jsou umístěny na veřejných prostranstvích a na žádost lze přistavit i velkoobjemové kontejnery, čehož využívají především v zahradkářských koloniích. Celkem je od roku 2015 zapůjčeno občanům 456 nádob na bioodpad. Další 122 nádob bylo rozmístěno do sídlištní zástavby a na veřejná prostranství ve městě a 6 kontejnerů 1100 l do zahradkářských kolonií a na městský hřbitov. Svaz bioodpadu probíhal 1x týdně od 5.4. do 22.11. 2017, občané do nádob uložili 285,11 t bioodpadu.

Od roku 2011 se ve městě sbírá upotřebený potravinářský olej do tmavě zelených plastových popelnic (objem 240 l). Ve městě je 14 sběrných míst. Nádob jsou pronajímány zdarma včetně jejich údržby a svozu od neziskové společnosti EKO-PF s.r.o. V roce 2017 bylo sebráno 1667 kg oleje.

Město již v roce 2012 navázalo spolupráci se společností Diakonie Broumov, která se zabývá zpracováním starého textilu, obuvi a hraček. Ve městě jsou umístěny 4 velkoobjemové kontejnery na sběr použitého textilu, za rok 2017 do nich bylo odevzdáno 37 t starého šatstva, obuvi a hraček. Svaz zajišťuje zdarma Diakonie Broumov.

3.2.C Množství tříděného komunálního odpadu

510,95 t, tj. 46,64 kg ma
jednoho občana

3.2.B Počet tříděných složek komunálního odpadu

6

Papír sklo, plast, nápojový karton, olej a textil – do kontejnerů. Kový, dřevě, objemný odpad mohou občané odevzdat ve sběrném dvoře.

Sebehodnocení +2

Systém odpadového hospodářství je na vysoké úrovni jak ve městě, tak i na úřadě i v dalších veřejných institucích.

Pro občany města jsou tyto informace o sběrných místech dostupné na webových stránkách města, podrobněji v interaktivní mapě, která byla v roce 2017 aktualizována. Byla doplněna symboly pro označení míst sběru upotřebených potravinářských olejů, drobného elektroodpadu a bioodpadu a přidána aktuální fotografie každého sběrného místa. Aplikaci lze prohlížet v různých zařízeních (chytřý telefon, tablet, PC, apod.) V mapě lze použít např. vyhledání adresy, měření vzdálenosti, popis mapy, tisk do PDF apod..

Přimo na úřadu jsou na každém odboru nádoby na tříděný odpad ve složení papír, plast, bioodpady. Nádobna na sklo je umístěna na centrálním dvorku

3.2.2 Jakým způsobem motivujete občany a firmy k třídění odpadů?

Motivace a informovanost občanů je v Prachaticích na velmi dobré úrovni, o čemž svědčí výsledky odpadového hospodářství v porovnání s předchozími roky viz. <http://www.prachatice.eu/odpadove-hospodarstvi/ds-1447/p1=24228>.

Občany motivujeme zkracováním docházkové vzdálenosti ke kontejnerům, každoročně se navyšuje počet nádob a vznikají nová separační hnízda.

Rok 2014

50 stanovišť s kontejnerem na tříděný odpad, ve kterých je rozmístěno 210 ks kontejnerů (67 na papír, 69 na plasty, 39 na barevné a 35 na bílé sklo).

Rok 2015

58 sběrných míst s kontejnerem na tříděný odpad, ve kterých je rozmístěno 247 ks kontejnerů (82 na papír, 85 na plasty, 42 na barevné a 38 na bílé sklo)

Rok 2016

64 sběrných míst s kontejnerem na tříděný odpad, ve kterých je rozmístěno 277 ks kontejnerů (93 na papír, 96 na plasty, 47 na barevné a 41 na bílé sklo).

Rok 2017

65 sběrných míst s kontejnerem na tříděný odpad, ve kterých je rozmístěno 280 ks kontejnerů (94 na papír, 97 na plasty, 48 na barevné a 41 na bílé sklo).

Proběhlo několik osvětových akcí. K prvnímu výročí fungování Sběrného dvora a Kompostárny v Krumlovské ulici se 21. října uskutečnil Den otevřených dveří. Akce se zúčastnilo 250 dětí ze všech prachatických základních škol. Součástí programu byla samotná prohlídka obou zařízení, dále putovní výstava společnosti EKO-KOM a.s. „Tonda obal na cestách“ zaměřená na třídění odpadů, jejich zpracování a následné využití a výukový program na téma „Bioodpad a kompostování“ představený Spolkem Kamínky s.r.o. s ukázkou domácího vermikompostéru. Pro veřejnost proběhly praktické semináře „Komunikace na téma odpady“, dále akce „Ekompilace tour“ pořádaná KIS Prachatice na podporu třídění odpadu a mladých regionálních kapel zaštitěná společností EKO-KOM a.s. s cílem prostřednictvím podpory činnosti mladých hudebníků podpořit myšlenku třídění odpadů a vůbec šetrného přístupu k životnímu prostředí. V rámci dotačního projektu „Bioodpad řešíme společně“ byly zakoupeny osvětové materiály (záložky, samolepky, magnetky atd.) a 1500 sad tašek na třídění odpadů (papír, plast, sklo). Tašky pinohodnotně nahrazují odpadkové koše, jsou určeny na sběr a odnos tříděného odpadu ke kontejnerům. Byly distribuovány do prachatických školek a škol a jsou připraveny k vyzvednutí pro každou prachatickou domácnost. Tašky si doposud vyzvedlo cca 500 domácností. Motivaci občanům ke třídění odpadů jsou i nové umístěné nádoby na třídění odpadů na veřejných prostranstvích a v kancelářích městského úřadu. Uskutečnil se dva semináře pro veřejnost na téma kompostování a výroba domácích vermikompostérů. Na téma „Odpadové hospodářství obce“ proběhlo pracovní setkání starostů v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Prachatice. Zástupci obcí byli seznámeni s aktuální

3.2.D Podíl separace využitelných odpadů po složkách

papír 217,82 t, sklo 137,38 t, plast 151,81 t, nápojové kartony 3,94 t, 15,59 t kovy

3.2.A Produkce směsného komunálního odpadu

1624 t, tj. 149,4 kg na jednoho občana

Množství směsného komunálního odpadu se meziročně snižuje ve prospěch tříděného odpadu podrobněji na <http://www.prachatice.eu/odpadove-hospodarstvi/ds-1447/p1=24228>.

Sebehodnocení +2

Motivace a informovanost občanů je na velmi dobré úrovni, o čemž svědčí výsledky odpadového hospodářství v porovnání s předchozími roky viz. <http://www.prachatice.eu/odpadove-hospodarstvi/ds-1447/p1=24228>.

odpadovou legislativou a dále pak se systémem zpětného odběru obalů představený společností EKO-KOM a.s..

Během jara se postupně v celém městě objevovala putovní výstava k tématice třídění a předcházení vzniku odpadů, kterou na deseti panelech provází víla Majolénka a soumar Oskar. Výstavu město obdrželo zdarma od společnosti EKO-KOM a.s. Nyní je na stálo umístěna u vstupu do sběrného dvora. Výstavu doplnily besedy k danému tématu pro žáky základních škol. Pro veřejnost proběhla akce „Ekompilace tour“ pořádaná KIS Prachatice na podporu třídění odpadu a mladých regionálních kapel zaštitěná společností EKO-KOM a.s. s cílem prostřednictvím podpory činnosti mladých hudebníků podpořit myšlenku třídění odpadů a vůbec šetrného přístupu k životnímu prostředí. Pokračovala také distribuce tašek na třídění odpadů do prachatických domácností, tašky si doposud vyzvedlo cca 1500 domácností.

Záměrem všech akcí je snížit produkci směsného komunálního odpadu a zajistit co největší míru třídění odpadů, motivovat k předcházení vzniku odpadů -> odpady vůbec nevytvářet.

3.2.3 Zajišťujete sběr nebezpečných složek KO i jiným způsobem než ve stacionárním zařízení?

Sběr zajišťujeme pouze ve sběrném dvoře. Pouze máme stanoviště pro sběr baterií.

Provoz sběrného dvora zajišťují Technické služby Prachatic s.r.o. šest dní v týdnu. Pro občany Prachatic a přilehlých osad je uložení komunálních odpadů zdarma, u stavebních odpadů, nad 200kg/rok/1 domácnost, je uloženo za úplat. V roce 2017 zde bylo sebráno 1,88 t nebezpečného odpadu.

Je zde také zřízeno sběrné místo pro použitá elektrozařízení a pro použitá světelná zdroje. Město má uzavřenou smlouvu se společností RETELA, s.r.o., která veškerý elektroodpad odeberá. Odběr použitých světelných zdrojů zajišťuje společnost EKOLAMP, s.r.o. V roce 2017 bylo ve sběrném dvoře vybráno 83,5 tun elektrozařízení. Zároveň ve městě funguje doplňkový sběr drobného elektroodpadu formou červených kontejnerů od společnosti ASEKOL s.r.o., která zajišťuje svoz a veškeré náklady spojené s tímto sběrem. Ve městě je rozmístěno 10 červených kontejnerů, občané do nich v roce 2017 odevzdali 6,35 tun drobného elektr.

Sebehodnocení +2

Sběr nebezpečného odpadu je na velmi dobré úrovni.

3.3 Hospodaření s energií

ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNÍHO VÝVOJE A AKT UÁĽ NÍHO STAVU

INDIKÁT O RY Ja k ý mi d a ty jso u tvr ze ni p od lož en a

SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y

Celkové hodnocení oblasti 3.3 Hospodaření s energií

ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNÍHO VÝVOJE A AKT UÁĽ NÍHO STAVU

INDIKÁT O RY Ja k ý mi d a ty jso u tvr ze ni p od lož en a

SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y

3.3.1 Má město vytvořen systém energetického managementu na veškerém majetku města včetně personálního zajištění kapacit pro energetické řízení?

Město nemá vytvořen systém energetického managementu. Není vytvořena samostatná pozice energetika, jeden z pracovníků odboru Komunálních služeb a dopravy toto vykonává pouze na malou část úvazku.

3.3.A Existence systému energetického managementu

Město nemá systém energetického managementu

Sebehodnocení -2

Město nemá vytvořen systém energetického managementu.

3.3.2 Jakým způsobem je se získanými daty nakládáno? Jak jsou využity pro snižování energetické náročnosti in praxi?

Město zajišťuje centralizovaný nákup energií pro město a jeho organizace. Investuje do rekonstrukce objektů, provádí zateplení budov.

Město má ve vlastnictví 120 budov, z nich je dle energetického štitku tento počet v jednotlivých kategoriích

A	0
B	0
C	6 5,1%
D	44 36,6%
E	12 10%
F	27 22,5%
G	31 25,8%

CZT zajišťuje v Prachaticích společnost Tepelné hospodářství Prachatic s.r.o.

Prachatická soustava centralizovaného zásobování teplem (CZT) vznikla v rámci bývalého OPBH v roce 1962, kdy byla zřízena horkovodní síť omezeného rozsahu s parametry 150/90 °C. Soustava byla koncipována jako čtyřtrubková v souladu s potřebami města a vytápěna sousední společností Klima. Soustava se postupně rozšiřovala a v roce 1972 byla postavena vlastní parní olejová výtopna OPBH na Šibeničním vrchu (dnešní kotelna Tepelné hospodářství Prachatic s.r.o.).

Prvotním médiem pro vytápění byla zvolena pára na požadavek armády, která zde byla velkým odběratelem. S pokračujícím vývojem se stával problém znečištění ovzduší města stále tíživějším, proto se logicky rozvíjely koncepční úvahy o dalším směřování soustavy a řešení problému zásobování města teplem. V roce 1984 byl do města zaveden svitplyn a byl zamítnut záměr vybudovat vedle stávající kotelny nový velký tepelný zdroj na uhlí.

Koncepční studie přinesla zásadní změny – doporučila propojení obou zdrojů soustavy – výtopny OPBH a sousední výtopny fy Klima a snížení parametru horkovodní sítě na 130/70 °C.

3.3.I Spotřeba obnovitelné a neobnovitelné energie na území města

nepodařilo se zjistit údaje

Sebehodnocení 0

Město nemá zpracovanou energetickou koncepci a podrobně neviduje údaje o spotřebě energie a PHM. Z hlediska ceny tepla ve vztahu k občanům se podařilo snížit cenu za 1 GJ

3.3.H Podíl staveb v energ. třídách A, B, C u rekonstrukcí s přechodem na vyšší kategorii en. třídy (z kategorie C, D, E, F, G)

podíl 5,5% v energetické třídě C

3.3.G Spotřeba PHM

evduje se spotřeba za jednotlivá auta, na základě vyhodnocení jsou přijímána dílčí opatření

3.3.F Spotřeba tepla z CZT

95,48 GJ

3.3.E Spotřeba zemního plynu

údaje se nepodařilo zjistit

3.3.D Spotřeba elektřiny ze všech využívaných zdrojů – obnovitelné zdroje

údaje se nepodařilo zjistit

3.3.C Spotřeba elektřiny – neobnovitelné zdroje

údaje se nepodařilo zjistit

Zcela zásadní význam mělo vyhodnocení srovnávací studie kvality ovzduší měst Prachatic a Teplice. To přineslo velmi překvapivé výsledky. Dle údajů automatické měřicí stanice měly Prachatic horší ovzduší než průmyslové oblasti Severních Čech. Zemní plyn, který byl ještě předtím do Prachatic zaveden, se proto rychle stal výhradním palivem.

V prosinci 1995 je zaregistrována společnost Tepelné hospodářství Prachatic s.r.o. (dále jen TH PT), která však není právním nástupcem OPBH. Majoritním vlastníkem se stává město Prachatic.

V současnosti jsou v teplárně TH PT instalovány 2 horkovodní kotle o výkonu 2 x 8,9 MW a 2 parní kotle o výkonech 3,3 MW a 14,8 MW. Dnešní soustava CZT s horkovodními rozvody v délce 8,1 km pracuje jako výhradně horkovodní. Její součástí je 38 tlakově nezávislých výměnkových stanic, které zásobují teplovody v délce 13,2 km cca 3000 bytů. Provozní parametry primární sítě jsou řízeny v závislosti na tlakové diferenci a sekundární síť je provozována podle ekvitermní otopové křivky.

Roční prodej TH PT činí cca 110 tis. GJ. Z důvodu rozptýlu emise je teplárna TH PT vysoko nad středem města v nadmořské výšce 620 m. To je náročné na uspořádání tlakových poměrů soustavy.

Ze stručného popisu je zřejmé, že soustava a společnost prodělaly velký vývoj, při němž byla realizována řada technických řešení, jimiž se dostala na technickou úroveň, která je u malé soustavy pozoruhodná. Lze připomenout například zvládnutí velkého výškového rozdílu, nasazení řídicího systému, který dovoluje dispečersky řídit a sledovat provoz vybraných výměnkových stanic, doplnění o výrobu elektrické energie z parní točivé redukce o výkonu 420 kWh a přestavbu parních kotlů na technicko-ekonomicky vhodnější horkovodní provoz. Za zmínku taktéž stojí instalace tepelných čerpadel do vybraných výměnkových stanic, kde využívají odpadní teplo na předehřev studené vody do bojlerů.

TH PT realizovalo již mnoho technických změn a další jsou v hledáčku blízké budoucnosti. Všechna technická opatření jsou dlouhodobou investicí do trvale udržitelného rozvoje s úkolem zabezpečit maximální spolehlivost dodávek a komfortu při vytápění.

TABULKA PRODEJE TEPLA V LETECH VČETNĚ RŮSTU DPH

roky	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
prodej GJ	135 438	127 040	131 924	111 826	112 303	117 684	94 546	91 741	94 349	95 486	90 000
růst DPH (rok 2007 = 5%)	9%	9%	10%	10%	14%	15%	15%	15%	15%	15%	15%

3.3.3 Existují předpisy upravující parametry investičních akcí u nové výstavby a změn staveb – rekonstrukcí, s ohledem na budoucí spotřebu energie?

Město nemá zpracován energetický plán

Ve městě jsou provozovány tři kogenerační jednotky, na ČOV, plaveckém bazénu a v prostorách

Sebehodnocení -1

Město realizuje energetický

<p>Tepelného hospodářství. Nejvýznamnější je jednotka na ČOV.</p>	<p>úsporná opatření investičního charakteru v rozsahu a kvalitě dle podmínek dotací (Zelená úsporám), proto ne vždy dochází ke zvyšování energetické třídy budov po provedeném opatření, protože to by vyžádalo provedení dalších investičních opatření např. zateplení podlah. Tato opatření jsou spojena s dalšími výraznými investičními náklady a často je nelze z provozních důvodů ani realizovat. V rámci dotace se většinou jedná o neuznatelné náklady.</p>
<p>3.3.4 Jsou k dispozici data o spotřebě energie (a vody) alespoň v měsíční periodě, zejména u budov s významnou spotřebou?</p> <p>Data jsou k dispozici na základě faktur od dodavatelů</p>	<p>Sebehodnocení -1</p> <p>Do budoucna, pro lepší přehlednost a dostupnost, bude potřeba pořídit sw, který umožní pořízení a zpracování dat.</p>
<h3>3.4 Udržitelná výstavba</h3> <p>(udržitelné stavebnictví)</p> <p>ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNIHO VÝVOJE A AKT UÁL NIHO STAVU</p> <p>INDIKÁT O RY JA K Ý MI D A TY JSO U TVR ZE NI P O D LOŽ EN A</p> <p>SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y</p>	
<p>Celkové hodnocení oblasti 3.4 Udržitelná výstavba</p> <p>ST RUČNÝ PO PIS DO SAVADNIHO VÝVOJE A AKT UÁL NIHO STAVU</p> <p>INDIKÁT O RY JA K Ý MI D A TY JSO U TVR ZE NI P O D LOŽ EN A</p> <p>SEBEHO DNO CENÍ MUNICIPAL IT Y</p>	
<p>3.4.1 Existuje předpis, kterým se město hlásí k principům udržitelného stavitelství a nastavuje obecné parametry pro novou výstavbu a rekonstrukce?</p> <p>Město nemá vnitřní předpis, kterým by řešilo udržitelnou výstavbu. V této oblasti je na tom obdobně jako města stejné velikosti.</p>	<p>3.4.B Certifikované stavby ?</p> <p>Na území města se nenechází žádná certifikovaná stavba</p> <p>Sebehodnocení -1</p> <p>Město nemá zpracování vnitřní předpis upravující tuto oblast.</p>
<p>3.4.A Vnitřní předpis, který nastavuje obecné parametry pro novou výstavbu a rekonstrukce. ?</p> <p>Město nemá vnitřní předpis.</p>	
<p>3.4.2 Za jakých podmínek bude možné indikátory v této oblasti sledovat na úrovni celého města?</p> <p>Město nemá stanoveny indikátory udržitelného stavebnictví. Na tuto otázku nelze odpovědět.</p>	
<p>3.4.3 Lze odhadnout podíl (%) celkové podlahové obytné plochy, resp. plochy veřejných budov kde bylo realizováno zateplení a odhadnout odpovídající úspory energie (emisí)? (Např. na základě statistiky programů Zelená úsporám, PANEL apod., pro projekty realizované na území města.)</p> <p>Z veřejných budov jsou zatepleny všechny tři základní školy téměř v celém rozsahu, výjimku tvoří některé ze samostatných pavilonů. Panelových domů ve vlastnictví města na sídlišti jsou rovněž všechny zatepleny. Nezatepleny zůstávají zděné bytové domy ve starší zástavbě a historické budovy v centru města.</p> <p>Úspory energie celkem nebyly spočítány.</p>	<p>Sebehodnocení 0</p> <p>U nejvíce energeticky ztrátových (panelových) domů došlo k realizaci zateplení.</p>

Zdroj: Městský úřad Prachatice